

trećeoptuženik **PAYAO VANCAS** zvan **Dida**,

nalazio se u pritvoru od 21. ožujka do 22. prosinca 2008. godine;

četvrtoptuženik **TOMICA POLETTO**,

nalazi se u pritvoru od 21. ožujka 2008. godine;

petooptuženik **ŽELJKO TUTIĆ** zvan **Eki**,

nalazi se u pritvoru od 21. ožujka 2008. godine;

šestooptuženik **ANTUN IVEZIĆ** zvan **Braja**,

nalazi se u pritvoru od 21. ožujka 2008. godine

krivi su

što su:

prvooptuženik Damir Kufner sam:

1. u mjesecu studenom 1991. godine, tijekom obrane šireg područja Pakraca od oružanih napada paravojskih formacija pobunjenog dijela srpskog stanovništva i pridružene tadašnje Jugoslavenske narodne armije, u prostorijama motela „Ribarska koliba“ na ribnjacima u mjestu Marino Selo, a prethodno odlukom štaba teritorijalne obrane Pakrac da se na području Pakraca iz redova dragovoljaca Zbora narodne garde formira vod vojne policije koji će djelovati na području Pakraca, kao načelnik za sigurnost Štaba teritorijalne obrane Pakrac preuzevši obvezu da vrši odabir i provjeru dragovoljaca sposobnih za vršenje zadataka vojnih policajaca, uključio se u organiziranje, a zatim i faktično preuzeo zapovjedništvo postrojbe pod formacijskim nazivom „Vod vojne policije VP 3026 pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“, baza kojeg voda se nalazila u „Ribarskoj kolibi“ – te je protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te čl. 86. i 87. Dopunskog protokola

Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I od 8 lipnja 1977.) kao faktički zapovjednik navedenog voda, kada je obaviješten od strane pripadnika voda vojne policije Damira Jiraseka da mještani Kipa srpske nacionalnosti posjeduju oružje vojnog porijekla, a koji pripadnik voda je u bazu u Marinom Selu dana 13. studenog 1991. priveo tri srpska civila: Petra Popovića, Nikolu Krajnovića i Milana Popovića, zatekavši ih kako kopaju rovove sakrivši oružje u obližnje grmove, u dva navrata naredio pripadniku voda vojne policije Damiru Jiraseku da sa grupom pripadnika voda uhiti i dovede u improvizirani zatvor radi ispitivanja srpske civile kod kojih je pronađeno oružje uručivši popis kuća u kojem bi se oružje trebalo nalaziti, pa su pripadnik voda Vojne policije Damir Jirasek i za sada neidentificirani pripadnici voda u razdoblju od 13. do 16. studenog 1991. iz Kipa u improvizirani zatvor u Marinom Selu uhitili i doveli civile Jovu Krajnovića, Miju Krajnovića, Branka Stankovića, Peru Novkovića, Miju Danojevića, Gojka Gojkovića, Savu Gojkovića, Branka Bunčića, Nikolu Gojkovića, Miju Gojkovića, Filipa Gojkovića i Jovana Popovića, te su ih, za sada poimenično neutvrđeni pripadnici voda, zajedno sa već ranije dovedenim civilima Petrom Popovićem, Nikolom Krajnovićem i Milanom Popovićem, a po njegovoj zapovijedi, zatvorili i držali u podrumu baze koji je određen kao zatvor, a pojedini pripadnici voda iste civile fizički i psihički zlostavljali na način da su ih priključivali na induktor i puštali struju, sjekli uši, rezali po prsima i solili rane, gazili nogama, tukli metalnim šipkama i drvenim palicama postavljajući pitanje „što im je posljednje želja“, te su u razdoblju od 15. do 20. studenoga 1991. lišeni života Mijo Danojević, Gojko Gojković, Pero Novković, Savo Gojković, Branko Bunčić, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Jovan Popović, Nikola Krajnović i Milan Popović, dok se kao nestali vode Filip Gojković i Petar Popović, a preživjeli su samo Mijo i Jovo Krajnović te Branko Stanković koji su dana 25. studenog 1991. iz zatvora odvedeni i predani u Policijsku postaju Daruvar,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio protuzakonita zatvaranja civilnog stanovništva,

prvooptuženik Damir Kufner sam:

2. tijekom mjeseca studenog 1991. godine, u prostorijama motela „Ribarska koliba“ na ribnjacima u Marinom Selu, prvooptuženik Damir Kufner kao faktični zapovjednik postrojbe dragovoljaca pripadnika Zbora narodne garde, sa šireg područja Pakraca, pod formacijskim nazivom „Vod vojne policije VP 3026 Pakrac pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“, postupio protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te čl. 86. i čl. 87. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I od 8. lipnja 1977.), tako što je, znajući da su u razdoblju od 13. do 16. studenog 1991. u podrum „Ribarske kolibe“ dovedeni i zatvoreni mještani sela Kip i to Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Krajnović, Petar Popović, Pero Novković, Milan Popović, Mijo Danojević, Gojko Gojković, Nikola Gojković, Branko Bunčić, Mijo Gojković, Filip Gojković, Jovan Popović i Savo Gojković, pod sumnjom da posjeduju oružje vojnog porijekla, a zatim, da su u podrum smješteni i zatočeni srpski civili iz sela Klisa dovedeni u razdoblju od 12. do 15. studenog 1991. od strane pripadnika vojske 76. bataljuna Zbora narodne garde radi izmještanja zbog ratnih

operacija u Klisi, te od sada poimenično neutvrđenih pripadnika voda vojne policije pri 76. bataljunu zatvoreni u podrum i to Jovo Žestić, Jovo Popović, Kukić Slobodan, Rade Gojković, Savo Maksimović, Cicvara Josip i Nikola Ivanović iz Pakračkih Batinjana, kao i ženske civilne osobe Milka Bunčić i Jeka Žestić, znajući za nezakonite postupke, te da bi mogli biti mučeni i psihički zlostavljani, propustio poduzeti mjere da takva postupanja spriječi i suzbije, pristajući na njihove posljedice pa su tako pripadnici voda vojne policije:

- dana 15. studenog 1991. u podrumu „Ribarske kolibe“ šestooptuženik Antun Ivezić zvan Braja, četvrtooptuženik Tomica Poletto, petooptuženik Željko Tutić zvan Eki, zajedno sa za sada neidentificiranim pripadnicima voda po nadimku Vlado Kec i Drago, zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića udarali po tijelu metalnim šipkama, gumenim palicama, drvenim batinama, a Slobodanu Kukiću je optuženik Antun Ivezić zvan Braja nožem po prsima zarezao križ, te mu je u ranu stavljao sol, da bi ih potom utovarili u kamion i odvezi u pravcu Ilove, gdje im se gubi svaki trag, a tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare pronađena su 5. prosinca 1991. te je obdukcijom utvrđeno da je Nikola Gojković umro zbog strijelnih rana tijela i udova, a uzrok smrti za Josipa Cicvaru su strijelne ozljede glave, trupa i udova,

- dana 16. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto, petooptuženik Željko Tutić i neidentificirana osoba po nadimku Vlado Kec, pripadnik voda Vojne policije, izudarali metalnom šipkom te rukama i nogama po tijelu i glavi Miju Danojevića koji je uslijed batinanja dobio srčani udar i na stolici u podrumu baze umro, a njegov leš pronađen je 17. studenog 1991. u Marinom Selu u putnom jarku uz cestu, a na tijelu Mije Danojevića su pronađeni krvni podljevi prednje strane grudnog koša i rana nagnječina desne obrve,

- dana 17. studenog 1991. za sada neidentificirani pripadnici voda po nadimku Vlado Kec i Drago zatočenika Jovu Krajnovića tukli nogama i rukama po tijelu i skakali po njemu,

- dana 18. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto sa za sada neutvrđenim pripadnicima voda vojne policije tukao Jovu Krajnovića, a zatim su u prostorije zatvora pustili vodu iz ribnjaka, tako da su svi uhićenici morali čučati na betonskoj gredi i izdignutoj iznad vode kako se ne bi smočili i smrznuli obzirom na godišnje doba,

- odmah potom četvrtooptuženik Tomica Poletto u prisutnosti za sada neidentificiranih pripadnika voda poveo na ispitivanje uhićenika Jovu Krajnovića, diktirali mu što treba napisati o oružju koje posjeduju mještani sela Kip, a zatim je zavezan za stolicu, te mu je četvrtooptuženik Poletto na nožne prste privezao žicu i spojio sa induktorom i proizvodio struju, tako da se Jovo Krajnović tresao do iznemoglosti,

- dana 19. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto, šestooptuženik Antun Ivezić zvan Braja i za sada neutvrđeni pripadnik voda vojne policije po nadimku Vlado Kec mlatili Branka Bunčića, Jovana Popovića i Jovu Žestića, polijevali ih vodom, uslijed čega je Jovo Žestić preminuo, dok su Branka Bunčića i Jovana Popovića odvezli navodno doktoru, da bi leševi Branka Bunčića i Jovana Popovića bili

pronađeni 5. prosinca 1991. na području između Pakračke Poljane i Marinog Sela, a obdukcijom je utvrđeno da je uzrok smrti Branka Bunčića trinaest prostrijelnih rana glave i trupa, te lijeve nadlaktice koji prostrijeli su išli od straga prema naprijed, a Jovo Popović je zadobio višestruke prijelome kostiju nosa sa hematomima po licu, leđima, debelome mesu, cijelom trupu, i sedam prostrijelnih rana vrata i trupa što je prouzrokovalo smrt istoga,

- dana 20. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto, šestooptuženik Antun Ivezić Braja te za sada neidentificirani pripadnici voda Vojne policije po nadimku Vlado Kec i Drago, te još jedna neidentificirana osoba, zapovjedili svim zatočenim civilima da međusobno jedan drugog polijevaju vodom, šmrkom, zbog čega je Rade Gojković umro, a tukli Jovu Krajnovića pri čemu mu je nepoznati pripadnik voda Vojne policije slomio čeljust, šestooptuženik Antun Ivezić prosjekao uho Nikoli Krajnoviću i u otvor stavio metak, a četvrtooptuženik Tomica Poletto ga priključio na induktor i pustio struju zbog čega se Nikola Krajnović nekontrolirano tresao, da bi potom Antun Ivezić zvani Braja odsjekao istome uho, što je učinio i Savi Gojkoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću odsjekavši im oba uha, a zatim zasjekao resicu uha Miji Krajnoviću naredivši istome da pojede uho Save Gojkovića što je ovaj i učinio, a potom su Savu Gojkovića, Peru Novkovića i Milana Popovića izveli iz zatvora i odveli u nepoznatom smjeru, a idućeg dana njihova tijela sahranjivali su preživjeli civili,

- u razdoblju od 15. do 20. studenog 1991. za sada nepoznati pripadnici voda vojne policije zlostavljali i mučili uhićenike Peru Popovića, Gojka Gojkovića, Miju Gojkovića i Savu Maksimovića, a zatim ih odvezli u nepoznatom pravcu, da bi dana 5. 12. 1991. na području između Pakračke Poljane i Marinog Sela bila pronađena mrtva tijela Gojka Gojkovića i Mije Gojkovića, a na tijelu Gojka Gojkovića su pronađeni krvni podljevi kože desnog obraza, a uzrok smrti je osam strijelnih rana trupa, dok su uzrok smrti Mije Gojkovića mnogobrojne strijelne rane vrata, trupa i udova,

- dana 24. studenog 1991. četvrtooptuženik Poletto i petooptuženik Željko Tutić zvani Eki gumenim palicama tukli zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića, dok ih u tome nije spriječio pripadnik vojne policije po imenu Drago,

- a mučenja i zlostavljanja preživjeli su Mijo i Jovo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Ivanović, te Milka Bunčić i Jeka Žestić, dok su lišeni života Mijo Danojević, Gojko Gojković, Branko Bunčić, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Jovan Popović Cicvara Josip, Nikola Krajnović, Rade Gojković, Petar Popović, Milan Popović, Pero Novković i Savo Gojković, a kao nestali se vode Filip Gojković, Jovo Žestić, Savo Maksimović, Jovo Popović i Kukić Slobodan,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je bio dužan propustio spriječiti da se civilno stanovništvo ubija, da se prema njemu nečovječno postupa i da se isto protuzakonito zatvara,

drugooptuženik Davor Šimić sam:

3. u razdoblju od 1. prosinca 1991. do 31. siječnja 1992. u Marinom Selu – motelu „Ribarska koliba“i kao formalni i faktični zapovjednik 1. voda, 2. četa, 69. bataljuna Vojne policije Operativne zone Bjelovar, koji vod je nastao odlukom zapovjedništva Operativne zone Bjelovar da se vod Vojne policije pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde – Pakrac (VP 3026 – kojega voda je bio pripadnik) pridruži navedenom zapovjedništvu, te je 1. prosinca 1991. on i imenovan zapovjednikom, postupio protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te čl. 86. i čl. 87. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I od 8. lipnja 1977.), tako što je, znajući kao pripadnik voda da su sredinom studenoga 1991. bez osnova uhićeni i zatvoreni civili mjesta Kip i Klisa, smješteni u podrumске prostorije motela na ribnjacima, da su zlostavljani i mučeni od strane pojedinih pripadnika voda a zatim mnogi od civila nestali, a kao zatočenici ostali i dalje civili Milka Bunčić, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić, kao zapovjednik propustio poduzeti sve mjere da se isti oslobode, te da se spriječe i suzbiju sve vrste zlostavljanja, pa su pojedini pripadnici voda tjerali zatočenike da čiste prostorije motela, čiste im cipele, cijepaju drva za ogrjev, da preko dana borave ispred motela i lože drva te se tako griju, nedozvoljavajući im da po danu budu u unutrašnjosti motela, a noću su bili zaključavani u jednu prostoriju motela u kojoj su vršili i nuždu,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se prema civilnom stanovništvu nečovječno postupa i da se isto protuzakonito zatvara,

**četvrtooptuženik Tomica Poletto,
petooptuženik Željko Tutić zvani Eki i
šestooptuženik Antun Ivezić zvani Braja**

4. u vremenskom razdoblju od 13. do konca studenog 1991., tijekom obrane šireg područja Pakraca od oružanih napada paravojnih formacija pobunjenog dijela srpskog stanovništva i pridružene Jugoslavenske narodne armije, u prostorijama motela „Ribarska koliba“ na ribnjacima u mjestu Marino Selo, u kojim prostorijama se nalazila baza „voda vojne policije (VP 3026) pri 76. samostalnom bataljunu Zbora narodne garde“ kojeg su bili pripadnici, četvrtooptuženik, petooptuženik i šestooptuženik - kada su u razdoblju od 13. do 16. studenog 1991. civili srpske nacionalnosti, stanovnici sela Kip, a pod sumnjom da sakrivaju oružje vojnog porijekla nakon što su im pretresene kuće, od strane Damira Jiraseka i poimenično nepoznatih pripadnika ovoga voda su dovedeni, uhićeni i zatvoreni u improvizirani zatvor smješten u podrumu „Ribarske kolibe“, Jovo Krajnović, Mijo Krajnović, Branko Stanković, Nikola Krajnović, Petar Popović, Pero Novković, Milan Popović, Mijo Danojević, Gojko Gojković, Nikola Gojković, Branko Bunčić, Mijo Gojković, Filip Gojković, Jovan Popović i Savo Gojković, a radi izmještanja dovedeni iz sela Klisa, i zatočeni u podrumu Jovo Žestić, Jovo Popović, Kukić Slobodan, Rade Gojković, Savo Maksimović,

Nikola Ivanović, Josip Cicvara kao i ženske civilne osobe Milka Bunčić i Jeka Žestić, protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949., četvrto, peto i šestooptuženik, bilo pojedinačno, bilo zajedno činili:

- a) dana 15. studenog 1991. u podrumu „Ribarske kolibe“ šestooptuženik Antun Ivezić zvan Braja, četvrtooptuženik Tomica Poletto, petooptuženik Željko Tutić zvan Eki, zajedno sa, za sada, neidentificiranim pripadnicima voda po nadimku Vlado Kec i Drago, zatočene srpske civile Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića i Slobodana Kukića udarali po tijelu metalnim šipkama, gumenim palicama, drvenim batinama, a Slobodanu Kukiću Antun Ivezić zvan Braja nožem je po prsima zarezao križ, te mu u ranu stavljao sol, da bi ih potom utovarili u kamion i odvezi u pravcu Ilove, gdje im se gubi svaki trag, a tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare pronađena su 5. prosinca 1991. g. i obdukcijom je utvrđeno da je Nikola Gojković umro zbog strijelnih rana tijela i udova, a uzrok smrti za Josipa Cicvaru su strijelne ozljede glave, trupa i udova,
- b) dana 16. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto, petooptuženik Željko Tutić zvan Eki i neidentificirana osoba po nadimku Vlado Kec, pripadnik istog voda, izudarali metalnom šipkom, rukama i nogama po tijelu i glavi Miju Danojevića koji je uslijed batinanja zadobio srčani udar i na stolici u podrumu baze umro, a njegov leš pronađen je 17. studenog 1991. u Marinom Selu, u putnom jarku a na tijelu istoga pronađeni su krvni podljevi prednje strane grudnog koša i rana, nagnječina desne obrve,
- c) dana 18. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto sa, za sada, neutvrđenim pripadnicima ovoga voda, tukao Jovu Krajnovića i zatim su u prostrije zatvora pustili vodu iz ribnjaka, tako da su svi uhićenici morali čučati na betonskoj gredi izdignutoj iznad vode da se ne bi smočili i smrznili, obzirom na godišnje doba,
- d) odmah potom četvrtooptuženik Tomica Poletto u prisutnosti za sada nepoznatih pripadnika voda, poveo na ispitivanje uhićenika Jovu Krajnovića, diktirali mu što treba napisati o oružju koje posjeduju mještani sela Kip, zavezali ga za stolicu dok mu je četvrtooptuženik Poletto na nožne prste privezao žicu i spojio sa induktorom, a zatim proizvodio struju, tako da se Jovo Krajnović tresao do iznemoglosti,
- e) dana 19. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto, šestooptuženik Antun Ivezić zvan Braja i, za sada, neutvrđeni pripadnik ovog voda po nadimku Vlado Kec mlatili Branka Bunčića, Jovana Popovića i Jovu Žestića, polijevali ih vodom uslijed čega je Jovo Žestić preminuo, dok su Branka Bunčića i Jovana Popovića odvezli navodno doktoru, da bi leševi Branka Bunčića i Jovana Popovića bili pronađeni 5. prosinca 1991. na području između Pakračke Poljane i Marinog Sela, a obdukcijom je utvrđeno da je uzrok smrti Branka Bunčića trinaest prostrijelnih rana glave i trupa te lijeve nadlaktice, čiji je smjer bio od straga prema naprijed, a Jovan Popović je zadobio višestruke prijelome kostiju nosa sa hematomima po licu, leđima, debelome mesu, cijelom trupu i sedam prostrijelnih rana vrata i trupa što je prouzrokovalo smrt istoga,

- f) dana 20. studenog 1991. četvrtooptuženik Tomica Poletto, šestooptuženik Antun Ivezić Braja, te, za sada, neidentificirani pripadnici ovoga voda po nadimku Vlado Kec i Drago, te još jedna neidentificirana osoba, zapovjedili svim zatočenim civilima da se međusobno polijevaju vodom, šmrkom, uslijed čega je Rade Gojković umro, a zatim tukli Jovu Krajnovića pri čemu mu je nepoznati pripadnik voda slomio čeljust, šestooptuženik Antun Ivezić Braja prosjekao uho Nikoli Krajnoviću i u otvor stavio metak, a četvrtooptuženik Tomica Poletto ga priključio na induktor i pustio struju od čega se Nikola Krajnović nekontrolirano tresao, da bi potom Antun Ivezić zvani Braja odsjekao istome uho, što je učinio i Savi Gojkoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću odsjekavši im oba uha, a zatim zasjekao resicu uha Miji Krajnoviću zapovjedišu istome da pojede uho Save Gojkovića što je ovaj i učinio, a potom Savu Gojkovića, Peru Novkovića i Milana Popovića izveli iz zatvora i odveli u nepoznatom smjeru, a idućeg dana njihova tijela sahranjivali su preživjeli civili,
- g) dana 24. studenog 1991. četvrtooptuženik Poletto i petooptuženik Željko Tutić zvani Eki gumenim palicama tukli zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krajnovića i Miju Krajnovića, dok ih u tome nije spriječio pripadnik vojne policije po imenu Drago,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijali, mučili nečovječno postupali prema civilnim osobama i nanosili im velike patnje i ozlijede tjelesnog integriteta i zdravlja,

trećooptuženik Pavao Vancaš zvani Dida, sam

5. točno neutvrđenih dana u veljači 1992.g.u svojstvu zapovjednika 1. odjeljka, u 1. vodu, 2. čete, 69. bataljuna Vojne policije Operativne zone Bjelovar stacioniranog u bazi – motelu „Ribarska koliba“ u Marinom Selu, u kojoj su bili zatočeni civili Milka Bunčić, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić, protivno odredbama čl. 3. st. 1. toč. a), čl. 13. i čl. 32. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949., zatočenicu u logoru Milku Bunčić, te zatočene civile Nikolu Ivanovića i Branka Grujića, osobu dovedenu pod nepoznatim okolnostima koncem studenog 1991. u bazu u Marinom Selu, zlostavljao tako da je muške zatočenike tjerao da se međusobno udaraju, a kada oni to nisu činili na njemu zadovoljavajući način, sam ih udarao palicom i rukama po tijelu, da bi zatočenicu Milku Bunčić koja je pobjegla, a zatim bila pronađena i vraćena, nakon dovođenja izudarao rukama i palicom po glavi i tijelu,

d a k l e, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozlijede tjelesnog integriteta i zdravlja,

čime su optuženici Damir Kufner, Davor Šimić, Pavao Vancaš, Tomica Poletto, Željko Tutić i Antun Ivezić pod točkama 1. do 5. počinili kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, i to: prvooptuženik Damir Kufner pod točkom 1. kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. Osnovnog

krivičnog zakona Republike Hrvatske (dalje: OKZRH), te pod točkom 2. kazneno djelo, ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl.120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. istog Zakona, uz primjenu čl. 43. OKZRH; drugooptuženik Davor Šimić pod točkom 3. kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. istog Zakona; trećeoptuženik Pavao Vancaš pod točkom 5. kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH; četvrtooptuženik Tomica Poletto pod točkom 4. a), b), c), d), e), f), g) kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH; petooptuženik Željko Tutić pod tokom 4. a), b) i g) kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva opisano i kažnjivo po čl.120. st. 1. OKZRH; i šestooptuženik Antun Ivezić pod točkom 4. a), e) i f) kazneno djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

pa se:

I.optuženiku Damiru Kufneru temeljem čl. 120. OKZRH, uz primjenu čl. 38. st. 1. toč. 2. i čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZRH za kazneno djelo pod toč. 1. izreke utvrđuje kazna zatvora u trajanju od **1 (jedne) godine**;

a za kazneno djelo pod toč. 2. temeljem čl. 120. uz primjenu čl. 38. st. 1. toč. 2. i čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZRH utvrđuje mu se kazna zatvora u trajanju od **4 (četiri) godine**;

I.opt. DAMIRA KUFNERA se temeljem čl. 43. st. 2. toč. 2. OKZRH

o s u đ u j e

na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine i 6 (šest) mjeseci.

II.optuženika DAVORA ŠIMIĆA se temeljem čl. 120. OKZRH, uz primjenu čl. 38. st. 1. toč. 2. i čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZRH

o s u đ u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine,

III.optuženika PAVLA VANCAŠA se temeljem čl. 120. OKZRH, uz primjenu čl. 38. st. 1. toč. 2. i čl. 39. st. 1. toč. 1. OKZRH

o s u đ u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine;

IV.optuženika TOMICU POLETTA se, temeljem čl. 120. OKZRH

o s u đ u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 16 (šesnaest) godina;

V.optuženika ŽELJKA TUTIĆA se, temeljem čl. 120. OKZRH

o s u đ u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina,

VI.optuženika ANTUNA IVEZIĆA se, temeljem čl. 120. OKZRH, uz primjenu čl. 110. Zakona o sudovima za mladež („NN“ 111/97)

o s u đ u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) godina.

Temeljem čl. 63. KZ optuženicima se u izrečene kazne zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru i to I.optuženiku Damiru Kufneru od 19. veljače do 25. srpnja 2008. godine i od 28. srpnja 2008. godine pa do 13. ožujka 2009. godine; II.optuženiku Davoru Šimiću od 19. veljače do 25. srpnja 2008. godine, od 28. srpnja do 22. prosinca 2008. godine i od 9. siječnja do 17. veljače 2009. godine; III.optuženiku Pavlu Vancašu od 21. ožujka do 22. prosinca 2008. godine, a optuženicima Tomici Poletto, Željku Tutiću i Antunu Iveziću od 21. ožujka 2008. godine pa dalje.

Temeljem čl. 122. st. 4. Zakona o kaznenom postupku („NN“ br. 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02, 143/02 i 115/06, dalje: ZKP) optuženike se oslobađa obveze naknade troškova kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1-6. ZKP u cijelosti.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Požegi podnijelo je ovom sudu uvodno navedeni optužni akt broj K-DO-14/07-127 od 12. kolovoza 2008. godine kojim se I.opt. Damiru Kufneru, pod toč. 1 stavlja na teret kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH, a pod toč. 2a kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH u svezi s čl. 28. istog Zakona. Drugooptuženiku Davoru Šimiću se pod toč. 2a) i 2b) stavlja se na teret

kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH, u svezi s čl. 28. istog Zakona. Trećeoptuženiku Pavlu Vancašu stavlja se na teret pod točkama 3d) i 3k) kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, IV.opt. Tomici Polettu pod toč. 3a), b), c), d), e), f), i g), V.opt. Željku Tutiću pod toč. 3a), b), i g), a VI.opt. Antunu Iveziću pod točkama 3a), e) i f), svima kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Dana 18. veljače 2009. godine Županijsko državno odvjetništvo je dostavilo Županijskom sudu u Požegi djelomično izmijenjenu optužnicu u pravcu detaljnijeg činjeničnog opisa kaznenih djela za I.opt. Damira Kufnera pod toč. 1 i 2, IV.opt. Tomicu Poletta, V.opt. Željka Tutića i VI.opt. Antuna Ivezića pod toč. 4.a), b), c), d), e), f), g), dok je pravna kvalifikacija kaznenih djela koja im se stavljaju na teret ostala ista. U odnosu na II.opt. Davora Šimića izmijenjen je činjenični i pravni opis, te je isti označen pod toč. 3 dispozitiva optužnice. Izmijenjenom optužnicom se Pavlu Vancašu stavlja na teret kazneno djelo činjenično i pravno opisano pod toč. 5 optužnice.

Očitujući se o optužbi sva šestorica optuženika su izjavili da se ne smatraju krivima za krivična djela koja su im predmetnom i izmijenjenom optužnicom stavljena na teret.

Prvooptuženik Damir Kufner je u svojoj obrani iskazao da je početkom 1991. godine studirao veterinu na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu, da bi se 19. kolovoza 1991. g. vratio u Prekopakru jer su u to vrijeme Pakrac i Lipik bili ugroženi od pobunjeničkih snaga. Dana 17. listopada 1991. g. postavljen je za načelnika za sigurnost i to usmenom zapovijedi načelnika zapovjedništva obrane Pakraca Antuna Brkljačića. Odmah nakon toga otišao je u Bjelovar gdje mu je nadređeni bio pukovnik Jordan Atanasoski od kojeg je dobio zapovjedi da provjerava sigurnost na području Novske, Grubišnog Polja i Daruvara, a nakon što se proširila zona oslobođenog područja formirana je Operativna grupa Pakrac koja je također bila pod Operativnom zonom Bjelovar. Dana 7. prosinca 1991. godine imenovan je za načelnika SIS-a Operativne grupe Pakrac, gdje ga je postavio brigadir Tomšić, zapovjednik Operativne grupe Pakrac.

Što se tiče kaznenog djela **pod toč. 1 optužnice** optuženik se brani da on nije preuzeo nikakvu obvezu da vrši odabir i provjeru dobrovoljaca sposobnih za vršenja zadataka vojnih policajaca, a niti je faktično preuzeo zapovjedništvo tom postrojbom. Posebno napominje da je njegova obveza bila kontroliranje stanja u postrojbama Hrvatske vojske jer je tada vojna stega bila vrlo loša. Poznato mu je da je osnovan vod vojne policije kako bi kontrolirao pripadnike oružanih snaga, a osnovao ga je štab teritorijalne obrane Pakrac. Željko Špelić je u to vrijeme bio poveznica između civilnog i vojnog dijela i bio je zapovjednik za Pakrac i on je osobno za zapovjednika tog interventnog voda odredio Gadafija, čija je zadaća bila da osnuje tu jedinicu, da odabere i obučuje ljude i da ih nakon obuke uvede u borbu. Kao takav Gadafi je sam birao ljude i lokaciju. Prvooptuženik posebno napominje da je njegova prava zadaća u stvari bila da vrši provjeru kompletnog zapovjednog kadra tako da je on osobno vršio provjeru i za Gadafija, a kako se radi o stranom državljaninu, iz Libije, njega je kao stranca dodatno provjeravao i pukovnik Atanasoski. Gadafi je odabrao motel „Ribarska koliba“ smatrajući da je to idealno mjesto za obuku vojnika. Uglavnom je u tu postrojbu doveo svoje suborce iz Lipika i Dobrovca i to je bio prvi sastav toga voda. Ovaj vod je

ustrojen koncem listopada ili početkom studenog 1991. godine, a nakon toga bilo je potrebno pribaviti svu opremu koja je nedostajala. Zbog toga su često odlazili u Zagreb tražeći preko svojih poznanstava donacije od raznih firmi. Gadafi je bio zapovjednik do konca studenog 1991. godine kada je poginuo a na njegovo mjesto je došao Davor Šimić. U Zagreb je otišao 13. ili pak 14. studenog 1991. g., zajedno sa Gojkom Brzicom i Božidarom Lujancem, gdje je boravio 7-8 dana, tako da u inkriminiranom periodu uopće nije bio na području Pakraca, a niti na području Marinog Sela. Optuženik nadalje iskazuje da nikada nije Damiru Jiraseku izdao naredbu da srpske civile dovodi u bazu u Marinom Selo, niti je bilo kada zapovjedio da bi se srpski civili zatvorili i držali u podrumu, jer je u spornom periodu, kakao je već naveo, bio u Zagrebu. Ne samo da nije bio faktički zapovjednik predmetnog voda, ne samo da nije izdavao zapovjedi i naredbe, već u inkriminiranom periodu nije ni znao da bi srpski civili bili zatvoreni u bazi u Marinom Selo.

Što se tiče kaznenog djela **pod toč. 2 optužnice** I.opt. ponavlja već ono što je rekao u svezi optužbe pod toč. 1, tj. da u inkriminiranom periodu nije ni znao da bi srpski civili bili zatvoreni u bazi u Marinom Selo, pa samim time ne može biti odgovoran za ono što se dogodilo tim civilima. Po povratku iz Zagreba negdje oko 20. studenog 1991. godine prvi put saznaje što se dogodilo s mještanima sela Kip, tj. saznao je da je Damir Jirasek tamo napravio „dar-mar“ i da je ubio 15-tak ljudi iz Kipa i o tome je odmah obavijestio Atanasoskog, uz opasku da se ipak radi o neprovjerenim informacijama. Od njega je dobio povratnu informaciju da pokuša što više saznati o tim događajima. Prvooptuženik nadalje iskazuje da je negdje između 20. 11. i 1. 12. 1991. Damir Jirasek s još nekolicinom vojnika pod punim naoružanjem došao po njega u improvizirani stacionar u Pakračkoj Poljani kod željezničke stanice, s namjerom da ga uhapsi. Poslije je saznao da je postojala mogućnost da tom prilikom bude čak i ubijen, ali zahvaljujući Božidaru Lujancu koji je u rukama imao automatsku pušku do tog uhićenja nije došlo. U razgovoru koji je uslijedio donekle je uspio smiriti Damira Jiraseka i rastali su se relativno mirno, uz dogovor da će kad bude u mogućnosti doći u selo Kip i da će se o svemu tome detaljnije raspraviti. Poslije se stvarno našao s Jirasekom i ovaj ga je odveo u selo Kip i pokazao te fortifikacijske uređaje gdje su srpski civili pravili podloške za minobacače. Nakon toga, 6. 12. ponovno dolazi u Marino Selo da ispita Nenada Bojića, zajedno s Božidarom Lujancem. Tamo je zatekao i Davora Šimića, ali tom prilikom nije vido nikakve civilne osobe. Ponovno je došao u Marino Selo negdje krajem prosinca da sazna nešto više o tome što se tamo događalo i tom prilikom je razgovarao s Brajom Grujićem koji mu je rekao da se u biti nema gdje vratiti i da mu je bolje u motelu nego kod kuće. Na pitanje zastupnice optužbe da objasni zašto je u Bjelovar slao dopis sa zaglavljem: „Hrvatska vojska, Vojna policija Pakrac i ispod toga Služba Sigurnosti“ u kojem traži određenu količinu vojnih opasača za vojnu policiju, automatske puške i slično I.opt. je iskazao da su u to vrijeme svi pokušavali na sve moguće načine pribaviti što više potrebnog naoružanja i opreme, pa je zbog toga u zaglavlje ubacio i taj dio s ciljem da se na neki način impresioniraju osobe od kojih se to traži. Na daljnje pitanje predsjednika vijeća zašto baš on upućuje takav zahtjev koji potpisuje i traži opremu za vojnu policiju, kad, po vlastitim riječima, s tim vodom nije imao nikakve veze I.opt. je iskazao da se 24. 11. 1991. g. do Gadafija više nije moglo doći jer je on bio na pakračkom ratištu, tako da je on potpisao taj zahtjev jer se u to vrijeme smatralo da on ima najviše veza u Operativnoj zoni Bjelovar. Prvooptuženik je posebno iskazao da je izjava Damira Jiraseka da je on bio zapovjednik i „siva eminencija“ voda obična glupost, a isti ga tereti zato što je izvijestio Atanasoskog što se događa u Kipu i zbog toga je Damir Jirasek bio i uhićen.

Drugooptuženik Davor Šimić je u svojoj obrani iskazao da je studirao veterinu u Zagrebu kada je došlo do ratnih zbivanja u Pakracu. Kako je to njegov rodni grad dana 30. 9. 1991. g. javio se u krizni štab grada Pakraca koji je bio dislociran u Zagrebu na Trgu Ante Starčevića. Tijekom listopada držao je stražu pred tim kriznim štabom, a početkom studenog upućen je na I.opt. Damira Kufnera da mu se javi u Pakrac. Otišavši u Pakrac prvih nekoliko dana spavao je u kući u Poljani ili Antunovcu, a poslije je upućen u Obrijež gdje je zadužio i odoru, ali oružje još nije dobio. Nakon 3-4 dana Damir Kufner ga je odveo do ribnjaka u Marinom Selu i tamo ga upoznao s čovjekom po nadimku Gadafi kojeg mu je predstavio kao zapovjednika. Sjeća se da je tamo proveo par dana i spavao u nekom stanu u jednoj od kuća, dok su neki vojnici spavali u motelu. Kako Gadafi nije provodio nikakvu obuku, a vidio ga je samo par puta, zamolio ga je da ga pusti na nekoliko dana u Zagreb jer još nije upisao slijedeću godinu na fakultetu. Gadafi ga je pustio i sjeća se da je došao u Zagreb par dana prije pada Vukovara. U Zagrebu je ostao do 23. 11. 1991. kada je ispratio brata Nikšu u Ameriku, a po povratku se sjeća da nije više mogao naći Gadafija. Naime, u to vrijeme je bilo kritično stanje na bojištu u Lipiku i uskoro je čuo da je u jednoj od operacija Gadafi i poginuo. Uskoro je bio pozvan u krizni štab u Obrijež i tamo mu je jedan od načelnika, ali ne zna koji, rekao da mora otići u Bjelovar gdje je otišao zajedno s Gojkom Brzicom. U Bjelovaru su dobili zapovijed o formiranju voda vojne policije. Posebno iskazuje da je postao zapovjednik toga voda 8. 12. 1991. godine, iako se u dokumentaciji vodi kao zapovjednik od 1. 12. Po dolasku u motel tamo je zatekao 4 civila čija imena se navode u optužnici, a radilo se o dvojici muškaraca i dvije žene za koje je pretpostavljao da su bili srpske nacionalnosti. Htio ih je odvesti u Crveni križ, ali su oni sami tražili da ostanu u motelu budući su imali svoju sobu, sanitarni čvor, a hranili su se kao i vojnici. U to vrijeme osobe koje bi odlazile preko Crvenog križa obično bi bile razmijenjene, a oni nisu željeli napuštati svoje kuće, a s druge pak strane kuće su im bile u lošem stanju i trenutno se nisu imali gdje vratiti. Posebno napominje da su se svi ti civili mogli kretati jer vani nije bilo nikakve žičane ograde i sl. koja bi spriječila njihovo kretanje. Ukoliko bi nekome od njih zatrebali kakvi lijekovi iste su mogli dobiti i sjeća se da im je on osobno nabavljao lijekove. Jednom prilikom je nabavio lijekove Braji Grujić s kojim je ostao dobar i poslije rata, a kako je uzgajao ovce po potrebi mu ih je dolazio liječiti. Da je ovaj smatrao bilo što loše o njemu sigurno bi ga prijavio, tužio i sl. Sjeća se da je i Jeki Žestić u jednoj prilici donio lijekove. U sobama motela bila su 4 kreveta, a sobe su na početku sve bile dosta devastirane, da bi se s vremenom adaptirale, a u nekoliko je bio osposobljen i sanitarni čvor i moglo se tuširati čak i s toplom vodom. Sjeća se da su Milka Bunčić i Jeka Žestić dolazile u njegovu sobu da bi se povremeno tuširale. Koliko se može sjetiti te sobe nisu bile zaključavane, a na drugom kraju sobe su bili stakleni prozori s francuskim balkonima koji nisu bili neka posebna zapreka ako bi koji od tih civila htio izaći preko balkona i pobjeći. Drugooptuženik je nadalje iskazao da nije znao kako i na koji način su ti civili došli u motel, a njima se baš nije previše bavio jer je imao mnoštvo obaveza oko provjera stanja na punktovima gdje su se često javljali problemi. Naime, imao je problema s pripadnicima voda jer je bio mlad, neiskusn i nisu ga slušali. Zato je odlučio da se što prije vrati na fakultet, što je učinio u veljači kad je razvojačen. Iz vojne knjižice je vidljivo da je u tom vodu bio raspoređen od 1. 12. 1991. do 1. 2. 1992. godine kao zapovjednik voda. Vod se popunjavao tijekom prosinca i siječnja, a brojao je nešto više od 35 vojnika koji su bili na kontrolnim točkama u Gaju, Badljevini i Brezinama. Na posebno pitanje da li je o tim civilima obavijestio svoje nadređene II.opt. je iskazao da je on odmah po dolasku obavijestio svoje nadređene o tim civilima koje je zatekao u motelu, a i Kopljar i Heged su prilikom obilaska motela osobno i vidjeli te ljude te razgovarali s njima. Kao što je

već prije rekao i njegovi nadređeni su dali mogućnost tim civilima da se prijave u Crveni križ što su oni odbili iz već navedenih razloga. Međutim, prema njima se nije nečovječno postupalo i u svakom trenutku su mogli otići iz motela.

Trećeoptuženik Pavao Vancaš je u svojoj obrani iskazao da se u drugoj polovici studenog 1991. godine u Zagrebu javio u jedinicu Tomislava Merčepa, jer se govorilo da ta jedinica ide u obranu lipičkog područja. U tu jedinicu se prijavio i zbog toga što se u istu već prije prijavio njegov brat, i zbog toga što je proveo djetinjstvo u Lipiku, od 6. do 15. godine. Autobusom je došao s ostalima do Kutine gdje je obavljen liječnički pregled, a nakon toga su predvečer dovezeni na ribnjake u Marino Selo. On je s 20-tak osoba ostao u motelu, a oni koji su došli drugi dan bili su raspoređeni u Merčepovu jedinicu. Jedan tamnoputi čovjek po nadimku Gadafi im je rekao da će ostati u motelu, zadužiti odore i bit će raspoređeni na punktove, a potom je došao jedan drugi čovjek i njih šestoricu rasporedio na punkt u Gaju. Kako je on bio najstariji prešutno je postao vođa. Treći dan došao je jedan čovjek i dao im 6 remena bijele boje i prometnu palicu „STOP“, koja je bila neispravna jer nije svijetlila, ali ne može reći o kojoj se osobi radi. Optuženik je posebno iskazao da je u motelu upoznao jednu osobu po nadimku Ćiro koja je kod sebe imala oružje, i bio je opasan vojničkim remenom, pa je po njegovom izgledu zaključio da se radi o zapovjedniku. Pored njega u Gaju su još bili Tomica Poletto, Antun Ivezić po nadimku Braja, kojeg je on nazvao Lipicaner, a također i Željko Tutić kojeg je on zvao Fitipaldi, zato što je imao automobil kojeg je vozio kao divljak. Tamo su još bili Boro Pleša, Goran Nikles i neka osoba po nadimku Švabo. Od njih je samo Boro Pleša bio naoružan poluautomatskom puškom, dok ostali nisu imali oružje. Zadatak im je bio da vrše kontrolu vozila i prolaza jer je zbog vojne neorganiziranosti bilo pojedinaca koji su se bavili kriminalom. Sjeća se da im je 5. prosinca, a moguće i dan kasnije, na punkt došao Davor Šimić koji se predstavio kao zapovjednik. Tada je tog čovjeka prvi puta vidio i čuo. On im je izdao naredbu da se vrši stroga kontrola, a pronađenu robu su spremali u Vatrogasni dom u Gaju. U Gaju se zadržao do Božića 1991. g. kada je dobio odsustvo za Božićne blagdane i otišao u Zagreb. Po povratku je raspoređen na punkt u Badljevinu. Optuženik je posebno naveo da do 5. siječnja 1992. godine uopće nije bio raspoređen u motelu u Marinom Selu, a samo bi povremeno dolazio tamo po hranu. Nakon 15. siječnja preselio se u motel gdje je zatekao 4 civila, i to dvojicu muškaraca i dvije žene starije dobi, no nije znao njihovu nacionalnost. Poslije su mu te osobe rekle da su im kuće spaljene i da nemaju gdje drugdje biti, a u motelu su imali i hranu i smještaj. Obično bi čistili i spremali sobe i cijepali drva. Jednog dana, za vrijeme njegovog dežurstva, nestala je jedna od tih žena pa su ga suborci zafrkavali da je loše obavljao dežurstvo. Nakon nekog vremena tu ženu su pronašli i vratili je u motel, a kako je bio ljut refleksno ju je dva puta ošamario i to nisu bili jaki šamari. Svjestan je da to nije trebao učiniti i žao mu je što je to uradio i sada se kaje jer inače nema običaj tući žene. Posebno je napomenuo da tu ženu nije tukao nikakvom gumenom palicom. Na posebno pitanje predsjednika vijeća zašto je u istrazi rekao da je ta žena (Milka Bunčić) pobjegla III.opt. je iskazao da nije imala razloga pobjeći jer nije bila zarobljenik i mogla je otići kada je htjela. Što se tiče druge dvojice civila neistiniti su navodi iz optužnice da ih je tjerao da se tuku, a također nijednog od njih dvojice nije on osobno tukao. Upravo suprotno, s njima je bio u dobrim odnosima, a kako su mu rekli da se bave lovom i da imaju iskustva obojicu ih je vodio u lov oko motela, a oni su mu pokazivali kako i što treba loviti. Na posebno pitanje tko ih je kontrolirao na punktu III.opt. je odgovorio da su kontrole u stvari počele tek kad je Šimić postao zapovjednik. Pored Šimića imao je još zapovjednika Libijca Gadafija, a poslije Gojka Brzicu. Na daljnje pitanje iskazuje da ne može

sa sigurnošću točno precizirati datum kada je prvi puta došao u Marino Selo, ali se sjeća da je sutradan pao snijeg. Inače, Antuna Ivezića je nazvao Lipicaner zbog toga što bi po završetku dežurstva na punktu bio prosto neuhvatljiv, jer je „lunjao“ na sve strane i bilo ga je jako teško, gotovo nemoguće, uhvatiti, a Željko Tutić je imao automobil crvene boje, misli da se radilo o opel kadetu, kojeg je na sve strane vozio kao divljak. Na daljnje pitanje da još jednom objasni svoj iskaz u istrazi u svezi Milke Bunčić kad je rekao da su ga drugi vojnici zadirkivali jer je za vrijeme njegovog dežurstva pobjegla III.opt. je iskazao da je u stvari bio ljut na nju zato što je krenula prema području koje je bilo minirano, jako nestabilno i mogla je tamo poginuti, tim više što nije bilo nikakvog razloga da bježi jer je bila slobodna i mogla je otići bilo gdje drugdje. U biti ju je dva puta ošamario više iz opravdanog straha što joj se sve moglo dogoditi, jer je njezina obitelj mogla ostati bez supruge i majke. Inače, kako je bio puno stariji od ostalih suboraca s njima nije imao puno dodirnih točaka, a pogotovo što su svi bili neoženjeni i kao takvi „slobodni strijelci“. Sjeća se da je Ivezić bio iz Lipika, Poletto iz Dobrovca, a Tutić iz Pakraca. Na kraju svog iskaza III.opt. Pavao Vancaš je u svezi svog nadimka Dida objasnio da je taj nadimak rekao istražnom sucu jer su ga tako svi zvali na ratištu budući je već u to vrijeme dobio unuka koji sada ima 20 godina.

Četvrtoptuženik Tomica Poletto je u svojoj obrani iskazao da se Hrvatskoj vojsci pridružio u rujnu 1991. godine. U to vrijeme je imao zdravstvenih problema a jednom prilikom je pao u nesvijest i bio odveden u bolnicu u Kutini, a potom u Popovaču gdje se liječio. Nakon toga negdje u studenom 1991. g. pristupio je vojnoj policiji, ali se ne može točno sjetiti datuma. Po dolasku u motel u Marinom Selu Gadafi ga je uputio na punkt u mjestu Gaj koji je držao zajedno s drugim vojnim policajcima koje je u svom iskazu točno naveo Pavao Vancaš. U Gaju je pronašao jednu kuću i tamo je živio sa svojom nevjenčanom suprugom Marom Bude i nije uopće odlazio u Marino Selo na ribnjake sve dok se nije razduživao. Inače, on je rodom iz Dobrovca koji je pao u neprijateljske ruke, a kako je imao zdravstvenih tegoba savjetovali su ga da ode na neko mirnije mjesto. Zapovjednici u vojnoj policiji su mu bili: prvo Gadafi, poslije njega Davor Šimić, a razdužio se za vrijeme Gojka Brzice. Iako je u istrazi rekao da ne poznaje Pavla Vancaša, a niti Željka Tutića svjestan je da nije govorio istinu jer su tada i ova dvojica bili s njim u naselju Gaj. Nadređeni su imali razumijevanja prema njegovim zdravstvenim tegobama pa je gotovo cijelo vrijeme boravio u Gaju. Svi su suborci znali što znači biti bez obitelji i tu su činjenicu uvažavali. On osobno nije imao nikakav nadimak i njemu osobno nisu nikad dovozili hranu već je hranu spremala njegova vanbračna supruga. Pavao Vancaš je nekad znao doći kod njega na ručak, a sjeća se da je u to vrijeme Željko Tutić vozio neko bijelo vozilo s kojim je imao prometnu nezgodu jer je udario jednom prilikom u traktor i nije ni čudo što ga je Vancaš zvao Fitipaldi. Na posebno pitanje da li se kada povezao s Tutićem u tom vozilu IV.opt. je konstatirao „Sačuvaj Bože da bi se pozvao s njim u tom autu“. Dakle, IV.opt. Tomica Poletto je kategoričan u svom iskazu da u studenom uopće nije dolazio na punkt u Marino Selo, nikoga nije mučio i zlostavljao, niti bilo što zna o uhićenim, zlostavljanim i ubijenim civilima.

Petoptuženik Željko Tutić se u istrazi branio šutnjom da bi na glavnoj raspravi iskazao da je kao dobrovoljac sudjelovao u domovinskom ratu od kolovoza 1991. g. kad se javio u Policijsku upravu Bjelovarsku. Naime želio se uključiti u obranu domovine i svoga kraja. Polovicom rujna zadužio je uniformu zajedno se s bratićem Tihomirom Vukovićem, a na njegov poziv, pridružio se tenkovskoj jedinici i tako je počeo njegov ratni put. Međutim, nije bio zadovoljan statusom pomoćnika u tenkovskoj jedinici tako da je počeo

razmišljati da pristupi u neku drugu formaciju gdje bi mogao više doprinijeti obrani svoga kraja. Međutim, u rujnu i tijekom listopada supruga mu je, zajedno s malim djetetom – starim 2 mjeseca, boravila kod tetka i tetke Planinčić u Samoboru jer su bili prisiljeni iseliti iz svoje kuće u Kusionjama i tamo su se javljali problemi jer je u kući bilo jako puno ljudi, izbjeglica iz Pakraca i Kusionja. Molila ga je da ju pokuša premjestiti negdje drugdje gdje bi dijete i ona imali bolje životne uvjete. Krajem listopada bratiću Tihomiru Vukoviću je rekao da odlazi u Samobor kod žene i djeteta da ih pokuša negdje drugdje skloniti, a jedino pametno rješenje je bilo da ih odvede kod sestre i šogora Ančić u mjesto Punat na otoku Krku, gdje je šogorov stric imao vikendicu. Tamo su otišli negdje krajem listopada ili pak početkom mjeseca studenog. Boravak u mjestu Punat psihički ga je smirio jer je konačno mogao biti sa svojom obitelji, a tamo je bilo i puno poznatih ljudi s kojima je razgovarao. Međutim, iako je njegova obitelj bila zbrinuta počela ga je gristi savjest i stalno se raspitivao o situaciji u Pakracu, a počeo se osjećati kao izdajnik. Rekao je svojoj supruzi da se želi vratiti nazad na ratište, a ona ga je molila da još ostanu. Nakon što je čuo da je pao i Lipik više ga ništa nije moglo zadržati na Krku, te je 28. studenog 1991. godine, zajedno sa šogorom Tomom u poslijepodnevnim satima otišao s otoka Krka odvezavši suprugu i dijete u Samobor. Tamo su pokupili odjeću i preselili se u mjesto Vrhovčak kod tetka Živka Tutića. Sutradan je otišao na bojište, a kad je od prijatelja Marija Hunjaka saznao da je dosta prijatelja otišlo u vojnu policiju krenuo je i on prema Pakračkoj Poljani. Kako nije znao gdje točno treba otići slučajno je stao kod kuće Stjepana Pupka, policijskog inspektora koji je započeo ovu istragu, a ovaj mu je osobno objasnio kako da dođe do Pakračke Poljane. Po dolasku u motel u Marinom Selu primijetio je da ima jako puno vojnika i ljudi, a tada se u biti i osnivala oficijelna vojna policija kojoj je pristupio. Petooptuženik posebno napominje da je za čitavo vrijeme rata spasio mnogo ljudi koji nisu ništa bili krivi i koji su bili žrtve rata, a kao i svi drugi, a naročito njegova supruga. Osim obitelji Štrbac spasio je i mnoge ljude u „Bljesku i „Oluji“ u kojima je sudjelovao. Kako nije u inkriminirano vrijeme uopće bio u Marinom Selu nije ni mogao počinuti kazneno djelo koje mu se stavlja na teret, a samim time ga nisu mogli prepoznati ni prisutni Jovo Krajnović, a također ni Branko Stanković, koji su saslušani kao svjedoci tijekom ovog kaznenog postupka. Na posebno pitanje svoje braniteljice kako tumači da je na jednim vratima u motelu u Marinom Selu, između ostalog, pisalo i nadimak Eki V.opt. je iskazao da se najvjerojatnije radi o zlonamjernim ljudima, koji su htjeli prikriti neke svoje postupke, pa su koristili različite nadimke kako bi prikrili svoj stvarni identitet, tim više što je tamo svakodnevno bilo jako puno vojske iz gotovo svih krajeva Republike Hrvatske. U to vrijeme je imao kratku kosu kao i danas i nešto više kose naprijed, ali mu je kosa bila tamnija jer je u međuvremenu posijedio. Na daljnje pitanje kako onda tumači da je Milka Bunčić spominjala Slobodana Kukića iz Klise kojeg navodno poznaje od ranije V.opt. je iskazao da on ne poznaje toga čovjeka, a kako bi se uopće mogao i družiti s njim jer je taj čovjek vjerojatno stariji od njega 20 i više godina.

Šestooptuženik Antun Ivezić, je u svojoj obrani iskazao da nije bio pripadnik voda vojne policije u vrijeme kad su se navedeni zločini događali, već se istom pridružio krajem studenog ili početkom prosinca 1991. godine. Inače, vojsku je služio tijekom 1991. godine pa sve negdje do svibnja iste godine kad se uz dozvolu majora Rujević Vlade „skinuo“ a negdje u lipnju je stupio u jedinicu „Tigrovi“ u Zagrebu. U Tigrovima je prošao obuku i bio je na različitim ratištima i to sve do rujna mjeseca kad se priključio hrvatskim braniteljima u obrani Lipika. Učestvovao je u akcijama u Lipiku i oko njega, sve do njegovog pada u neprijateljske ruke, tj. negdje do sredine listopada kad su se prebacili u Prekopakru gdje se

zadržao do konca studenog 1991. godine. U to vrijeme je saznao da se formira interventni vod pod zapovjedništvom nekog stranca po nadimku Gadafi, tako da je došao u motel na ribnjacima gdje je proveo vrlo kratko vrijeme i odmah je bio raspoređen na punkt u Gaju. Ne može sa sigurnošću reći o kojim se datumima radi, ali misli da je to bilo 25. ili 26. studenog. Sjeća se da je par dana nakon toga čuo da je poginuo Gadafi i bilo mu je čudno kako to da zapovjednik voda pogiba na posve drugom ratištu. Koliko se može sjetiti misli da su pored njega u Gaju bili i ostali vojnici koje je u svojoj obrani spomenuo i Pavao Vancaš. Posebno napominje da nisu imali, a niti dobili bilo kakve isprave s kojima bi imali ovlasti da zaustavljaju vozila i pregledavaju vojnike, ali ipak misli da je Boro Pleša imao neku iskaznicu Merčepove jedinice – pričuvnog sastava policije. Nakon nekog vremena dobili su i neki papir s potpisom od kriznog štaba s kojim su imali ovlasti zaustavljati i pregledavati vozila i ljude. Međutim, kako su vojnici bili dobro naoružani i često pod utjecajem alkohola nisu se usudili baš samo tako ih zaustavljati. On osobno se nije usudio zaustavljati te vojnike. Na posebno pitanje predsjednika vijeća da li se družio s ostalim vojnicima u Gaju VI.opt. je iskazao da se s ostalima nije puno družio jer je u selu bilo puno ženskih osoba, a kako je bio mlad, i prije toga dugo služio vojsku više se bavio tim ženskim osobama. Nakon 7-9 dana iz Gaja je upućen u Međurić gdje se zadržao do Božića. Tamo su bile i Merčepove jedinice i ti policajci su imali ovlasti zaustavljati vozila i vojnike. Negdje sredinom prosinca su dobili dokumente vojne policije i palice za zaustavljanje vozila, a te ovlasti vojne policije su smetale Merčepovim ljudima tako da je često dolazilo i do sukoba pa su na kraju zbog toga morali biti i povučeni s tog punkta. Negdje pred Božić 1991. godine dao je otkaz zapovjedniku Šimiću, ali se nakon par dana predomislio i nazad vratio u Marino Selo gdje je boravio sve do kraja siječnja 1992. godine. Što se tiče plaće iz priložene dokumentacije se vidi da je plaću sve do listopada 1991. primao u Tigrovima, a nakon toga u vojnoj policiji. Koncem 1991. imao je navršenih 19 godina tj. 13. 6. je navršio 19 godina, a što se tiče fizičke građe od tog vremena pa do danas nije se puno fizički promijenio, osim što je malo posijedio i ne osjeća se star.

U dokaznom postupku sud je prvo saslušao grupu svjedoka koji su mještani i najbliži srodnici odvedenih civila. Saslušani su Mlađa Popović, Mara Krajnović, Koviljka Gojković, Mira Krajnović, Nada Žestić, Mira Sekulić i Milan Štrbac, dok je, uz suglasan prijedlog stranaka, pročitana iskaz svjedokinje Ane Danojević.

Druga grupa svjedoka koji su saslušani tijekom ovog postupka su vojnici Hrvatske vojske, pripadnici štaba obrane Pakrac, te svjedoci koji su imali saznanja o događanjima u Marinom Selu od 19. do 26. studenog – Antun Brkljačić, Željko Špelić, Duško Kliček, Zdenko Laučan, Zlatko Adžijević, Boris Pleša, Goran Paurić, Dražen Macura, Damir Mihočinac, Vlado Vinkler, Josip Tutić, Goran Nikles, Zvonko Novokmet, Gojko Brzica, Slavko Gamauf, Damir Jirasek, Albert Jirasek, Marko Lujić, Josip Komljenović, Franjo Hadžim, Dragutin Andrić, Stjepan Klasnić, Josip Huška, Jordan Atanasoski, Zdeno Klimeš, Željko Ament, Zdravko Heged, Miroslav Guberović, Nikola Ivkanec, Miroslav Jerzečić, a uz suglasan prijedlog stranaka pročitana je iskaz svjedoka Stjepana Kupsjaka.

Treća grupa svjedoka koji su saslušani tijekom ovog postupka su predloženi od strane obrane – Jadranka Ančić, Davor Širac, Mile Džolić, Darko Jozipović, Duško Štrbac, Tihomir Vuković, Jasmin Ibrajić, Gordana Hodak, Dragutin Kralj, Božidar Lujanac, Sandra Grubišić, Zdravko Čatak, Snježana Tutić, Pero Tutić, Dalibor Vuković, Ljevar Slađan, Ivo Tutić, Ivan Hala. Uz suglasan prijedlog stranaka pročitani su iskazi svjedoka Ive Tutića,

Roberta Mateša, Ante Brkljačića, Petra Baschiera, Bude Mare, Vene Posepala, Dubravka Klaića, Gorana Dašeka, Tihomira Brkića, Vitomira Kovačevića, Antuna Černušeka, Drage Marijanović, Lolite Komljenović i Zdenke Štrbac.

Odbijen je prijedlog branitelja I.opt. da se pred ovim sudom kao stručna osoba sasluša svjedok Davor Domazet Lošo u svezi okolnosti i stanja na ratištu u spornom periodu i dr., jer je vijeće zaključilo da je tijekom saslušanja brojnih svjedoka stečen dovoljan uvid o stanju na ratištu u tom spornom periodu i o svim drugim podacima koje bi po prijedlogu obrane trebalo saznati od predloženog svjedoka, tako da se njegovim iskazom ne bi utvrdile nikakve nove, relevantne činjenice i okolnosti.

Odbijen prijedlog braniteljice V.opt. da se kao svjedok sasluša Slađana Višić, rođena Štrbac, kćerka Milana i Zdenke Štrbac na iste okolnosti kao i njezini roditelji, jer je vijeće smatralo da je činjenično stanje u svezi obitelji Štrbac i svega onoga što se događalo s njima već dovoljno utvrđeno, tim više što je svjedokinja u inkriminirano vrijeme imala tek 11 godina i sporno je koliko je ona u toj dobi uopće mogla zapamtiti sve ono što se oko nje događalo.

Četvrta grupa svjedoka koji su saslušani tijekom ovog postupka su preživjeli svjedoci i odvedene osobe. Jovo Krajnović i Branko Stanković, su neposredno saslušani, a Mijo Krajnović i Milka Bunčić su saslušani vanraspravno preko video linka dok su bili u sudnici vijeća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, a njihovi iskazi su, uz suglasan prijedlog stranaka, naknadno pročitani na glavnoj raspravi.

Prihvaćen je prijedlog optužbe da se pročitaju iskazi preživjelih oštećenika Mije i Jove Krajnović, te Milke Bunčić koje su ovi dali pred haškim istražiteljima tijekom 1996. godine, jer je vijeće zauzelo stav da su to valjani dokazi koje su prikupila tijela međunarodnog kaznenog suda pa se, u smislu čl. 28. st. 4. Zakona o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, mogu koristiti u ovom kaznenom postupku.

S druge pak strane odbijen je prijedlog optužbe da se pročitaju iskazi preživjelih oštećenika Mije i Jove Krajnović, te Milke Bunčić koje su dali udruzi Srpski sabor – informacioni centar – nevladino i nepolitičko udruženje nezavisnih naučnika, pisaca i drugih intelektualaca iz Beograda, kao nepotrebni, jer je činjenično stanje kroz njihove iskaze tijekom ovog kaznenog postupka sasvim dovoljno utvrđeno, a izvođenjem tih dokaza ne bi se utvrdile neke nove činjenice i okolnosti koje već nisu utvrđene.

Izvršen je uvid u posebno izvješće PU, Policijska stanica Garešnica broj D-29/91 od 13. prosinca 1991. te u obdukcioni nalaz mrtvog tijela NN muškarca od 18. studenog 1991. (521-526), a odnosi se na Miju Danojevića – te u fotodokumentaciju mjesta događanja (171-177); u zapisnik o uviđaju Okružnog suda u Bjelovaru broj Kir-I-517/91 od 6. prosinca 1991. (17-19); u zapisnik Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku Zagreb i priloženu fotodokumentaciju (20-46, 343-344) u nalaze DNK analize 6 pronađenih mrtvih osoba koje su daktiloskopirane utvrđene kao oštećenici (553-558); u prijave o nestalim osobama iz Kipa i fotodokumentaciju (57-116); u dopis Ministarstva obrane – Uprava Vojne policije Klasa: POV-215-02/03-01/100 od 6. svibnja 2003. (324-326); u službenu bilješku PU Bjelovar broj

511-18-12/4-4203/91 (14-16); dopis Vojne policije Pakrac, Služba sigurnosti sa datumom 24. studenog 1991. (964); u dokument pod naslovom „Štab obrane za općinu Pakrac“ od 25. studenog 1991. broj 08/91 (1087); u rješenje o imenovanju Štaba TO Pakrac Klasa: 22-05/91-172/1 (1062); u zapisnik o prepoznavanju Županijskog suda u Požegi broj Kio-22/07-319 (1484-1487); u dokumentaciju i podatke radne karte za pričuvni sastav koje je izdala Operativna zona Bjelovar postrojba 69. bataljuna VP (182-309); te u izvješće o formiranju samostalnog bataljuna Pakrac (1377); izvješće o radu povjerenika Vlade RH za općinu Pakrac (1379); dokument Zapovjedništva operativne zone Bjelovara, operativni broj 340 od 20. listopada 1991. (1387); u „dokumentaciju o ratnom putu“ za I.opt. Damira Kufnera (471-477) i II.opt. Davora Šimića (532-544); u dokumentaciju povjerenika Vlade Republike Hrvatske za općinu Pakrac „zapisnik za doznaku sredstava za isplatu naknade gardistima“ (588-591); u skicu lokacije groba 7 identificiranih leševa stanovnika Kipa i Klise, iz kojih se vidi odnos Ribarske kolibe i pronađenih tijela (1914-1916); u dokumentaciju Ministarstva obrane, Glavnog stožera oružanih snaga RH, Uprave za financije i proračun, Financijske službe a koja se odnosi na preslike kartica za optuženike Davora Šimića, Pavla Vancaša, Željka Tutića, Antuna Ivezića i Tomicu Poletta, te „ratni put“ za navedene optuženike za mjesec studeni 1991. g. (1953-1971); u ratni put II.opt. Davora Šimića; u potvrdu o mobiliziranju Davora Šimića za potrebe ukinute vojne pošte 3026 Pakrac i to od 30. rujna do 30. studenog 1991, u ratni put V.opt. Željka Tutića, u potvrdu izdanu od Hrvatskog kopnenog zapovjedništva G1 Karlovac, u ratni put III.opt. Pavla Vancaša, u ratni put VI.opt. Antuna Ivezića, u ratni put IV.opt. Tomice Poletta; u pismeno Ministarstva za financije, Uprave za financije i proračun u kojem se navode podaci za Damira Kufnera i dr.; u dopis Uprave za obranu Požega Financijskoj službi Zagreb, te Financijskoj službi, Područnoj službi Osijek; te u preslike kartica o plaćama za Ivezić Antuna, Vancaš Pavla, Tutić Željka, Poletto Tomicu i Šimić Davora koje se odnose na plaće vojnih policajaca u navedenim vremenskim periodima.

Svjedokinja Mlada Popović - supruga Nikole Popovića - između ostalog je iskazala da je 13. studenog 1991. godine njen muž odveden s njive na kojoj je zajedno sa dvojicom svojih sumješтана kopao sklonište. Vrlo detaljno je opisala što je čula u svezi njegovog odvođenja, te je istakla da je drugi dan, tj. 14. studenog, u njenu kuću došla grupa hrvatskih vojnika od kojih je jedan imao bijelo remenja, te tražio da mu pokaže gdje se nalaze bagremi, a zatim je s grupom otišao na štagalj i pretražio kuću. Te osobe su vrlo detaljno pretraživale sve njene prostorije, tražile oružje u bagremovim kladama i na štaglju. Pritom su joj govorili da znaju da njezin muž ima oružje i pitali su za određena mjesta, a na kraju su pronašli automatsku pušku i pištolj koji je njen muž imao na dozvolu, a na štaglju su pronašli vreću punu oružja za koje ona nije znala da postoji. Sutradan, 15. studenog, su policajci i pripadnici ZNG-a ponovno došli i tom prilikom su odveli neke mještane. Dvojica od pripadnika koji su se nalazili u grupi pretrage imali su bijelo remenje. Tom prilikom su joj oduzeli i osobni automobil „Moskvič“ bijele boje. Ona nije znala kamo je njezin muž odveden do trenutka kada je iz Prijedora u siječnju 1992. godine dobila obavijest da je njen muž smrtno stradao u Marinom Selu, a obavijest joj je poslao nećak koji je tu informaciju čuo od Branka Stankovića.

Svjedokinja Mara Krajnović – supruga Nikole Krajnovića – je gotovo istovjetno iskazala kao i Mlada Popović. Suprug joj je 13. studenog 1991. odveden zajedno s Nikolom Popovićem dok je kopao sklonište, a nakon toga su vojnici dolazili još 3 dana uzastopce i odvozili mještane iz sela Kip. I njezinu kuću su pretraživali, a za smrt svoga

supruga saznala je u Beogradu, i to nakon što su Mijo i Jovo Krajnović došli u Srbiju i sve ispričali njenoj kćeri i sinu koji žive u Srbiji.

Svjedokinja Koviljka Gojković je iskazala da je dana 15. studenog 1991. g. u jutarnjim satima čula pucnjavu u selu i lajanje pasa, a u njenom dvorištu se u jednom trenutku našlo 6 ili 7 vojnika u maskirnim odorama. Čim su ušli u dvorište jedan vojnik je ubio psa, a jedan od njih koji je imao bijelo remenje je imao popis po kojemu je provjeravao imena osoba koje treba uhapsiti. Taj mladić je pozvao njenog supruga Filipa Gojkovića s popisa i rekao mu da krene s njim a otada supruga više nije vidjela. Sjeća se da joj je taj vojnik s bijelim remenjem rekao da joj muža vode na razgovor i da će se uskoro vratiti. Nije znala kamo je odveden, ali je kasnije čula od šogora, koji živi u Beogradu, kako je stradao njezin suprug Filip i što se sve događalo s mještanima sela Kip koji su odvedeni u Marino Selo. To je sve ispričao Mijo Krajnović, jedan od preživjelih. Sutradan su ponovno došli isti ljudi, a jedan od njih joj je uzeo ključeve od automobila „Lada“ i isti odveo. Automobil je viđala povremeno kako prolazi kroz njihovo selo. Ovoj svjedokinji je također poznato da su 13. studenog 1991. g. vojnici odveli Branka Bunčića, a 14. studenog Milana Popovića, Nikolu Krajnovića, Peru Popovića, a 16. studenog su odveli Iliju i Miju Danojevića, te Gojka i Zorku Gojković.

Svjedokinja Mira Krajnović – kćerka Mije i sestra Jove Krajnovića – saznala je o odvođenju svojih najbližih u subotu 16. studenog od šogora Josipa Čermaka. Isti joj je rekao da su 15. studenog hrvatski vojnici odvezli njezinog oca i brata u nepoznatom pravcu s još nekoliko mještana. Dana 17. studenog 1991. godine otišla je u policijsku stanicu Daruvar i događaj prijavila zapovjedniku stanice g. Ivkancu, koji ju je upozorio da ne ide u Kip, te da će ju uskoro upoznati sa svim informacijama koje dobije u svezi njezinog oca i brata. Svjedokinja je 25. studenog 1991. pozvana u policijsku stanicu i tom prilikom joj je Nikola Ivkanec omogućio susret s bratom i ocem, a s njima je bio i Branko Stanković iz Kipa. Sva trojica su vrlo loše izgledali (svi su bili izmučeni i isprebijani). Tom prilikom nije uspjela s njima razgovarati što im se sve dogodilo i gdje su bili. Nakon nekih mjesec dana saznala je da su razmijenjeni i da se nalaze u Beogradu.

Svjedokinja Nada Žestić je iskazala da je zajedno sa suprugom u selu Klisa živjela od 1964. godine. Dana 12. studenog 1991. godine došla su trojica vojnika, od kojih je jednog poznavala kao Marijana Poleta iz susjednog sela Dobrovac i tom prilikom su od njega i supruga Jove tražili dokumente. Tražili su da oboje krenu s njima, te su ih odveli ispred kuće Zdravka Drinića gdje su se već nalazili Savo Maksimović, Rade Gojković i Jeka Žestić. Nakon nekog vremena njoj su rekli da može ići, a muža i ovih troje ljudi odvezli su nekim automobilom koji im je služio za razvoženje kruha. To je zadnji puta da je vidjela supruga, a dva dana potom Marijan Poleta joj je donio osobnu iskaznicu, a na njezino pitanje što joj je sa suprugom rekao joj je da će ići u razmjenu koja će se obaviti u roku od 8 do mjesec dana. Navedena svjedokinja je još iskazala da su u četvrtak, dana 14. studenog iz njezinog sela odvezeni Slobodan Kukić, zajedno s Milanom Štrpcem, njegovom ženom i sinom. Sjeća se da toga dana nije odvezena njihova kćerka, mala Slađana Štrbac, jer je ista te večeri došla u njenu kuću prespavati jer se bojala, a ona ju je zaštitila i tješila. Sutradan je po dijete došla njezina majka koja joj je rekla da je njezina obitelj smještena u Poljanu. Nada Žestić se sjeća da su negdje u to vrijeme iz sela odvedeni Milka Bunčić i Josip Cicvara, a o zbivanjima u Marinom Selu saznala je kad su u ožujku 1992. godine puštene iz Marinog Sela uhićenice Jeka Žestić i Milka Bunčić. Tada je od Jeka Žestić saznala da joj muž umro u „Ribarskoj

kolibi“, da su ga tukli, a kako je bio bolestan na kraju je umro zbog polijevanja hladnom vodom. Sjeća se da je Jeka tom prilikom govorila da se jedan od tih vojnika koji ga je tukao prezivao Poletto, no nije znala reći da li je to ista osoba koja je odvela njezinog muža ili pak dali se radi o nekom trećem. Svjedokinja je posebno napomenula da je Jeka Žestić bila jako uplašena i rekla joj da o tim događajima ne smije nikome govoriti. Poslije je saznala da je po Jeku došla njezina kći i odvela je u Njemačku gdje je nakon nekog vremena i umrla. S ostalim preživjelim iz Marinog Sela razgovarala je njezina kći Mira Sekulić.

Svjedokinja Mira Sekulić je iskazala da živi u Zagrebu od 1977. godine, a inače je rodom iz Klise i tamo su joj živjeli roditelji do 1991. godine. Ona osobno nije bila u Klisi u studenom 1991. g., ali je od majke čula što se dogodilo, tj. da je 12. studenog 1991. iz Klise odveden njen otac od strane 3 hrvatska vojna policajca, koji su na sebi imali bijele opasače vojne policije, a od kojih se jedan zvao Marijan Poletto, osobno poznat njezinom majci obzirom da je iz susjednog sela. Tom prilikom odvedeni su Jeka Žestić, Rade Gojković i Simo Maksimović. Majci je Poletto donio očevu osobnu iskaznicu i tom prilikom joj rekao da će ići u razmjenu. Ništa nije čula što se dogodilo s ocem do konca ožujka 1992. godine kada je u Klisi sreća Milku Bunčić i Jeku Žestić koje su joj opisale što se sve događalo na ribnjacima u Marinom Selu. Obje su potvrdile da je njen otac mrtav, da je batinan željeznim šipkama, da su ga po hladnoći polijevali hladnom vodom, od čega je umro. Tom prilikom je s Milkom Bunčić vrlo kratko razgovarala zato što joj je bilo zlo kada je saznala što se dogodilo njezinom ocu. Sjeća se da joj je tom prilikom Milka Bunčić spomenula da je pokušala pobjeći i da je vraćena, ali u pojedinosti nije ulazila. Sjeća se da su joj Milka Bunčić i Jeka Žestić prilikom tog prvog razgovora ispričale da su u motelu morale prati krv u prostorijama gdje su bili zatočeni. Također su joj rekly da njih dvije nisu toliko zlostavljali kao muške, ali su bile pod stresom zbog onoga što su vidjele. Svjedokinja je nadalje iskazala da je kasnije stupila u kontakt s Mijom i Jovom Krajnović s kojima se vidjela u Srbiji i tom prilikom su joj ovi rekly da su oni zajedno s Brankom Stankovićem pokopali njezinog oca u blizini motela. Tom prilikom su joj također rekly da hrvatski vojnici nekom sjekli uha, a Miju Krajnovića su tjerali da jede nečije uho.

Svjedok Milan Štrbac je iskazao da sa svojom obitelji još 1980. godine živi u Klisi. Njegov sin Vlado je bio djelatnik policije u Osijeku a kada su počela ratna zbivanja vratio se kući i uskoro se priključio u gardu. Jedne večeri, sjeća se da je bilo ružno vrijeme, da je padala kiša sa susnježicom i da je bilo hladno, došli su ljudi u vojničkim odorama i zapovjedili im da iziđu iz kuće. U kući su pored njega bili njegova supruga Zdenka, njegov sada pokojni sin Vlado, njegova kćerka Slađa i susjed Kukić Slobodan. Ovu skupinu predvodio je njemu poznati zidar Slavko Jurčak, koji je prije rata gradio njegovu kuću i imao je s njim problema jer ovaj nije imao prijavljeni obrt pa su ga porezni organi kaznili zbog gradnje njegove kuće i tada mu je ovaj prijetio da će mu se osvetiti. Taj Jurčak je bio glavni i zapovjedio im je da iziđu iz kuće. Prvo je čuo njegov glas gdje više „Štrbac izlazi iz kuće jer ću baciti bombu u kuću“ a potom je razbio prozor na kući. On je izašao van s baterijom, a ovaj mu je na to viknuo da baci bateriju i da digne ruke u zrak. Prvo što je nakon toga napravio, uperio je pušku u njega i vrhom puške ga udario u prsnu kost koju je oštetiio tako da je poslije morao ići na slikanje i liječenje te kosti. Od tog udarca je pao na leđa, a potom se obratio svom sinu Vladi rekavši mu „Sine Vlado, vidi što sam dočekao.“ Obratio se sinu Vladi zbog toga što je on bio hrvatski vojnik, a Jurčak se ponašao na takav način prema njemu da ga pred sinom, hrvatskim vojnikom, ispred vlastite kuće udara u prsa. Nakon toga Jurčak je

ovoj dvojici koji su bili s njim rekao, davši im pritom klupko špage, da ih sve vežu i pritom opsovao mater četničku. Ova dvojica nisu htjeli vezani sina Vladu jer su znali tko je on. Poslije toga ga je tjerao niz put tako da ga je s leđa udario puškom i vikao mu da šuti, što on nije mogao jer ga je udarac puškom jako bolio i nikako nije mogao doći do zraka. Utjerali su ih u automobil koji je razviozio kruh i to njega, njegovu suprugu, sina Vladu i Slobodana Kukića, dok je kćerka Slađa ostala u kući. Kad su ušli u automobil Jurčak je ostao i dalje u selu i nije išao s njima, a vojnici koji su s njima bili u vozilu razgovarali su gdje da ih odvezu, pa su zaključili da je bolje da ih odvezu na ribnjake u Marino Selo nego u Poljanu, jer tamo, po njihovoj priči, ne bi preživjeli. Do Marinog Sela su se vozili otprilike sat vremena, a to selo je poznavao od ranije jer je tamo išao u lov. Kad su izašli iz automobila suprugu i Kukića su odvezli na ispitivanje, a njega i sina su povelili prema podrumu, tj. prema podrumu ih je vodio Željko Tutić, koji ga je prije pitao za ime i prezime i pitao za brata, a zatim se predstavio tim imenom i prezimenom. Svjedok je nadalje iskazao da je taj vojnik imao nadimak Eki, a pretpostavio je da se u podrumu nalazi zatvor jer su mu tako govorili hrvatski vojnici dok su ga vozili u pekarskom vozilu. Kad su došli pred podrum Eki mu je rekao da se vrati natrag u motel. Sjeća se da je tom prilikom stalno padala kiša i da su pokisli. Svjedok se sjeća da su suprugu ispitivali trojica ljudi u civilnim odijelima, i trebali su ispitivati i njega, ali supruga im je objasnila situaciju s Jurčakom i probleme koje su imali s njim i rekla im da se ovaj još prije prijetio da će im se osvetiti. Nakon nekog vremena rekli su im da su slobodni i ona trojica vojnika su ih odvezli u Pakračku Poljanu kod obitelji Dološić Vinka, kojeg je poznavao od ranije. Sutradan je supruga otišla po kćerku Slađu u Klisu, koja je prespavala kod susjede Nade Žestić, a tamo joj je kćerka rekla da je njihovu kuću opljačkao taj Jurčak. Na posebno pitanje zastupnice optužbe svjedok je iskazao da su iz Klise još odvedeni Jovo Žestić, Rade Gojković i Savo Maksimović. Kao što je već prije rekao Željka Tutića je tom prilikom vidio prvi puta u životu i od njega je saznao da je dobar s njegovim bratom, a poslije rata je sa Željkom Tutićem bio u više navrata u lovu. Na daljnje pitanje zašto je Željka Tutića spominjao pod nadimkom Eki svjedok je iskazao da je čuo taj naziv, ali ne može reći tko mu je to rekao i kojom prilikom. Na posebno pitanje braniteljice V.opt. Željka Tutića je li netko od prisutnih optuženika u sudnici osoba po nadimku Eki svjedok je pogledao sve optuženike i pokazao na V.opt. Željka Tutića tvrdeći da je to Željko Tutić i da ga je ta osoba spasila, ali da ne može reći odakle mu nadimak Eki.

Svjedok Antun Brkljačić je iskazao da je u domovinskom ratu bio načelnik štaba obrane Pakraca. Njega je na to mjesto imenovao Vladimir Delač, tadašnji povjerenik Vlade i to 17. listopada 1991. godine. Prije toga su Željko Špelić i on bili na konzultacijama u Zagrebu s generalom Stipetićem, koji im je dao osnovne upute kako organizirati taj štab i kako se organizira vojska. U to vrijeme u Pakracu se živjelo jako teško, nije bilo struje, vode, a ni ljudi nisu živjeli u svojim kućama. Borbe su bile svakodnevnne, a u to vrijeme su bile dvije vrste branitelja, jedni su bili u sastavu MUP-a RH, dok su drugi bili dragovoljci koji nisu imali konvencionalno naoružanje i opremu. Ti ljudi su bili samoorganizirani i nije bilo strogo formiranih zapovjednih lanaca. Po formiranju kriznog štaba sjedište su imali u Obriježi. Koncem listopada uspjeli su uspostaviti vojnu evidenciju tako da su se počeli slati prvi mobilizacijski pozivi. U listopadu i početkom studenog s hrvatskim vojnim vrhom je dogovoreno osnivanje brigade, ali su na kraju uspjeli oformiti bataljun s 5 četa. O tome tko je oformio vod vojne policije svjedok nije znao ništa reći, a o smrti nekih građana srpske nacionalnosti prvi puta je čuo početkom 1992. godine. o tome ga službeno nitko nije izvijestio. Poznaje Damira Kufnera i on je bio angažiran kao načelnik za sigurnost, ali nije

čuo da bi bio angažiran na ribnjacima. Na poseban upit svjedok je iskazao da nije dobio nikakva izvješća o prisilnoj deportaciji mještana Klise i Kipa. Poznavao je i osobu po nadimku Gadafi koji je bio stručnjak za vojna pitanje i čovjek sa znatno većim znanjem od bilo koga u to vrijeme na području Pakraca i Lipika, te da je poginuo krajem mjeseca studenog.

Svjedok Željko Špelić je iskazao da je od početka domovinskog rata prvo bio zamjenik zapovjednika obrane Pakraca, a od 6. listopada 1991. godine, nakon pogibije zapovjednika obrane Stjepana Širca, preuzeo je njegovo mjesto. Svjedok je opisivao ratna zbivanja u i oko Pakraca, a između ostalog je iskazao da su u kolovozu započele klasične ratne operacije, te su se dogovorili da grad Pakrac brane policajci, a dragovoljci da kontroliraju i brane punktove oko grada Pakraca. Dana 15. listopada 1991. g. odlukom povjerenika Vlade RH Vlade Delača osnovan je štab obrane Pakraca. Ustrojene su civilne službe koje su funkcionirale u hotelu u Kutini, a svjedok je bio zadužen za vojna pitanja, a sjedište je imao u Pakracu, odnosno Obriježi, ovisno od razvoja vojne situacije. Svjedok posebno iskazuje da je teritorij Pakraca i Lipika bio napadnut na više punktova tako da se ukazala potreba da se formira mobilna interventna jedinica u kojoj bi bili sposobni ljudi, spremni da u svakom trenutku odu na bojište gdje je to potrebno, a poslovi vojne policije u to vrijeme nisu bili prioritetan zadatak te jedinice. Kao zapovjednika toga voda postavljen je libijac Gadafi, koji je u to vrijeme bio jedan od najspособnijih vojnika koje su imali u Pakracu i Lipiku. Gadafi je tražio da sam izabire ljude, a za sjedište te jedinice je odabrao motel u Marinom Selu. Međutim, Gadafi se nikad nije mogao u potpunosti posvetiti toj jedinici jer je imao stalna zaduženja na ratištu, tako da ta jedinica nikad nije do kraja ni formirana, a u međuvremenu je Gadafi poginuo 28. 11. 1991. godine kao zapovjednik satnije u Lipiku. Svjedok nadalje iskazuje da ga u biti Gadafi nikad nije izvijestio da li je taj interventni vod do kraja formiran, jer je imao cijeli niz zadaća na ratištu. Provjeru ljudi na terenu vršio je I.opt. Damir Kufner, a njegova osnovna zadaća je bila ispitivanje stanja na terenu, uočavanje slabosti i na kolegijima kriznog štaba predlagati mjere da se ta situacija popravi. U tim trenucima on je bio jedini koji je obavljao te poslove na terenu, a direktni nadređeni Kufneru su bili u Bjelovaru, tako da je on prvenstveno obavještavao službu u Bjelovaru, a dijelom i zapovjedništvo u Pakracu. Na posebno pitanje da opiše što bi se događalo da je koji od neprijateljskih vojnika uhićen i odveden, primjerice, u Marino Selo, svjedok je iskazao da bi ga Damir Kufner, kao savjetnik za sigurnost, u toj situaciji saslušao tj. proveo ispitivanje, a nakon toga bi takve osobe bile prepraćene u Zatvor u Bjelovaru. Takva procedura se odvijala od mjeseca prosinca 1991. g., a u mjesecu studenom i ranije takve osobe bi bile predavane civilnoj policiji i oni bi vršili obradu jer vojne policije u to vrijeme nije bilo. Svjedok nadalje iskazuje da je u to isto vrijeme u Daruvaru bio interventni vod, slično kao i u Pakracu, ali su njega zvali vod vojne policije, čiji zapovjednik je bio jedan od braće Guberović, po nadimku Kugla. Nakon što je Lipik ponovno osvojen i nakon što je u Bjelovaru ustrojena vojna policija ustrojen je i vod vojne policije u Pakracu, na čelu s Davorom Šimićem, kojeg je on osobno predložio kao zapovjednika. Do toga trenutka, odnosno do prvog prosinca 1991. godine taj interventni vod je primao plaću u sklopu zapovjedništava obrane Pakraca i imali su posebnu osobu koja je bila zadužena za financije. Posebno je rađen popis za sve jedinice s imenima ljudi, njihovim zaduženjima, činovima i na osnovu svih tih elemenata su rađene plaće. U to vrijeme je bilo bitno da ljudi koji su na terenu obavljali različite zadaće dobiju svoju plaću i da se točno zna u kojem trenutku u koju jedinicu ide novac i koliko novca. Na posebno pitanje zastupnice optužbe, koja je svjedoku dala na uvid specifikaciju primljenih novčanih sredstava

koja je dana 25. 11. 1991. g. poslana Ministarstvu obrane u Zagrebu (588-591), svjedok je iskazao da je uz tu priloženu specifikaciju išao popis ljudi koji je svaki od njih morao potpisati kod svog imena i prezimena i kod iznosa koji je primio za određen vremenski period, a to je bio uvjet da se opravdaju utrošena sredstva, kako bi se ista mogla zatražiti i za idući mjesec. U praksi je to bilo tako da je zapovjednik dobio listu popisa imena i novce s kojom je išao kod svojih ljudi, koji su se potpisivali na toj listi uz svoje ime i prezime, a te liste su nazad slane u Ministarstvo obrane, radi pravdanja sredstava. Što se tiče Davora Šimića Gadafi je za njega smatrao da nema dovoljno vojnog iskustva da bi mogao biti zapovjednik u tom interventnom vodu, tj. s njim nije bio zadovoljan jer je procijenio da on ne može obavljati tako teške vojne zadatke. S druge pak strane svjedok je bio zadovoljan što je Šimić završio ŠRO u JNA pa ga je namjeravao angažirati u zapovjednom sastavu, kao što je već rekao. Stoga mu nije jasno zašto se Davor Šimić u gore navedenom popisu vodi kao zapovjednik voda vojne policije u studenom, iako je to postao 1. prosinca.

Svjedok Duško Kliček je iskazao da se uključio u obranu zemlje 24. rujna 1991. g. kao dragovoljac. Kako je u JNA završio vojnu školu u Bileći rat ga je zatekao u činu pričuvnog kapetana prve klase. Prije rata je radio u ondašnjem štabu teritorijalne obrane u sekretarijatu narodne obrane kao sekretar u ondašnjoj općini Pakrac i smatra da je imao najbolja vojna znanja u tom trenutku od svih hrvatskih branitelja u Pakracu. Sjeća se da su prvi stožer oformili u Poljani gdje su dolazili svi koji su se željeli uključiti u obranu, tako da je Poljana bila izuzetno prometno mjesto. Dana 15. 10. 1991. povjerenik vlade za Općinu Pakrac, g. Vladimir Delač, donio je prvu zvaničnu odluku o imenovanju štaba teritorijalne obrane Općine Pakrac. Načelnik je bio Antun Brkljačić, dok je svjedok postavljen za „operativca“. Ovaj štab je trebao ustrojiti obranu Pakraca, ali i organizirati civilni život. On osobno je počeo ustrojivati vojne evidencije kao i potrebe za materijalno-tehnička sredstva. Svjedok posebno iskazuje da je on predložio da se osnuje vod vojne policije koji je trebao imati dvojako svojstvo, a predložio je ta taj vod ima 43 vojnika, te koju vrstu naoružanja treba imati. Sjeća se da su se ljudi skupili negdje u listopadu 1991. g. i tom jedinicom je zapovijedao borac iz Libije koji se oženi u Lipiku po nadimku Gadafi. Inače, Gadafi je bio raspoređen i na mjesto zapovjednika prve satnije i to dana 30. 10. 1991. g., nakon što je poginuo njen prethodni zapovjednik Berislav Ivošević. Kako je Gadafi poginuo 28. 11. 1991. g. svjedok nije mogao reći tko je preuzeo zapovijedanje tim vodom vojne policije. Što se tiče Damira Kufnera on je postavljen za načelnika za sigurnost za sve jedinice, pa su njegove ingerencije bile jednake prema vodu vojne policije, kao i prema svim drugim jedinicama. Kao načelnik za sigurnost morao je više surađivati s vojnom policijom radi sigurnosti drugih jedinica i same obrane, nego s drugim jedinicama. Sjeća se da je njegov posao u to vrijeme bio težak jer je u to vrijeme bilo dosta pljački i ubijanja. Nakon što mu je zastupnica optužbe dala na uvid evidenciju o plaćama koje su 25. 11. dostavljena radi dobivanja novčanih sredstava svjedok je iskazao da upravo za tu interventnu jedinicu koja se spominje kao vojna policija nije zatražen nijedan novčani iznos za nijednog časnika, već isključivo samo za vojnike i to po 11000 tadašnjih dinara. Stoga zaključuje da u to vrijeme taj interventni vod nije imao nijednog zapovjednika. Što se tiče Gadafija on se u to vrijeme kada su zatražena ta novčana sredstva vodio kao zapovjednik satnije koja je branila Lipik, a plaće su se primale isključivo prema dužnosti, jer u to vrijeme Hrvatska vojska još nije imala činove, iako su postojali činovi iz JNA, ali se nije isplaćivalo prema tim činovima. Što se tiče događaja u selima Kip i Klisa svjedok je čuo da se nešto tamo dogodilo kad mu je jedan vojnik sigurnosti

po nadimku Kugla došao i rekao da je uhapšen Damir Jirasek u svezi nečega što je napravljeno u Kipu, ali nije znao o čemu se točno radi.

Svjedok Zdenko Laučan je iskazao da je po struci medicinski tehničar i većinu domovinskog rata je proveo u struci, a stjecajem okolnosti, na nagovor Gorana Paurića, 3 tjedana je proveo u vojnoj policiji, na punktu u Badljevini. Sjeća se da je to bilo od 15. 11. do 3. 12. 1991. g. Na punktu je raspoređen radi kontrole vozila, a sudjelovao je i u pretrazi sela Kip. Točno se ne sjeća kad je to bilo, ali se sjeća da je tamo išao zajedno s Paurić Goranom i Albertom Jirasekom. Međutim, tamo ništa nisu pronašli, a nisu nikoga ni uhitili. Tada im se pridružila pomoć iz „baze“, odnosno došlo je još vojnih policajaca iz „Ribarske kolibe“ pa su svi zajedno krenuli u selo Kip. Sjeća se da su se vojnici iz Marinog Sela dovezli osobnim vozilima, ali se ne sjeća kako su bili obučeni. Inače, Marino Selo je udaljeno od Badljevine 20-25 km. Svjedok nije znao reći tko je zapovijedao tim vodom vojne policije. Prvooptuženika Damira Kufnera poznaje još od prije rata jer su susjedi, ali u vrijeme dok je bio u vojnoj policiji nije ga susretao. Pored njega poznaje i Davora Šimića od mladosti, ali ni njega nije viđao za vrijeme boravka na punktu. Što se tiče svjedoka Ćire Jiraseka njega je smatrao svojim neposrednim zapovjednikom, ali on je samo povremeno dolazio i odlazio na punkt ili s punkta i u biti mu nije davao nikakve zadatke jer nekih posebnih zadataka, osim čuvanja straže na punktu, nije bilo.

Svjedok Zlatko Adžijević je iskazao da je prije rata živio u Donjem Čagliću u mjestu s mješovitim hrvatsko-srpskim stanovništvom gdje je ispočetka držao seoske straže. Pravi rat na tom području je započeo 19. kolovoza 1991. g. kada je napadnut grad Pakrac. U to vrijeme se upoznao s libijcem po nadimku Gadafi koji je bio zapovjednik jedinice koja je branila grad Lipik, tako da mu se priključio u obrani grada. Negdje 24. rujna počeo je opći napad na Lipik i Pakrac tako da je početkom listopada hrvatsko stanovništvo počelo napuštati sela. Dana 12. listopada četnici su osvojili Lipik, a on je zadobio ozljedu noge i ramena, tako da je 10-tak dana bio na liječenju u bolnici u Kutini. Po završetku liječenja Gadafi mu je rekao da osniva nekakav vod koji bi trebao biti vod vojne policije i uputio ga u Badljevinu jednom čovjeku. Tamo je upoznao Damira Jiraseka zvanog Ćiro, za kojeg mu je Gadafi rekao da je njegov zapovjednik i da ga mora slušati. Na punktu u Badljevini su kontrolirali vojna vozila, a tamo su spavali i hranili se. Sjeća se da je Ćiro često išao u Marino Selo u „Ribarsku kolibu“ i govorio mu da zapovjedi dobiva od Damira Kufnera. Ćiro je jedini imao automobil. Posebno je iskazao da nikada nije vidio nikakvu pisanu zapovijed, niti je za to ikada pitao. Sjeća se da je sudjelovao u pretrazi kuća u mjestu Kip, i da su tamo kopani nekakvi rovovi. Ćiro je donio spisak imena ljudi, stanovnika Kipa, na kojem je pisalo koju vrstu oružja ti ljudi posjeduju. Svjedok posebno iskazuje da je nekoliko dana ranije čuo da su pripadnici zbora narodne garde zatekli neke mještane sela Kip kako kopaju rovove. Zbog toga je njih 6-7 vojnika s punkta, pod vodstvom Damira Jiraseka otišlo u Kip. S njima su bili i pripadnici Zbora narodne garde iz Badljevine. Sjeća se da su zahvaljujući popisu koji je imao Jirasek ulazili u točno označene kuće i tamo su pronalazili oružje. On osobno je ušao u nekoliko kuća i zaplijenio dvije automatske puške. Sve skupa su zaplijenilo 10-tak što automatskih što poluautomatskih pušaka i jedan ručni bacač. Čuo je da su nekoliko dana ranije zaplijenili minobacač. Svjedok je posebno iskazao da nikad nije pitao Ćiru od koga je dobio popis osoba i oružja, a niti mu je to ovaj rekao. nije mu poznato kamo su odvezeni uhićeni ljudi, samo zna da je pronađeno oružje predano Ćiri u automobil, a kamo je Ćiro otišao s tim oružjem nije mu poznato. Zna jedino da je Ćiro rekao da su ti ljudi odvedeni na ispitivanje. Prvi put je noćio u

„Ribarskoj kolibi“ početkom prosinca 1991. g. tada mu je zapovjednik voda bio II.opt. Davor Šimić i tada ga je prvi puta vidio. Posebno napominje da njega nije vidio da bi sudjelovao u akciji zapljene oružja u mjestu Kip. Damira Kufnera je prvi puta vidio negdje koncem studenog ili početkom prosinca u Obriježi kada je naišao svojim automobilom. Sjeća se da su po njegovu dolasku u „Ribarskoj kolibi“ tamo bili stacionirani i neki civili i to dva muškarca i dvije žene. Nije mu poznato zašto su bili tamo, ali je imao dojam da mogu otići kamo hoće. Sjeća se kad je jedinica vojne policije ukinuta da su te dvije žene rekle da idu nekamo ali ne zna kamo. Na posebno pitanje da li je u Marinom Selu bilo govora da bi neka žena pobjegla svjedok je iskazao da je bilo neke priče da je neka žena htjela pobjeći, ali to njega nije previše zanimalo.

Svjedok je posebno iskazao da je u studenom, a nakon ove akcije u Kipu, bio na ispitivanju u Daruvaru u policijskoj postaji. Tamo su ga ispitivali u svezi događaja u Marinom Selu, ali ga nisu pitali za ubojstva civila, već tko je izdavao zapovjedi, da li su pucali, palili kuće i slično. Nakon ovog razgovora nije mu poznato da bi se Damir Jirasek i Damir Kufner svađali i sukobljavali. Svjedoku je također poznato da je jedinica MUP-a pod vodstvom Tomislava Merčepa bila stacionirana u zgradi škole u Pakračkoj Poljani, ali oni nisu dolazili k njima u „Ribarsku kolibu“. Inače, iskaznicu pripadnika pričuvnog sastava MUP-a dobio je od Gadafija koju je on, po vlastitim riječima, ishodio od jedinice Tomislava Merčepa.

Svjedok Boris Pleša je iskazao da se priključio obrani Pakraca dana 21. studenog 1991. g. kada je upućen iz Kutine u Policijsku postaju Pakrac. Prethodno je naoružanje dobio u Bjelovaru, a prvi raspored mu je bio na punktu u Maloj Krndiji. Tu je bio 15-tak dana kad je upućen preko Donje Obriježi u Gaj. Tu je s još sedmoricom ljudi kontrolirao ulazak i izlazak civila s ratnog područja. Posebno napominje da nije znao da li pripada vojnoj ili civilnoj policiji, ali je sebe smatrao više civilnim policajcem. U gaju je proveo oko 2 mjeseca da bi 1. veljače 1992. g. bio demobiliziran i počeo raditi u povjereništvu Vlade u Pakracu. Inače, u studenom i prosincu mjesecu uopće nije bio u motelu „Ribarska koliba“. Utvrđuje se da je svjedok u istrazi iskazao: „Što se tiče zapovijedanja cijelim vodom misli da je zapovjednik bio Damir Kufner i to zato što su to drugi tako rekli,“ a to je potvrdio i na glavnoj raspravi.. Davora Šimića je prvi puta susreo u motelu onih zadnjih dana kad je tamo spavao prije demobilizacije, a na glavnoj raspravi više nije bio siguran da li u je uopće Davor Šimić bio kakav zapovjednik, iako je u istrazi kategorički tvrdio da je po njegovom dolasku Šimić bio zapovjednik njegovog voda. Međutim, po zanimanju je diplomirani politolog i kao takvog uopće ga nije zanimalo tko mu je nadređeni zapovjednik, odnosno uopće ga nije zanimala zapovjedna struktura. Došavši u Marino Selo zatekao je tamo četvero civila koji su bili smješteni u sobu do njega. Sjeća se da su im kuće bile uništene i da nisu imali gdje boraviti. Poslije rata je sreo jednog od tih civila i s njim se napričao, ali, iako zna da je iz mjesta Batinjani ne može se sjetiti imena i prezimena. Iako je komunicirao s tim civilima gotovo svakodnevno nisu mu pričali ništa o sebi, a svakodnevno su obavljali poslove čišćenja soba, cijepanja drva, pomaganja oko spremanja objeda i slično. Nije mu poznato ništa o uhićenju civila u Kipu i Klisi, a također niti da bi netko bio ubijen, zlostavljan ili mučen. Također mu nije poznato da bi netko bio prisilno držan u podrumu motela. Utvrđuje se da je svjedok Boris Pleša, iako se radi o viskoobrazovanom čovjeku, diplomiranom

politologu, na glavnoj raspravi vrlo konfuzno i iritantno svjedočio, ne želeći reći istinu i u situacijama kad je njemu odgovaralo u pravilu je imao amneziju.

Svjedok Goran Paurić, saslušan kao svjedok iskazao je da se uključio u domovinski rat sudjelovanjem u obrani Lipika dana 12. 10. 1991. g. kad su neprijateljski

tenkovi ušli u grad i kad se hrvatska vojska morala povući. Sudjelovao je u izvlačenju civila i njihovom prijevozu do Kutine gdje je ostao 1-2 tjedna. Tamo je čuo priče o osnivanju voda vojne policije pa se u taj vod i on želio uključiti. Nije mogao sa sigurnošću reći tko je odlučivao o osnivanju tog voda ali je čuo da neku ulogu u tome ima I.opt. Damir Kufner. Međutim, nije mogao precizno reći da li je on imao inicijativu ili je provodio nešto što su mu drugi naložili. U istrazi je iskazao da je od njega dobio neku malu iskaznicu ili cedulju na kojoj je pisalo o pravima i odgovornostima vojnog policajca, a potom je upućen u Marino Selo na ribnjake. Također je iskazao da je Damira Kufnera sreo kod motela prvog dana kad je tamo došao i misli da je on sudjelovao u organizaciji pronalaska lokacije za vojnu policiju, da bi na glavnoj raspravi počeo uopćeno govoriti, ne spominjući Damira Kufnera. Nakon što mu je predložen dio iskaza koji je dao pred istražnim sucem svjedok je još jednom iskazao da ne zna tko je odlučivao o osnivanju voda vojne policije, ali zna da je neku ulogu u tome imao I.opt. Damir Kufner. Tako je rekao i istražnom sucu i ostaje pri tom iskazu. Međutim, svi ti njegovi navodi ne proizlaze iz njegovog osobnog saznanja i viđenja već samo iz onoga što je čuo od drugih osoba. Nadalje je na pitanje državnog odvjetnika iskazao da ostaje u cijelosti kod iskaza iz prethodnog postupka kad je rekao da su pripadnici Zbora narodne garde iz Badljevine izvijestili da u mjestu Kip stanovnici kopaju rovove i da su naoružani. Sjeća se da su neki građani iz Kipa privedeni i da su odvezeni u Marino Selo u motel „Ribarska koliba“. On osobno nije vozio te ljude, a misli da su ih vozili pripadnici vojne policije. Inače, vizualno se nisu razlikovali od drugih vojnika, nisu imali iskaznice niti oznake, a također se nisu mogli niti legitimirati kao vojni policajci. Međutim, ipak se osjećao vojnim policajcem jer mu je to tako rečeno prilikom dolaska u Marino Selo. Inače, u Badljevini su isključivo obavljali poslove iz regulacije prometa.

Svjedok Dražen Macura je iskazao da se uključio u obranu Pakraca i Lipika u kolovozu 1991. g. Dana 19. kolovoza 1991. godine je ranjen i odvezen u bolnicu u Zagrebu na odjel traumatologije. Po završetku liječenja vratio se na pakračko bojište, da bi 1. prosinca 1991.g. bio raspoređen u jedinicu vojne policije koja je bila stacionirana u motelu kraj ribnjaka kod Marinog Sela. Svega nekoliko dana proveo je u samom motelu jer je bio raspoređen na punkt u Badljevini. U Marinom Selu primio ga je zapovjednik Davor Šimić, a koji mu je i dao zadatke. Što se tiče I.opt. Damira Kufnera ne zna točno što je on radio, ali se sjeća da je dolazio često u kontrolu, raspitivao se da li ima kakvih problema i slično. Sjeća se da je po dolasku na ribnjacima zatekao četvero civila i to dva muškarca i dvije žene starije dobi. Ljudi su cijepali drva, nekim čistili obuću, spremali su prostorije i sobe. Ti civili nisu s njim razgovarali, a niti on s njima jer mu je izričito zabranio razgovor s njima Ćiro Jirasek, a kasnije su mu i drugi vojnici rekli da je bolje da s njima ne komunicira. Nije ih pitao zašto, ali je stekao dojam da oni ne smiju otići nikamo dalje iz motela i mislio je da su oni zarobljenici. Od pripadnika voda poznaje osobu po nadimku Dida, Antuna Ivezića zvanog Braja poznaje jer su susjedi, Tomislav Poleto je bio s njim u vodu, a također zna i Željka Tutića zvanog Eki, koji je bio u vodu na ribnjacima u trenutku njegovog dolaska. Iako je svjedok u istrazi bio

kategoričan da Željko Tutić ima nadimak Eki na glavnoj raspravi je na pitanja braniteljice Željka Tutića počeo „izvrđavati“ da više nije siguran da je Željka Tutića zatekao u Marinom Selu po dolasku, te ne zna kakav je nadimak imao Željko Tutić u to vrijeme.

Svjedok Damir Mihočinec je u istrazi iskazao da je kao dragovoljac došao braniti Pakrac u rujnu 1991. g. Sjeća se da je početkom studenog susreo I.opt. Damira Kufnera koji je imao bijeli remen, karakterističan za vojnu policiju, i koji mu je rekao da osniva vod vojne policije. Nije znao točno što se s tim vodom događalo tijekom studenog jer je sudjelovao u borbama u Pakracu i Lipiku. Zna da je tek koncem studenog stupio u taj vod, nakon pogibije Gadafija u Lipiku. Tamo više nije bilo Kufnera, a osobno ga je dočekao II.opt. Davor Šimić. Na glavnoj raspravi je i ovaj svjedok počeo „izvrđavati“ navodeći da nije ništa istina u svezi Kufnera ono što je rekao u istrazi, tako da ga je čak predsjednik vijeća morao upozoriti da je dužan govoriti istinu, a također je bio dužan govoriti istinu i u istrazi. I nakon tog upozorenja svjedok je opet, djelujući prilično uplašeno i zbunjeno, tvrdio da nije rekao onako kako je to zapisano u istrazi. Također je porekao da je s Damirom Kufnerom razgovarao o uključivanju u vojnu policiju, a koliko je bio zbunjen počeo je na glavnoj raspravi pričati da je vjerojatnije došao u 11. mjesecu nego u 12., iako je prije bio kategoričan da je došao u 12. mjesecu. Više nije siguran da li ga je uopće tamo dočekao Davor Šimić ili pak ne. Inače, siguran je da se po dolasku tamo nije provodila nikakva obuka, a nije znao reći tko je u to vrijeme bio zapovjednik iako je u istrazi tvrdio da je zapovjednik bio Davor Šimić. Također nije želio reći tko je organizirao raspored po punktovima tvrdeći da u to vrijeme njemu nitko nije mogao zapovijedati i da je mogao raditi sve što je htio. U istrazi je pak tvrdio da Davor Šimić kao zapovjednik nije bio autoritet za vojsku, da je bio premlad i uplašen i da ga u biti nitko nije slušao. Na pitanje da li se sjeća ljudi koji su s njim bili na punktu svjedok je iskazao da se sjeća Pavla Vancaša nadimkom Deda, nekog Borisa kojem se ne može sjetiti prezimena, Vlade Vinklera, a dozvoljava da je tamo bio i Tomica Poletto. Kad je došao u „Ribarsku kolibu“ zatekao je neke civile, i to dva muškarca i dvije žene. Oni su tamo čistili i prali motel, po nacionalnosti su bili Srbi. Misli da su oni imali status zarobljenika, ali ne zna tko ih je zarobio. Na posebno pitanje predsjednika vijeća kada je ta jedinica dobila zapovjednika, svjedok je odgovorio da se to nije moglo nazvati zapovjednikom, jer tko je njima mogao zapovijedati što će raditi. Na posebno pitanje zastupnice optužbe da li su oni onda mogli ići po kućama krasti i ubiti koga su htjeli, svjedok je iskazao da to nitko od njih nije radio, ali je svatko spavao s metkom u cijevi. Na posebno pitanje predsjednika vijeća da objasni što je to u stvari s Damirom Kufnerom razgovarao ta dva puta koja stalno spominje svjedok je iskazao da su najvjerojatnije prvom prilikom razgovarali o njegovom dolasku u Marino Selo, kao čovjek s čovjekom, ali ne zna reći o čemu su razgovarali i ne zna reći tko je kome prvi pristupi, tko je prvi započeo, a vjerojatno su drugi puta razgovarali u Marinom Selu i primjerice možda o kokošima. Nakon toga predsjednik vijeća ga je upozorio da na takav način vrijeđa i omalovažava sve prisutne u sudnici, da takvo njegovo ponašanje više neće trpjeti.

Svjedok Vlado Vinkler je iskazao da su u Zbor narodne garde uključio negdje u kolovozu 1991. g., a zvanično se vodi od 19. kolovoza iste godine. bio je na pakračko-lipičkoj bojišnici i surađivali su s civilnom policijom. Bio je pripadnik interventnog voda, a zapovjednik je bio Zdravko Čatak. Sjeća se da je u borbama kod proboja iz Batinjana poginulo puno hrvatskih branitelja. Tom prilikom je poginuo i zapovjednik Stipe Širac. Nakon toga je još neko vrijeme bio u Batinjanima, da bi nakon toga čuo da se oformio vod vojne policije. To je čuo od braće Čatak s kojima je bio tamo na bojištu, tako da se i on

odlučio prijaviti. Otišao je u Marino Selo, zadužio bijeli opasač vojne policije i upisan je u vojnu knjigu. Već par sati nakon toga kao iskusan vojnik upućen je na osiguranje stacionara u Pakračku Poljanu. Svjedok se nije mogao točno sjetiti kada je pristupio u vojnu policiju, ali misli da je to bilo koncem studenog ili početkom prosinca 1991. g. Na kraju se ipak sjetio da je to bilo koncem studenog i da je u Poljani proveo oko 20-tak dana, a onda je, sredinom prosinca, upućen na punkt u Gaju. Damira Kufnera tijekom rata nije vidio, ali je čuo od drugih vojnih policajaca da je on zapovjednik voda. Davora Šimića nikad nije vidio za vrijeme rata, samo je čuo da je on došao za zapovjednika voda poslije Kufnera. Zna da su u vojnoj policiji bili Tomica Poletto iz Dobrovca, Željko Tutić zvani Eki, te čovjek po nadimku Dida s kojim je bio na punktu u Gaju u prosincu 1991.g. Davor Šimić je kratko bio zapovjednik voda. U Marinom Selu je vidio neke civile. Sjeća se da je neka žena po imenu Milka nekamo otišla pa su je poslije našli. Svjedok je na kraju iskazao da je imao tri zapovjednika dok je bio u vojnoj policiji, i to Kufnera, Šimića i Brzicu. Na posebno pitanje braniteljice V.opt. Željka Tutića zašto je njezinog branjenika spomenuo s nadimkom Eki svjedok je počeo „vrdati“, te pričati da je taj nadimak Eki spomenuo istražni sudac, a da je on samo potvrdio taj nadimak, a inače je Željka Tutića znao pod nadimkom Želja, ali je poslije čuo da ga zovu Deki, Eki.

Svjedok Josip Tutić je iskazao da se u kolovozu 1991. g. uključio u obranu Pakraca. Dana 28. studenog izgubili su Lipik pa se tada s drugim vojnicima povukao u Prekopakru, a potom u Kutinu. Sjeća se da je planirano osnivanje voda vojne policije u studenom 1991. i da je taj vod trebao osnovati Gadafi. Nije imao namjeru biti vojni policajac, ali je trebao imati neki status u Hrvatskoj vojsci, pa je odabrao da ga se formalno vodi kao vojnog policajca, iako je i dalje ostao na pakračko-lipičkoj bojišnici. Dana 28. 11. Gadafi je poginuo, ali je on, vođen tim njegovim informacijama, pristupio tom vodu koji se nalazio u Marinom Selu. U taj vod je pristupio sredinom prosinca 1991. g. i bio je na različitim punktovima, da bi 4. 1. 1992. bio teško ranjen pa se liječio u Zagrebu. Inače, u Marinom Selu je zatekao Tomicu Poleta, Željka Tutića, Antu Ivezića i Damira Kufnera. Davora Šimića je susreo u prosincu u Marinom Selu, a Vancaša ne poznaje. U to vrijeme Antun Ivezić je bio jako mršav, a nije navršio još ni 20 godina. Sjeća se da je u Marinom Selu vidio neke civile koji se nisu krili, nisu bili zatvarani i slobodno su šetali u krugu.

Svjedok Goran Nikles je iskazao da je sredinom studenog, nakon što je smjestio obitelj na sigurno pozvan u Kutinu gdje su ga rasporedili u vod vojne policije. Misli da je to bilo sredinom studenog kad je došao u motel „Ribarska koliba“ negdje u sumrak. Tamo je zadužio odoru, prespavao u motelu, a slijedeći dan je upućen u mjesto Gaj na kontrolni punkt. Poslije toga je raspoređen u stožer u Obriježi gdje je uglavnom provodio vrijeme. Prvooptuženika Damira Kufnera je susretao na punktovima nekoliko puta. Davora Šimića je vidio u motelu i sjeća se da je imao nekih obveza na fakultetu. Pavao Vancaš je bio s njim na punktu u Gaju, a Tomica Poletto je također bio vojni policajac, kao i Željko Tutić kojeg je najmanje poznao, i sjeća se da je među vojnicima bio neki vojnik po nadimku Eki, ali nije mogao reći da li se radi o Željku Tutiću ili pak o nekom drugom. Antuna Ivezića se sjeća jer je bio najmlađi među njima.

Svjedok Zvonko Novokmet je iskazao da je živio u Dobrovcu, a uključio se u Zbor narodne garde nakon prvog napada 19. kolovoza 1991. godine. Sjeća se da je u studenom mjesecu bio raspoređen u mjestu Klisa. Sjeća se da su odvozili neke civile u Marino

Selo na ribnjake, ali ne zna tko je izdao zapovijed. Bio je u skupini vojnika zajedno s Marijanom Poletom, Josipom Komljenovićem i još jednim vojnikom. Sjeća se da oni nisu imali zadatak uhititi te civile već je postojala zapovijed da se ti civili dislociraju iz Klise radi njihove vlastite sigurnosti. Sjeća se da su ih prevozili vozilom „Zastava Poly“ koja je ranije služila za razvoz kruha. Jedan od tih civila bio je čovjek u šeširu star oko 60 godina i po dolasku do motela Josip Komljenović je ostao u vozilu, a Marijan Polet i on su odveli ove civile do motela. Marijan se nije dugo zadržao u motelu i vrlo brzo su se vratili nazad u Klisu.

Svjedok Gojko Brzica je iskazao da je rođen u Pakracu te, iako je 1991. godine živio u Zagrebu i tamo radio u mesnoj industriji, koncem listopada iste godine se prijavio u Hrvatsku vojsku. Prvo je upućen u Kutinu gdje je obavio liječnički pregled i tu su ga dočekali Kufner i Lujanac. Sjeća se da su njega uputili u Marino Selo na ribnjake i da ga je tamo odvezao II.opt. Davor Šimić. Misli da je to bilo 6. studenog 1991. godine. U motelu ga je Živko Kosijer rasporedio da prespava u jednoj od soba, a s njim je bio i Goran Nikles. Ujutro je primijetio da u tom motelu boravi oko 20-30 ljudi. Čuo je da se formira vod vojne policije i da se tu obučavaju budući vojni policajci, a obuku je trebao provoditi jedan stranac kojeg su nazivali Gadafi. Njega nije poznao, ali je čuo da je oženjen za jednu ženu iz Lipika. Sjeća se da je s njim razgovarao i I.opt. Kufner budući je završio fakultet političkih znanosti i rekao mu da bi trebao raditi analitiku pri tom vodu vojne policije. Također ga je pitao da li može nabaviti informatičku opremu i drugu vojnu logističku opremu, te da li pozna relevantne ljude preko kojih bi se mogla lakše nabaviti ta oprema. Tako su prvo otišli u Bjelovar gdje su proveli jedan dan, a slijedećih dana su se dogovorili da odu u Zagreb gdje će pokušati naći sponzore. U Zagrebu su planirali provesti nekoliko dana, a kako je imao stan u Zagrebu tamo je spavao, dok se Kufner snalazio na svoj način. Sjeća se da su razgovori trajali do navečer, a ujutro oko 8 sati on i Kufner bi se nalazili radi dogovora oko dalje potrage. U to vrijeme je viđao i Šimića u Zagrebu, koji se s njima dovezao. Sjeća se da je Šimić postao zapovjednik voda u mjesecu prosincu. Pokušavajući locirati to vrijeme koje su provodili u Zagrebu svjedok se sjeća da je u to vrijeme negdje pao i grad Vukovar. Negdje na prijelazu između studenog i prosinca došao mu je Davor Šimić i rekao da moraju otići u Bjelovar jer je obaviješten iz štaba u Obriježi da se tamo osniva vojna policija. U Bjelovaru ih je primio Miroslav Kopjar koji im je rekao da će njihov vod biti oformljen kao vod vojne policije 69. bataljuna. Šimić je sredinom prosinca 1991. godine postavljen za zapovjednika toga voda, a nakon njega je postavljen svjedok i bio je zapovjednik tog voda od veljače do travnja 1992. godine. nije mu poznato da su na ribnjaku pronađena mrtva tijela srpskih civila, ali je o tome nešto čuo. Smatrao je da se tu radi o raznim glasinama pa i te informacije nije shvaćao ozbiljno. Također ne zna ništa o zarobljavanju građana iz sela Kipa i Klise, te da bi oni bili smješteni u motelu na ribnjacima. Sjeća se da su u njegovo vrijeme zapovijedanja u motelu bila i 4 civila i to 2 muškarca i dvije žene srpske nacionalnosti. Oni su čistili, cijepali drva i obavljali druge poslove. Poznato mu je da je jedna od te dvije žene napustila motel i poslije joj je objasnio da ne smije ići na područje prvih borbenih linija kao civil. Sjeća se da je u to vrijeme bilo dosta nereda i u hrvatskim redovima. Bilo je krađa i pljački od strane pojedinih pripadnika hrvatskih jedinica, a vod vojne policije je imao zadaću prijavljivati takve počinitelje, robu oduzimati i držati u određenim skladištima. Što se tiče I.opt. Damira Kufnera poslije je saznao da je on pripadnik SIS-a, a on ga je osobno zamolio da se angažira oko nabavke opreme za taj vod.

Svjedok Slavko Gamauf je iskazao da je bio zapovjednik 5. satnije Hrvatske vojske koja je bila stacionirana i sastavljena uglavnom od pripadnika iz Poljane i okolnih mjesta. Bio je i zapovjednik kriznog štaba Poljane. Imao je puno problema jer su se u Poljanu slijevali civili koji su bježali pred ratnim zbivanjima, tako da je imao puno posla oko organizacije prihvata civila, prehrane preko 500 vojnika, te sprečavanje anarhije i pljačke. Poznato mu je da je postojala neka jedinica vojne policije na ribnjacima u Marinom Selu, ali tamo nije odlazio jer oni nisu bili pod njegovom ingerencijom. Sjeća se da je surađivao s I.opt. Kufnerom koji je bio pripadnik SIS-a i često su izmjenjivali informacije. Što se tiče Šimića sjeća se da je ovaj bio zapovjednik voda vojne policije, ali ne može sa sigurnošću reći kada je došao na to mjesto. Sjeća se da je jednom prilikom prisustvovao sukobu između Čire Jiraseka u blizini željezničkog kolodvora u Poljani. Naime, zatekao je tog Čiru u društvu još trojice njegovih vojnih policajaca, među kojima je prepoznao jednog kojeg su zvali Dida. Čiro je vikao na I.opt. Kufnera i pitao ga zašto ga je cinkao. To je govorio i Kufnerovom kolegi Lujancu. Situacija je bila jako zategnuta, ali se donekle smirila i nije došlo do sukoba. Svjedok iskazuje da je čuo da su se na ribnjacima događale neke stvari, ali kako to nije vidio o tome ne može reći ništa.

Svjedok Damir Jirasek, zvani Čiro, je iskazao da je pristupio pričuvnoj policiji u kolovozu 1991. godine i neposredno je sudjelovao u obrani Pakraca. Neko vrijeme je bio na ratištu u Starom Majuru, a potom u Prekopakri, da bi se početkom listopada počelo pričati da neki Kufner osniva vojnu policiju, točnije, tu informaciju je dobio od Zdravka Čatka. Ubrzo nakon toga je Čatak otišao u Marino Selo na ribnjake, a svjedok je još neko vrijeme ostao u Matkovcu. Prije nego što je otišao u Marino Selo zamolio ga je da pita da li bi i on mogao pristupiti u taj vod, što mu je Čatak i obećao. Nedugo zatim pozvan je da dođe u Marino Selo i tamo je zatekao Čatka, Živka Kosijera i još nekoliko drugih vojnika čijih se imena ne može točno sjetiti. Svjedok je u istrazi iskazao da ga je na punkt u Badljevinu uputio upravo I.opt. Damir Kufner i da ga je upoznao sa svim dužnostima na tom punktu, da bi na glavnoj raspravi rekao da ga je Zdravko Čatak odvezao na punkt u Badljevinu, a da je prošlo gotovo mjesec dana od trenutka kad je došao u Marino Selo pa do trenutka kada je prvi put upoznao Damira Kufnera. Prilikom prvog saslušanja pred istražnim sucem dana 15. siječnja 2008. godine Damir Jirasek je još iskazao da su držali straže u mjestu Badljevinu, da bi jednog dana došli neki vojnici, pripadnici Zbora narodne garde, u Badljevinu i priopćili da su u mjestu Kip našli tri čovjeka kako kopaju neke utvrde. Otišli su prema Kipu, a također su i njih pozvali da odu tamo budući su vojni policajci. Došavši tamo s još jednim vojnim policajcem zatekao je tri čovjeka kako kopaju neke rupe, a tvrdili su da prave skloništa u slučaju granatiranja. Došli su i pripadnici ZNG-a i uskoro su pronađene dvije automatske i jedna poluautomatska puška. Ova tri čovjeka su negirali da su to njihove puške, ali je ipak odlučio da ih svu trojicu odvezu u sjedište u Marino Selo. Sjeća se da se sve to odvijalo između 11 i 14 sati, a te ljude je isporučio svojim kolegama policajcima kojih je bilo 10-tak u Marinom Selu. Sjeća se da su tamo bili Vancšaš Pavao, Zdravko Čata, Živko Kosijer i još neki čijih se imena ne može sjetiti. Što je poslije bilo s tim ljudima nije znao reći. Sjeća se da je nekoliko dana kasnije na punkt u Badljevinu došao I.opt. Damir Kufner i rekao im da je doznao da u Kipu ima još oružja pa da se to mora prekontrolirati. S njim je bio II.opt. Davor Šimić i Damir Čatak. Svjedok je posebno napomenuo da su u tom trenutku s njim na punktu u Badljevinu bili Zlatko Adžijević, Dražen Macura, Albert Jirasek i čovjek po prezimenu Paurić. Otišli su u Kip s 3 automobila, a Kufner je točno znao i rekao u koje kuće trebaju ići. Ušli su u tri kuće, od kojih su u dvije našli oružje, a u trećoj nisu. Sjeća se da je njemu Kufner rekao da

odveze dvojicu muškaraca iz Kipa u motel, tako da je on njih dvojicu stavio na zadnje sjedalo, dovezao do motela i predao vojnicima. Na podesno pitanje tko je još osim njega bio na punktovima i u Marinom Selu svjedok je iskazao da su s njim još bili Damir zvani Sova i Zdravko Čatak zvani Bijeli, te dva vojnika iz Zagreba koji su nakon 20-tak dana otišli. Sjetio se da je tamo bio još vojni policajac po nadimku Dida iz Zagreba. Čuo je i za osobu po nadimku Gadafi, ali mu nije poznato da bi on trebao vršiti njihovu obuku. S njima je još bio Antun Ivezić zvani Braja i sjetio se da je on bio kada je dovezao dvojicu ljudi iz Kipa. Tamo je bio i Tomica Poletto, Željko Tutić zvani Eki, te Vlado Vinkler. Prilikom tog prvog saslušanja svjedok Damir Jirasek je bio kategoričan da je Damir Kufner faktički upravljao vodom vojne policije i da se njega moralo slušati. Također je iskazao da je kasnije s njim imao problema jer je koncem studenog ili početkom prosinca 1991. uhićen u Daruvaru, zajedno s kolegom Zlatkom Adžijevićem. Tamo su ih uhitili i počeli optuživati da su krivi zato što su oni ljudi iz Kipa nestali, ali nisu spominjali broj nestalih. Sjeća se da su bili zadržani oko 24 sata, da su ga pitali za Damira Kufnera i između ostalog su mu rekli da ga je on prijavio da je na svoju ruku išao u Kip i neosnovano privodio te civile. Nakon toga Kufner i on su došli u ozbiljan verbalni sukob jer je s njim želio raščistiti zašto ga je neosnovano prijavio.

Damir Jirasek Ćiro je ponovno saslušan u istrazi dana 9. svibnja 2008. godine (1071) i tom prilikom je manjim dijelom promijenio svoj iskaz tvrdeći da Kufnera nije zatekao pri dolasku u Marino Selo već da je ovaj došao nakon 2-3 dana i da mu je dao bijeli remen, kao i drugim vojnicima, i svima rekao da skinu oprtače od JNA. Što se tiče sela Kip svjedok je iskazao da je u tom selu došlo do uhićenja u 3 a možda i u 4 navrata, a da mu je drugi, ili pak treći, put došao I.opt. Damir Kufner i tom prilikom tvrdio da je saznao imena još nekih ljudi koji u Kipu drže oružje, a u ruci je držao neki popis. Tako je zajedno s Kufnerom i još nekim vojnicima otišli u selo Kip gdje su našli oružje i uhitili dva čovjeka. Tom prilikom nisu išli od kuće do kuće već je Kufner pokazao kamo trebaju ići. Sada svjedok djelomično mijenja iskaz u svezi II.opt. Davora Šimića tvrdeći da ne može sa sigurnošću reći da ali je i on bio pristupan prvom prilikom kad su zatekli one vojnike koji su kopali rovove, te da je Šimića prvi puta vidio nakon što je imao incident u policiji u Daruvaru, kad su ga uhitili pripadnici MUP-a. Poslije toga se vratio u motel tražeći Kufnera, pa kako je tamo zatekao Šimića rekao je i njemu da ide zajedno s njim. Tako je njih 7-8 ljudi tražilo Kufnera. Zatekli su ga u Pakračkoj Poljani u stacionaru i tada je osobno pitao Kufnera tko mu je zapovjednik, Šimić ili on, a također ga je to pitao i Šimić, i tom prilikom je Kufner odgovorio da je on zapovjednik. Ovaj događaj se zbija koncem studenog ili pak početkom prosinca mjeseca. Sjeća se da su poslije toga otišli u Bjelovaru u vojnu policiju da im oni tamo kažu da li su legalna formacija i tko je zapovjednik. Tom prilikom su dobili bijelo remenje s hrvatskim grbom, ali im zapovjednik vojne policije u Bjelovaru nije odgovorio tko je u biti zapovjednik. Vratili su se nazad u motel, a tek nakon nekoliko dana dobili su usmenu obavijest da je Šimić zapovjednik i tek tada je Šimića doživljavao kao svog zapovjednika. Poslije toga Kufnera više nije viđao u vojnoj policiji. Svjedok je još iskazao da je jednom prilikom zaustavio konvoj od 10-tak vojnih kamiona koji su iz pravca Pakraca odvezli namještaj, bijelu tehniku i slično. Sjeća se da su to bili vojnici iz Bjelovara i da im nije dozvolio prolazak jer je zaključio da se radi o ukradenoj robi. Poslije toga mu je došao Damir Kufner i rekao mu da je to učinio tada i više nikada. Kufner je htio propustiti taj konvoj, a svjedok se protivio i u tome su ga održali kolege policajci na punktu. Nakon toga za zapovjednika punkta postavljen je Vancaš Pavao zvani Deda, a svjedok je bio obični vojni policajac na cesti. Poslije toga Vancaš ga je znao poslati

na neki zadatak 20 km od Badljevine, a kad bi se vratio čuo bi da su prošla vozila s ukradenom robom. I u lokalnoj gostionici su znali pričati „kad tebe nema Ćiro roba se prevozi“. Svjedok je još iskazao da kada su išli tražiti Kufnera u Pakračku Poljanu također je išao i Pavao Vancaš i on je čak bio jedan od najagilnijih vojnika tražeći da se utvrdi tko stvarno zapovijeda njihovim vodom jer su pod svaku cijenu htjeli razjasniti tu stvar. U vrijeme dok je Kufner bio zapovjednik voda svjedok nije znao tko mu je zamjenik jer mu to nitko nije rekao. Tijekom saslušanja na glavnoj raspravi svjedok je pokušao ublažiti svoje iskaze iz istrage, da bi u jednom trenutku priznao da su mu upućene određene prijetnje koje je prijavio policiji, a na pitanje predsjednika vijeća da objasni vijeću o kakvim je to prijetnjama riječ svjedok je odgovorio da mu je rečeno da pazi što govori kad dođe na svjedočenje na glavnu raspravu. U jednom trenutku i III.opt. Vancaš Pavao je podigao glas i u biti počeo prijetiti svjedoku tako da ga je predsjednik vijeća upozorio da se na takav način ne smije ponašati u sudnici jer može biti udaljen iz iste.

Svjedok Albert Jirasek je iskazao da se uključio u obranu Hrvatske u kolovozu 1991. godine. u početku je bio u Pakracu a negdje početkom studenog došao mu je bratić Damir Jirasek zvani Ćiro i predložio mu da se javi u vod vojne policije gdje je on već bio zapovjednik punkta. Ćiro ga je odvezao u Marino Selo na ribnjake i tamo je zadužio opremu. Tu je upoznao i I.opt. Damira Kufnera koji su se predstavio kao povjerenik za sigurnost. Svjedok je posebno napomenuo da misli da je taj Kufner ponekad izdavao zapovijedi Ćiri Jiraseku jer ga je Ćiro u tom smislu i spominjao. Inače, tijekom studenog bio je na nekoliko punktova gdje su kontrolirali uglavnom vojna vozila. Inače, nisu prošli nikakvu obuku za vojnu policiju, a zadužili su dva kompleta bijelog remenja, oznake za vojne policajce i dvije značke. Sjeća se da je jednom prilikom sudjelovao i u pretrazi sela Kip koji je spojen s Badljevinom pa su tamo otišli pješice. Ne sjeća se tko je tamo izdavao zapovijedi, ali su pronašli 10-tak automatskih i poluautomatskih pušaka. Ljudi kod kojih je pronađeno oružje su izvedeni na ulicu. Na mjestu događaja se pričalo da će ti ljudi biti odvedeni na saslušanje, ali ne zna kamo su odvezeni ni tko ih je trebao saslušati. Što se tiče Damira Kufnera, misli da je bio neki povjerenik za sigurnost i sjeća se da mu je izdao oružje, a Ćiro ga je spominjao kao moćnu osobu. Na pitanje kako je doživljavao Kufnera svjedok je iskazao da bi njegove zapovijedi poslušao, iako u to vrijeme nije bilo nekog čvrstog zapovjednog lanca. Na posebno pitanje zastupnice optužbe da nabroji sve zapovjednike voda od trenutka njegovog dolaska u vod pa do izlaska svjedok je iskazao da mu je prvi zapovjednik bio Damir Kufner, poslije Davor Šimić, a poslije njega Gojko Brzica.

Svjedok Marko Lujić je iskazao da je inače iz Dobrovca, a u obranu se uključio 19. kolovoza 1991. godine. Dana 6. ili pak 7. studenog 1991. godine morali su napustiti obranu mjesta i upućeni su u Obrijež. Inače, bio je u funkciji zamjenika zapovjednika dok mu je zapovjednik bio Franjo Hadžim. Kako je u mjesecu studenom neko vrijeme bio u Njemačkoj u posjeti obitelji sa sigurnošću može reći da nije bio u Hrvatskoj u vrijeme kad su uhićeni neki civili u mjestu Klisa. Iako mu je poznato da je bilo uhićenje i da su odvezeni u Marino Selo. Koliko se sjeća misli da je njih uhitio Poletto Marijan, a s njim je bio i sada pok. Damjan Vulinović iz Kukušnjevca. Misli da je zapovijed za uhićenje tih civila došla iz Obriježi gdje je bilo zapovjedništvo. Tamo je bilo više ljudi u stožeru i sjeća se da je zapovjednik bio Jura Špelić. Koliko se sjeća ljudi iz Klise su evakuirani na područje na kojem nije bilo ratnih operacija i to zbog njihove sigurnosti. Sjeća se da je i Milan Štrbac odveden u Marino Selo, ali je uskoro vraćen iz Marinog Sela i dan danas je živ. Na pitanje kojim

automobilom su odvozili te ljude svjedok je iskazao da su imali crveni „Poly“ koji je u stvari služio za voženje kruha i s njim je upravljao Damjan Vulinović. Od svih optuženika poznaje jedino Tomicu Poleta i Antuna Ivezića i to iz viđenja.

Svjedok Josip Komljenović je iskazao da je u ratno vrijeme živio u Dobrovcu, te da je u vrijeme obrane Pakraca bio raspoređen sa svojim sumještanima u prvi vod prve satnije 76. bataljuna. U prvo vrijeme su bili raspoređeni u Dobrovcu, da bi u prvoj polovici listopada dobili zapovijed za napuštanje mjesta. Prvo su raspoređeni u Donju Obrijež, te dobili nekoliko dana odmora. Koncem listopada javio se ponovno u Obrijež, te bio raspoređen u Lipik, a u drugoj polovici studenog u mjesto Klisa. Sjeća se da ga je suborac Marijan Poleta pozvao da mu se pridruži pri preseljenju jedne tročlane obitelji iz Klise u neko sigurnije mjesto. Zna da je to bila obitelj Milana Štrpca. Slučajno se našao tamo i po zamolbi Marijana Poleta pomogao je da se ti ljudi prevezu. Sjeća se da je s tom obitelji sjedio u tovarnom dijelu vozila, dok su Marijan Poleta i Vulinović sjedili naprijed. Nije znao kamo idu, a kad su stigli na odredište vidio je da su došli ispred motela u Marinom Selu. Druga dvojica su zajedno s članovima te obitelji otišli u gornji dio motela, a svjedok je morao čuvati automobil jer je to bilo njihovo jedino vozilo i postojala je bojazan da ga netko odveze. Po njegovoj procjeni zadržani su do 30 minuta a zatim su ih odvezli do neke obitelji u Poljanu. Svjedok posebno iskazuje da mu nije poznato tko je Marijanu Poletu izdao zapovijed da premjesti te ljude. On je osobno u Klisi proveo relativno malo vremena i nije mu poznato da bi iz Klise bilo odvedeno još ljudi, niti mu je poznato da bi netko bio ubijen. Od svih optuženih u vrijeme rata je poznavao samo Davora Šimića i Tomicu Poleta.

Svjedok Franjo Hadžim je iskazao da je u studenom 1991. g. bio zapovjednik voda u mjestu Klisa. Međutim, nije bio prisutan kad je vršena dislokacija stanovništva iz Klise radi oslobađanja Dobrovca i Lipika. Naime, dobio je dopust i 4 dana je proveo u Njemačkoj sa suprugom i svojih četvero djece. Kad se vratio natrag u Klisu tamo više uopće nije bilo civila. Zamjenik Zvonko Dašek ga je obavijestio da je od zapovjednika Špelića dobio zapovijed iz zapovjedništva stacioniranog u Obriježi da se dislocira to civilno stanovništvo. Posebno je iskazao da mu je poznato da je osnovan vod vojne policije u Pakracu, a te vojne policajce je prvi puta vidio u prosincu 1991. godine na punktovima u Gaju i Obriježi. Osobno ne poznaje nijednog od optuženika osim Tomice Poleta. Ne zna šta se događalo u motelu u Marinom Selu jer je pretežno bio na bojišnici u jedinici koja je gotovo stalno bila u okruženju.

Svjedok Dragutin Andrić je iskazao da je u Hrvatsku vojsku stupio kao dragovoljac u činu pukovnika u rujnu 1991. godine. U to vrijeme se liječio od moždanog udara, ali je odmah upućen u Bjelovar a iz Bjelovara u Pakrac gdje je morao organizirati obranu grada. Pakrac je bio u potpunom okruženju i sjeća se da je 22. 9. 1991. u pratnji specijalne policije iz drugog pokušaja uspio probiti obruč i doći u sam grad. Posebno napominje da su svi prilazni putovi zbog konfiguracije terena i raspored naoružanih jedinica bili su stalno pod prismotrom neprijatelja te često bombardirani i granatirani. U Pakracu je zatekao izuzetno tešku situaciju. Nije bilo vojnog ustrojstva, naoružanje slabo, a obrana izvan grada je bila onemogućena glavni suradnik mu je bio pokojni Stjepan Širac, pomoćnik povjerenika Vlade RH. Koncem listopada i početkom studenog došlo je do intenzivnog granatiranja grada tako da je dnevno padalo između 1500 do 3000 granata. U to vrijeme došla je i jedinica od zapovjedništvom Tomislava Merčepa, a u sastavu MUP-a RH, s kojom su imali velikih problema, a gotovo nikakve koristi. Svjedok je osobno imao dosta verbalnih

sukoba s Tomislavom Merčepom koji ga nije slušao i čak su mu prijetili ubojstvom. Početkom prosinca oružane jedinice Pakraca i Lipka su se uspjele konsolidirati tako da je 6. prosinca 1991. Lipik napokon oslobođen. Što se tiče Marinog Sela svjedok je iskazao da mu uopće nije poznato da bi tamo bila osnovana kakva vojna policija, iako je o tome morao znati. Budući je došao iz JNA puno relevantnih informacija mu je uskraćivano. Osobno poznaje Damira Kufnera i on mu je trebao biti jedan od glavnih suradnika. Netko mu je rekao da je on bio zadužen za vojnu policiju i čudio se što taj Kufner ima s vojnom policijom, jer to obavještajci ne rade. U ono vrijeme nije znao što se događalo na ribnjacima u Marinom Selu jer to nije bilo područje iz njegove vojne ingerencije. Svjedok je nadalje iskazao da su u mjestu Klisa imali jedan vod od dvadesetak ljudi i da je tamo 10. ili 11. 11. bila evakuacija civilnog stanovništva. Pretpostavlja da je zapovijed o evakuaciji izdao civilni krizni štab jer je to bila ingerencija takvog kriznog štaba, a ne njegova.

Svjedok Stjepan Klasnić je iskazao da se u obranu domovine uključio 19. kolovoza 1991. godine kada je bio pozvan u krizni štab koji se nalazio u Prekopakri i tada je dogovoreno da radi na daljnjem organiziranju proizvodnje stakla u Lipiku. Tamo je radio sve do 24. rujna 1991. godine kad su ostali bez plina i struje i morali su prekinuti s proizvodnjom. Poslije je bio zapovjednik 76. samostalnog bataljuna, da bi od 28. listopada 1991. g. krenuo u formiranje nižih jedinica u sastavu bataljuna. Svjedok je posebno iskazao da mu nije ništa poznato o osnivanju voda vojne policije. Prvi puta je vidio hrvatske vojnike s obilježjem vojnih policajaca u Donjoj Obriježi početkom prosinca 1991. godine i čak im je davao upute da nešto učine jer je bio nezadovoljan ponašanjem određene skupine vojnika. Osobno ništa ne zna o djelovanju Damira Kufnera u vodu vojne policije. Za Davora Šimića je čuo po imenu i prezimenu, ali mu nije poznato tko je ta osoba. Za Gadafija zna da je bio zapovjednik 1. satnije od 29. listopada 1991. g., da je formalno zapovijedao sa 120. vojnika i da je poginuo 28. 11. 1991. godine. Svjedok se sjetio da su namjeravali osnovati jedan interventni vod, ali zbog stalnih borbi u tome nisu uspjeli. Još jednom ponavlja da mu nije poznato da bi neki vod bio stacioniran na ribnjacima u Marinom Selu.

Svjedok Josip Huška je iskazao da se dana 19. kolovoza 1991. g. priključio obrani zemlje i pristupio Zboru narodne garde (ZNG). Bio je zapovjednik topništva u 76. bataljunu. Što se tiče Gadafija poznato mu je da je on bio zapovjednik 1. satnije, ali da je trebao sudjelovati u osnivanju interventnog voda, u čemu nije uspio jer je u međuvremenu poginuo dana 28. studenog 1991. g. pri obrani Lipika. Nakon njegove pogibije zapovjedništvo nad vodom preuzeo je II.opt. Davor Šimić. Što se tiče I.opt. Damira Kufnera zna da je on bio savjetnik za sigurnost u zapovjedništvu obrane Pakraca i kao takav bio je savjetnik zapovjednika obrane Pakraca i njemu je podnosio izvješća s jedne strane, a po službenoj dužnosti je bio obvezatan također ta ista izvješća slati u službu u Bjelovar. On je u biti bio zadužen za kontraobavještajni posao, tj. podnosio je izvješća o stanju na terenu, gdje se nalaze hrvatske postrojbe, bio je zadužen za provjeru pripadnika Hrvatske vojske, a i provjeravao je određene informacije. Kao takav mogao je imati autoritet kod vojnika jer su ga vojnici doživljavali kao osobu koja može biti na svim područjima i prolaziti sve punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i slično. Svjedok je nadalje iskazao da mu nije ništa poznato oko toga da bi civilno stanovništvo srpske nacionalnosti bilo prisilno deportirano u motel, a još manje da bi netko tamo bio zlostavljan ili ubijen. Poznato mu je da je I.opt. Damir Kufner u listopadu 1992. godine bio uhićen pod nekom optužbom, ali je ubrzo pušten jer nije bilo osnova za optužbu. Saznao je da je tom prilikom od njega izuzeta sva

poslovna dokumentacija, da je prevezena u Bjelovar, u centar SIS-a i da joj se tada gubi svaki trag.

Svjedok Jordan Atanasoski je iskazao da je početkom rata bio savjetnik za sigurnost pri uredu obrane u Bjelovaru. U to vrijeme još nije bila ustrojena sigurnosna služba u sklopu oružanih snaga, tako da su svi koji su radili ovaj posao bili isključivo savjetnici za sigurnost i mogli su samo informirati nadređene o dobrim i lošim stvarima na terenu. Sigurnosno-informativna služba u vojsci se počela osnivati tek 1. 10. 1991. g. a konačni ustroj je zaokružen početkom ožujka 1992. godine. Svjedok je posebno iskazao da formalnopravno niti jedan savjetnik za sigurnost u određenom zapovjedništvu nije mogao izdati niti u jednoj postrojbi bilo kakvu zapovijed o izvršenju i djelatnosti ili akcije. U konkretnom slučaju Damir Kufner bio je savjetnik za sigurnost u zapovjedništvu obrane Pakraca i samim time on je podnosio izvješća svjedoku. Svjedok se sjeća da su pismena izvješća koja je Damir Kufner podnosio uredno prosljeđivana SZUP-u pod urudžbenim brojem. Iako je formalno (službeno) nemoguće da savjetnik za sigurnost bude u isto vrijeme i zapovjednik vojne policije I. optuženik kao takav je mogao imati autoritet kod vojnika jer su ga vojnici doživljavali kao osobu koja u civilu može biti na svim područjima i prolaziti punktove bez ikakvih problema, uz predočavanje određenih propusnica, znački i slično. Međutim, kako su savjetnici za sigurnost bili prisutni u svim vodovima i rodovima vojske, u neku ruku su bili i detektori negativnih pojava unutar vojske, od sitnog do krupnog vojnog kriminala, te je ta služba doživljavana kao nadređena služba koja vojnicima šteti. Zbog toga postoji mogućnost da su vojnici na terenu, ne poznajući hijerarhiju, djelatnike službe doživljavali kao šefove. Što se tiče ustrojstva vojne policije svjedok se sjeća da je vod vojne policije ustrojen u Pakracu koncem studenog 1991. godine. da je dobio bilo kakvu obavijest da Kufner zapovijeda vodom vojne policije to bi bio veliki prekršaj i automatski bi ga smijenio.

Svjedok Zdenko Klimeš je iskazao da je u studenom 1991. g. bio voditelj ratne ispostave SZUP-a Daruvar – Centrala Bjelovar, u gradu Daruvaru. Zbog ratnih zbivanja imao je dvojaku ulogu. Prva uloga je bila da je kao klasični službenik obavještajne službe obavljao djelokrug poslova djelatnika SUZP-a, ali je morao obavljati i neke čisto policijske poslove. O zbivanjima u selu Klisa ne može ništa reći jer je to područje spadalo pod teritorijalnu nadležnost Policijske postaje Pakrac. Za zbivanja u Kipu u inkriminiranom periodu je znao i to isključivo u okviru svoje službe. Kao obavještajac je u nekoliko navrata obrađivao taj predmet jer se o tome pričalo u medijima, a ispitivao je i dvojicu muškaraca u Daruvaru u svezi s tim zbivanjima. S tim u svezi sjeća se da je obavio razgovor s osobom po imenu Damir Jirasek i to ne u svojstvu potencijalno osumnjičene osobe. U tom trenutku nije mu bilo poznato da na području Pakraca postoji neka grupa u smislu voda vojne policije. Bilo mu je poznato samo da u Daruvaru postoji vojna policija na čelu s Miroslavom Guberovićem zvanim Kugla. O razgovoru s Damirom Jirasekom sastavio je standardni zapisnik i o tome postoji pismeni trag. Nakon razgovora je u biti stekao prva saznanja o događajima u Kipu. Svjedok je nadalje iskazao da u studenom nije čuo za osobu po imenu Damir Kufner. Inače, svjedok je kategoričan u tome da ne može vojna policija podnositi nikakve kaznene prijave protiv zatočenih civilnih osoba, a takve osobe moraju se dovesti civilnoj policiji koja poslije vrši obradu takvih osoba.

Svjedok Željko Ament je iskazao da je bio pripadnik pričuvne policije MUP-a RH Od 18. kolovoza 1991. godine. bio je raspoređen u Daruvaru i tamo mu je zapovjednik

Nikola Ivkanec zapovjedio neformalno vođenje antiterorističke interventne jedinice PP Daruvar. Uloga ove policije je bila da intervenira na području grada Daruvara, dok izvan grada nisu djelovali. Svjedok je posve siguran da njegova jedinica nikad nije odlazila u mjesto Kip, a kamoli da bi tamo izvršavala neke operativne zadaće. Ni on osobno nije u to vrijeme bio u Marinom Selu. Kad mu je predočena izjava Nikole Ivkanca gdje on tvrdi da je upravo njega poslao na ribnjake kako bi preuzeo trojicu uhićenika smještenih u motelu svjedok je izjavio da se ovdje očigledno radi o pogrešci. Što se tiče Damira Kufnera njega je upoznao negdje u travnju 1992. g. jer su obojica radili u SIS-u, dok ga ranije nije poznao. Svjedok je čuo i za osobu po imenu Damir Jirasek zvan Čiro. Sjeća se da je dobio dojavu da se u dvorcu Janković gdje je bila stacionirana desetina vojne policije pojavila skupina vojnih policajaca s pakračkog područja. Tom prilikom je upozoren da može doći do svakovrsnog incidenta, pa su bez ikakvih priprema odmah tamo krenuli. Došavši tamo rasporedili su se očekujući probleme, međutim, sjeća se da taj Čiro nije pružao nikakav otpor i dragovoljno je predao naoružanje. Tako je njegova akcija time završena. Sjeća se da je taj Čiro izgledao više začuđen i uplašen i nije stekao dojam da je bio spreman na neki otpor.

Svjedok Zdravko Heged je iskazao da mu je jako malo poznato o vodu vojne policije na lipičko-pakračkoj bojišnici u studenom 1991. godine. U to vrijeme bio je vojni policajac u Bjelovaru, a tek kasnije je postao zapovjednik voda. Sjeća se da su na području Bjelovara prvo imenovani štabovi teritorijalne obrane za svako značajnije mjesto ili postrojbu. Zbog specifične ratne situacije civilna policija je bila neefikasna a i nenadležna, pa je bila praksa da svaki štab ili zapovjednik postrojbe odredi skupinu vojnika koji bi obavljali poslove vojne policije. U pravilu bi se angažirao neki djelatnik sigurnosti koji bi odredio zapovjednika i tako su te jedinice funkcionirale. Svjedok posebno napominje da je u operativnoj zoni Bjelovar klasična vojna policija počela djelovati sredinom prosinca mjeseca 1991. godine, a iako nije sudjelovao u formiranju voda vojne policije u Pakracu može reći da je tako bilo i s tim vodom. Inače, njegove zapovjedne ingerencije prema tom vodu počinju tek koncem siječnja 1992. godine kad je bio postavljen za zapovjednika bojne. Damira Kufnera i Davora Šimića osobno poznaje i to Kufnera kao djelatnika SIS-a, a Davora Šimića kao prvog zapovjednika voda vojne policije. Sjeća se da je Davor Šimić bio ozbiljan mladi čovjek koji je svoj posao radio dobro te da je napustio vojsku radi dovršetka studija veterine, a na tom mjestu ga je kao zapovjednik naslijedio Gojko Brzica. Svjedok je nadalje iskazao da je u posjet tom vodu u Marinom Selu dolazio nekoliko puta. Sjeća se da je tamo vidio i neke civile, ali mu nije poznato što su tamo radili. S njima nije obavljao nikakav razgovor, ali je poslije zapovjedniku skrenuo pažnju da tamo civilima nije bilo mjesto i da ih treba smjestiti negdje drugdje.

Svjedok Miroslav Guberović je iskazao da se u rat uključio kao pripadnik pričuvnog sastava MUP-a RH od 18. srpnja 1991. godine. Koncem listopada ili početkom studenog prešao je iz MUP-a RH u Zbor narodne garde (ZNG), odnosno u vojnu policiju koja se u to vrijeme osnivala u Daruvaru. Raspoređen je na mjesto pomoćnika zapovjednika voda vojne policije pri 52. samostalnom bataljunu ZNG-a. o događajima u Marinom Selu i mjestu Kip saznao je od zapovjednika Nikole Ivkanca. On ga je jednom prilikom pozvao i pitao što vojna policija radi u mjestu Kip i zašto odvodi na ispitivanje mještane i kamo ih odvodi. Kako o tome nije imao nikakvih saznanja s još 3 vojna policajca otišao je u mjesto Kip koji je gotovo spojen s mjestom Badljevine. Negdje na tom raskrižju zatekli su neko sanitetsko vozilo i jednog čovjeka u maskirnoj odori bez obilježja vojne policije i s njim su razgovarali.

Rekao im je da je na straži a ako nas što zanima da razgovaramo s Ćirom koji se nalazi u obližnjoj kući. Ušli su u tu kuću, upoznali se s tim Ćirom koji ih je obavijestio da su oni vojna policija iz Pakraca. Tom prilikom je Ćiro još rekao da dobivaju zapovijedi iz Marinog Sela. Gdje im je baza i sjedište. Pokazao im je i neku ispravu na papiru dimenzija A4 format gdje je pisalo da oni imaju ovlaštenja legitimiranja, obavijesnih razgovora i slično. Ne sjeća se da li je to bilo u formi rješenja, odluke ili slično, ali je u potpisu bio naveden Tomislav Merčep. Na temelju te isprave je zaključio da se ipak radi o civilnoj policiji, a ne vojnoj o čemu je obavijestio i zapovjednika Ivkanca, te su zajednički zaključili da vojna policija iz Bjelovara nije nadležna za djelovanje na tom području. Svjedok je nadalje iskazao da se s tim Ćirom iz Badljevine ponovno susreo prilikom njegovog hapšenja u Daruvaru. Naime, u dogovoru s Ivkancem poznao je Ćiru u sjedište u Daruvar u dvorac grofa Jankovića gdje ga je civilna policija trebala uhititi i ispitati. Tako su i učinili. Svjedok je još iskazao da ne poznaje Damira Kufnera a ni Davora Šimića, a njegov vod nije imao nikakvog kontakta s vodom vojne policije u Pakracu. Tek u prosincu 1991. g. dolazi do formiranja zapovjednog lanca u sklopu vojne policije.

Svjedok Nikola Ivkanec je iskazao da je bio djelatnik policije i prije rata, a 1991. g. je bio zapovjednik Policijske postaje Čazma, odakle je bio upućen u Daruvar organizirati obranu grada. U studenom 1991. g. dobili su dojave da u mjesta Kip, Sređani i Blagorodovac, koji su mahom naseljeni srpskim stanovništvom, dokaze hrvatski vojnici. Svjedok posebno iskazuje da su postojala dva značajna momenta vezana uz događaje oko Kipa i Marinog Sela. Prvi događaj je uhićenje i privođenje Damira Jiraseka zvanog Ćiro, koji je uhićen u Daruvaru i svjedok ga je osobno ispitivao, a ispitivali su ga i operativci SUZUP-a Klimeš Zdeno i Stjepan Turković. Na temelju tog ispitivanja sastavljena su i pismena. Drugi događaj vezan uz Marino Selo je dolazak Mire Krajnović u Policijsku postaju u Daruvar koja je prijavila da su joj otac i grad odvedeni iz mjesta Kip. Nakon što su obradili sve podatke zaključili su da bi se na ribnjacima mogla nalaziti Merčepova postrojba. Zbog toga su tražili pomoć jer su znali da su oni naoružani, a on je osobno poslao interventnu jedinicu na ribnjake na čelu sa Željkom Amentom, koji su tamo zatekli 3 muške osobe, oca i sina Krajnovića i još jednu mušku osobu. Sjeća se da je s tim osobama obavljen obavijesni razgovor, da je doneseno rješenje o zadržavanju i da su sva trojica sprovedeni istražnom sucu u Bjelovar. Svjedok je nadalje iskazao da je informacije o Damiru Kufneru dobio isključivo od Damira Jiraseka zvanog Ćiro koji je uhićen i s kojim je obavljen obavijesni razgovor i to kao s kolegom koji je prekoračio svoje ovlasti koje je imao kao vojni policajac s područja Pakraca.

Svjedok Miroslav Jerzečić je iskazao da je brigadni general Hrvatske vojske u mirovini. Godine 1991. bio je zapovjednik Operativne zone Bjelovar pa je tako pokrивao i područje Pakraca. Opisujući ustroj vojne policije svjedok je iskazao da je vojna policija ustrojena tako da je imala svoje zapovjedništvo u samom Ministarstvu obrane RH, na čelu s g. Laušićem, a na terenu nije bilo hijerarhijskih odnosa i zapovjednih ingerencija drugih vojnih snaga jer je vojna policija bila organizirana vertikalno. Osobno smatra da zapovjednik Laušić nije bio upućen u problematiku osnivanja voda vojne policije u Pakracu. Svjedok je posebno iskazao da on osobno zna da je vod vojne policije u Pakracu osnivao Damir Kufner kojeg je susretao na sastancima i o njemu je imao visoko mišljenje jer se u obranu domovine uključio u prvim počecima. Svjedok osobno nikad nije bio u Marinom Selu, niti je znao gdje je bila vojna baza tome vodu. Iako je Damir Kufner obnašao funkciju načelnika SIS-a, kao takav nije mogao zapovjedati tim vodom, međutim, imao je značajnu ulogu u ustrojavanju toga voda.

S obzirom da je provjeravao vojnike na terenu njegova zadaća je bila da okupi, izabere i ustroji vod, a o tome je čuo kada je dolazio na teren, a službeno je o tome izviješten od g. Atanasosokog. Svjedok je posebno istakao da nije ništa neobično da SIS osniva vojnu policiju jer su oni organizacijski povezani i vojna policija je izvršni organ SIS-a. svjedok je poslije čuo da je prvi zapovjednik tog voda bio Gadafi, a poslije ga je naslijedio Davor Šimić. O odvođenju mještana iz sela Kipa i Klise svjedok nikada nije službeno obaviješten, ali je čuo neke glasine koje nije provjeravao s obzirom da je u to vrijeme bilo različitih glasina s različitih područja od kojih su neke bile ne provjerene.

Iz iskaza **svjedoka Stjepana Kupsjaka** proizlazi da je on u inkriminiranom periodu bio načelnik operative Policijske uprave Bjelovar. Negdje u studenom 1991. g. do njega su došle vijesti da se nešto događa u Marinom Selu. Zbog toga su poslali policijsku jedinicu tj. pripadnici PP Daruvar su tamo otišli i pronašli neke ljude koji su dovedeni u Daruvar. S njima je obavljen informativni razgovor i vrlo brzo su otišli iz Hrvatske. Sjeća se da su na ribnjacima obavljani i neki uviđaji jer su pronađeni leševi uz sam motel, a tamo je išao istražni sudac. Kao i uvijek podnesena je kaznena prijava protiv nepoznatih počinitelja.

Slijedeću skupinu svjedoka koji su saslušani tijekom ovog postupka predloženi su od strane obrane.

Svjedok Jadranka Ančić je iskazala da je njen brat Željko Tutić sa svojom obitelji boravio kod njih na Krku od konca listopada pa do 29. 11. 1991. godine. Sa sigurnošću je tvrdila da je u tom periodu svaki dan bio u mjestu Punat. Sjeća se da je poslije s obitelji koncem studenog otišao u Samobor gdje su bili kod Milice Planinčić, a nakon nekoliko dana su se smjestili u kuću Živka Tutića.

Svjedok Davor Širac je iskazao da je prije, a i za vrijeme rata poznao V.opt. Željka Tutića. Sjeća se da je početkom rata bio nešto mršaviji i imao nešto više kose, te da je prvo vrijeme bio s Hrvatskom vojskom u Filipovcu, a poslije je negdje s obitelji otišao na more, misli na otok Krk, tako da je neko vrijeme izbivao s bojišnice. Međutim, ne može sa sigurnošću reći koje je to bilo vrijeme

Svjedok Mile Džolić je iskazao da je od strane svoje firme DI „Papuk“ upućen na otok Krk da otvori odmaralište kako bi se mogle smjestiti izbjeglice. Na Krku se zadržao od rujna 1991. pa do jeseni 1992. godine. Sjeća se da je u studenom 1991. susreo optuženika Željka Tutića koji je bio u društvu Tome Ančića iz Pakraca. Tom prilikom su popili kavu i razgovarali o situaciji u Pakracu. Na pitanje o obitelji Tutić mu je rekao da su mu supruga i dijete u Puntu, a roditelji u nekom mjestu kraj Zagreba. Nekoliko dana kasnije od ovog prvog susreta ponovno se susreo s Tomom Ančićem i Željkom Tutićem u lokalu „Kula“ na rivi i pričali su o stanju u Pakracu. Sjeća se da su svi bili potišteni zbog pada Vukovara.

Svjedok Darko Jozipović je iskazao da je Željka Tutića upoznao koncem rujna ili pak početkom listopada 1991. g. kada ga je predstavio Tihomir Vuković kao svog rođaka. Sjeća se da su tijekom listopada 1991. g. bili u istoj posadi tenka, sve do 22. 10. kada je saznao da mu je poginuo šogor a je zbog toga otišao u Zagreb gdje je proveo 10-tak dana. Po povratku Željka Tutića više nije bilo, a od njegovog bratića Vukovića saznao je da je

otišao negdje na more smjestiti obitelj, a spominjao je otok Krk. Poslije je Tutića vidao u siječnju ili pak veljači 1992. godine. Sjeća se da je u to vrijeme imao kratku kosu i izgledao je isto kao danas, samo što nije imao bradicu. On ga je oslovljavao nadimkom Željac i slično, a sjeća se da su ga još zvali i Bobetko zato što je bio nizak i nije imao kose.

Svjedok Duško Štrbac je iskazao da se nalazio na punktu u maloj Krndiji negdje na periferiji Pakraca, kao zapovjednik desetine, kada je saznao da je u mjesecu studenom 1991. godine uhićen njegov stric Milan, supruga Zdenka, njihov sin Vlado i da su odvezeni u Marino Selo. Tu vijest mu je donio njegov brat koji se koji je bio jako ljut i čak je htio istu večer ići na ribnjake. Međutim, zapovjednik ih je savjetovao da to ipak učine sutradan jer se po noći bilo vrlo opasno kretati. Sutradan su otišli u Marino Selo gdje su čuli što se dogodilo i kako im je stric priveden vezan zajedno sa suprugom i sinom. Bili su jako revoltirani zbog takvog postupka prema njima, tim više što je bratić Vlado bio pripadnik Hrvatske vojske. Brat je čak tražio Jurčaka koji ih je priveo i moglo se svašta dogoditi da ga je uspio pronaći. Svjedok je nadalje iskazao da je nekim vojnicima rekao da nikad nije vidio četnika tako da ga je jedan od vojnika odveo u jednu malu prostoriju u prizemlju motela gdje je bilo 10-15 ljudi, a svi su bili iznad 50, 60 godina i jako su loše izgledali. Naime, svi su bili civili, jako mršavi i prljavi. Svi ti civili su mu se morali predstaviti tako da je saznao da je jedan veći broj njih doveden iz Klise, a spominjali su još neko selo čijeg se imena ne može sjetiti. Poslije im je u razgovoru stric pričao da ga je u biti spasio Tutić Željko, a njihova kćer je ostala u Klisi spavati kod neke žene, da bi sutradan i nju doveli. Utvrđuje se da je svjedok još počeo spominjati da je obitelj njegovog strica još u par navrata odvođena u Marino Selo i da je to opet učinio Jurčak i sl.

Svjedok Tihomir Vuković je iskazao da je Željka Tutića susreo u drugoj polovici rujna 1991.g. u Bjelovaru kada je preuzimao jedan tenk T-55. Tom prilikom mu je ponudio da bude član posade njegovog tenka. Kad je on pristao zadužili su taj tenk i prevezli ga do pakračke bojišnice. Na bojištu su bili sve do konca listopada kada je optuženik napustio tenk jer je morao smjestiti svoju obitelj iz Samobora gdje su se nalazili kod zajedničke rodbine na otok Krk. Kad se Željko vratio s otoka Krka sreo ga je ponovno negdje pred akciju oslobađanja Lipika i to početkom prosinca. Sjeća se da mu je tom prilikom potvrdio da je bio s obitelji na otoku Krku. Poslije je Željko obavljao dužnost vojnog policajca, a jednom su se susreli na punktu u Gaju. Inače, Željka je više oslovljavao kao bratić ili Željko, a čuo je da ga zovu Bobetko.

Svjedok Jasmin Ibrajić je iskazao da je od 26. ožujka 1991. g. pa sve do 19. kolovoza bio pripadnik djelatnog sastava MUP-a. Petooptuženika Željka Tutića poznaje još iz djetinjstva i sjeća se da ga je vidio koncem listopada i tom prilikom mu je ovaj pričao da obavlja borbene zadaće u tenku svog rođaka Tihomira Vukovića. Sjeća se da mu je Željko koncem listopada rekao da mora odvesti obitelj iz Samobora na otok Krk i da će se ponovno vratiti na bojišnicu. Nakon tog razgovora svjedok je Željka ponovno vidio dan ili 2 prije akcije oslobađanja Lipika kad se prevozilo ljudstvo od Prekopakre do Poljane. Koliko se sjeća Tutić nije imao neki posebni nadimak

Svjedok Gordana Hodak je iskazala da je bila jako dobra prijateljica sa Snježanom Tutić, suprugom V.opt. Željka Tutića. Kada je došlo do ratnih operacija u Pakracu otišla je u Njemačku, a vratila se 31. listopada ili pak 1. studenog 1991. godine. raspitala se

gdje se nalazi Snježana Tutić i saznala da je neko vrijeme boravila u Samoboru, te da su poslije odselili na otok Krk kod Snježanine šogorice. Sa Snježanom se čula na svoj rođendan 28. studenog 1991. g. koji su obično slavile zajedno. Tom prilikom je razgovarala i s njezinim suprugom Željkom Tutićem, kojom prilikom joj je on i rekao da uskoro namjeravaju napustiti otok Krk i smjestiti se kod njegovog tetka u Samobor, odnosno točnije u mjesto Vrhovčak. Sjeća se da je od Snježane saznala 4. siječnja 1992. g. da su joj u međuvremenu ubijeni roditelji.

Svjedok Dragutin Kralj je iskazao da je ispred kriznog štaba bio zadužen za vođenje centra za obavješćivanje, a dana 15. 10. 1991.g. oformljen je štab za obranu grada Pakraca u kojem je on bio zadužen za vezu kao načelnik. Taj štab je brojao oko 10-tak ljudi a između ostalih u tom štabu je bio i Damir Kufner kao načelnik toga štaba zadužen za sigurnost. Svjedok je iskazao da je bilo govora o tome da se formira vod vojne policije jer je u tim trenucima vojska bila dosta neorganizirana. Međutim, u prvo vrijeme se govorilo o osnivanju interventnog voda koji bi trebao uskakati u borbe tamo gdje je to bilo potrebno. Sjeća se da je za taj vod trebalo vojnike posebno obučiti, a tu zadaću je dobio čovjek po nadimku Gadafi. Naime, on je imao najviše ratnog iskustva jer je bio profesionalni vojnik u Libiji. Međutim, svjedoku nije poznato da li je uopće taj vod učestvovao u borbi. Međutim, dosta ljudi iz tog voda je prešlo u vod vojne policije, ali ne može sa sigurnošću reći tko je tim vojnim policajcima zapovijedao. Poslije je čuo priče da se nešto dogodilo u Marinom Selu, ali misli da se to više radilo o seoskim pričama i u svezi toga ne može ništa sa sigurnošću tvrditi.

Svjedok Božidar Lujanac je iskazao da je štab teritorijalne obrane Općine Pakrac formiran u listopadu 1991. g., a on je u formiranju tog štaba raspoređen za načelnika obavještajne službe. Sjeća se da je Damir Kufner bio zadužen za sigurnost. Već prilikom osnivanja tog štaba ukazala se potreba da se osnuje vod vojne policije. Sjeća se da je za to bio zadužen hrvatski branitelj po nadimku Gadafi, stranac iz Libije koji je bio oženjen u Lipiku. Svjedok je iskazao da se od početka govorilo da to treba biti vod vojne policije. Inače, Gadafi je sudjelovao u borbama na prvim linijama fronte za obranu Pakraca, Lipika i Kukunjevca, gdje god se ukazala za to potreba. Za sjedište voda vojne policije predložen je motel u Marinom Selu. Sjeća se da je Damir Kufner vršio provjeru viših časnika, dok je provjeru za sve vojnike bilo gotovo nemoguće vršiti. On nije imao nikakvu zapovjednu moć nad vodom obzirom na funkciju koju je obavljao kao načelnik sigurnosti. Što se tiče sukoba s Damirom Jirasekom svjedok je iskazao da je do tog sukoba došlo negdje krajem studenog, početkom prosinca i to između Damira Kufnera i Damira Jiraseka u stacionaru u Pakračkoj Poljani. Damir Jirasek je došao u društvu trojice, četvorice vojnika koji su bili u odorama Hrvatske vojske, svi naoružani i vikali na Damira Kufnera da ga je on prijavio za nešto što nije učinio. Tom prilikom je htio uhititi Kufnera i odvesti ga u zapovjedništvo u Daruvar. Na kraju je ipak sve završilo razgovorom i svi su se razišli bez sukoba.

Svjedok Sanda Grubišić u zapisniku iz prethodnog postupka je između ostalog rekla da poznaje Kufnera, da je dolazio u Zagreb, da je kontaktirala s njegovom djevojkom, a sadašnjom suprugom, i da joj je Damir rekao da je u vojnoj policiji i da je u to sigurna, a da je sve to bilo u studenom 1991. godine. Tada se sjećala da je bio u vojnoj odori i da je imao obilježja vojne policije i da se ne sjeća da bi joj Damir Kufner govorio da u vojsci obavlja neku drugu funkciju. Na glavnoj raspravi svjedokinja je sve to porekla tvrdeći da ona u svezi posla Damira Kufnera s njim ništa nije razgovarala.

Svjedok Zdravko Čatak je iskazao da je od 19. kolovoza 1991. g. bio uključen u obranu svog mjesta. Prvo je bio u pričuvnom sastavu policije, a poslije se uključio u interventni vod za obranu grada Pakraca gdje se zadržao sve do početka prosinca 1991. g., kad mu je u razgovoru bilo rečeno da se može javiti u vod vojne policije koji se osnivao na ribnjacima pored Marinog Sela. Također mu je rečeno da je taj vod osnivao libijski borac po nadimku Gadafi, a on se u biti u taj vod prijavio nakon njegove smrti. Tamo ga je, zajedno s braćom, primio II.opt. Davor Šimić. Nakon što mu je zastupnica optužbe predočila dio njegovog iskaza iz prethodnog postupka kada je rekao da je njegovu braću Boru i Damira, te njega, upravo Damir Kufner uputio u motel u Marinom Selu svjedok je iskazao da on tako u istrazi nije rekao. Na daljnje pitanje svjedok je iskazao da je bilo slučajeva da bi pojedini članovi odlazili iz voda policije, ali bi se uvijek vraćali nakon par dana, i nije bilo slučajeva da je netko ostao mjesec dana i duže i da se za to vrijeme nije vratio u jedinicu. Svjedok je nadalje iskazao da je Željko Tutić u listopadu i studenom bio u istom interventnom vodu gdje je i on bio, a na pitanje braniteljice V.opt. je li u to vrijeme Željko Tutić napuštao jedinicu i otišao na more svjedok je iskazao da se toga ne sjeća. U jednom trenutku svjedok se V.opt. obratio riječima: „Čuj Eki“, da bi na pitanje predsjednika vijeća zašto ga je nazvao tim nadimkom svjedok rekao da je to njegov nadimak.

Saslušana kao svjedok **Snježana Tutić, supruga V.opt. Željka Tutića**, otklanjajući blagodat nesvjedočenja iskazala je da su suprug, ona i mali sin napustili Pakrac 23. kolovoza 1991.g. zajedno s obitelji Ančić i svi su otišli u Samobor kod tete i tetka Planinčić. Tamo je bilo jako puno rodbine tako da je dijete bilo jako nervozno i nije moglo na miru spavati pa je molila supruga da je odveze negdje drugdje izvan te gužve. Na kraju su otišli na otok Krk i to negdje koncem listopada kod Tome i Jadranke Ančić. Tamo su proveli više od mjesec dana i sjeća se da je suprug bio jako nervozan jer se htio vratiti u svoju jedinicu. Dana 28. 11. 1991. g. vratili su se u Samobor da bi on već 29. 11. otišao na ratište. Posebno je iskazala da je njezin suprug trpio određene podsmjehe i nepovjerenje o nekih suboraca zbog toga što mu je majka bila pravoslavka, a nikad nije čula da bi ga netko zvao po nadimku Eki. Čula je da ga zovu Željka, Deki, Đeki i slično, ali nikad Eki.

Svjedok Pero Tutić je iskazao da je puno bolje poznao oca V.opt. Željka Tutića jer mu je njegov otac pomogao da dobije posao u jednom poduzeću 1981. g., a inače V.opt. je poznao samo iz višđenja, a viđao ga je i tijekom rata. Sjeća se da ga je vidio na rampi, na punktu u Gaju 1991. godine kad je prolazio tim putem i tom prilikom su se pozdravili mahnuvši jedan drugom. Inače, on je bio kuhar od 28. 10. 1991. pa do 10. 7. 1992. g. u Donjoj Obriježi. Sjeća se da je tamo došla i supruga Željka Tutića.

Svjedok Dalibor Vuković je iskazao da sa sigurnošću može tvrditi da je Željko Tutić sa svojom obitelji koncem listopada otišao iz Samobora na otok Krk u mjesto Punat. Željka je vidio dok je prije toga bio u Samoboru. Poznato mu je da se koncem studenog ponovno s obitelji vratio u Samobor, preselivši se u mjesto Vrhovčak kod tetka Živka Tutića. Osobno je vidio Željka koncem studenog dok je preseljavao obitelj.

Svjedok Ljevar Slađan je iskazao da se u domovinski rat uključio od njegovih početaka i tijekom cijele 1991. g. bio je na punktu u Gaju. Sjeća se da je u Gaju stanovao i Tomica Poletto i to u trećoj kući od njega s lijeve strane i zajedno s njim čuvao stražu na

punktu u tom mjestu. Siguran je da je tamo bio cijeli 11. mjesec, ali ne može sa sigurnošću točno reći do kada je bio na tom punktu.

Svjedokinja Ana Danojević je iskazala da je živjela u Kipu do 1991. g. u domaćinstvu sa svojim mužem Mijom Danojevićem i njegovim ocem Ilijom koji je 1910. godišta. U studenom 1991. g. radila u domaćinstvu Štamf Ružene u Sređanima gdje je i spavala. Suprug i svekar su ostali kod kuće. Javljeno joj je da joj je 15. 11. 1991. g. muž odveden zajedno sa svekrom i poslije toga mu se izgubio svaki trag. Pet dana nakon toga je otišla u Zagreb, a potom u Bosnu i Hercegovinu. Nije znala što joj se dogodilo s mužem, a tek godinu dana kasnije je saznala da je ubijen u Marinom Selu.

Iz iskaza **svjedoka Mateš Roberta** proizlazi da je od 5. kolovoza 1991. g. bio pripadnik 1. gardijske brigade zboru narodne grade, tzv. Tigrovi. Tijekom druge polovice kolovoza bio je na raznim mjestima, ali najviše oko Novske. Jednom prilikom dok je išao u posjet majci koja je bila u Međuriću susreo je na kontrolnom punktu vojne policajce. Među njima je bio i Antun Ivezić kojeg je prije poznao iz Tigrova. Ovaj mu je rekao da se oformio vod vojne policije. Uspio ga je nagovoriti da se i on javio u marino Selo i tu ga je primio Gojko Brzica s kojim je dogovorio prelazak u vod vojne policije. Sjeća se da je to bilo 20. prosinca 1991. godine. Dolaskom u motel zadužio je odoru s bijelim remenjem i automatsku pušku. Njemu nitko od suboraca nije govorio da bi se u studenom nešto događalo u motelu, a nije mu u to vrijeme ni bilo poznato da bi u okolici motela bili pronađeni neki leševi. Davor Šimić je bio zapovjednik voda i bio je normalan i korektan zapovjednik. Svjedok je poznao i Pavla Vancaša po nadimku Dida koji je bio vođa grupe u Badljevinu. Poznao je Tomicu Poleta i Željka Tutića, koji su također bili pripadnici voda vojne policije.

Svjedok Ivo Tutić je iskazao da se uključio u obranu svog sela Dobrovca 19. kolovoza 1991. g., a nakon nekog vremena raspoređen je u Lipik. U vod vojne policije formalno je raspoređen koncem studenog, a stvarno sredinom prosinca 1991. godine. Inače, njega je preporučio u taj vod prijatelj iz predratnih dana po nadimku Gadafi koji mu je rekao da on osniva jedan interventni vod koji će ujedno biti vod vojne policije. On ga je i pustio da ode na 10-tak dana u Njemačku kod rodbine. Dok je bio u Njemačkoj brat mu je javio da je Gadafi poginuo. Po povratku ga je u Marinom Selu primio Davor Šimić i uputio ga na punkt u Međuriću. Kasnije je bio premješten na punktove u Gaj i Badljevinu. Damira Kufnera poznaje od prije rata, a osobno ga je vidio za vrijeme rata 2 puta i to 1992. godine. Tomicu Poleta poznaje također od ranije jer su iz istog sela. Poznaje i Željka Tutića koji mu nije nikakav rođak. Sjeća se da mu je na jednom od punktova bio zapovjednik desetine Boro Čatak. Što se tiče Željka Tutića ne sjeća se da je imao neki nadimak, a on ga je zvao imenom Željko. Sjeća se da ga je negdje krajem listopada jednom prilikom sreo u Kutini gdje su ričali o ratnoj situaciji i tom prilikom mu je spomenuo da mora svoju obitelj iz Samobora odvesti na otok Krk.

Svjedok Ivan Hala je iskazao da se sjeća da su u jesen 1991. g. uhićeni neki mještani iz njegovog sela Kip. Sjeća se da je tog jutra čekao prijatelja da idu raditi u Zagreb i negdje oko 6,30 izašao je pred kuću na autobusnu postaju koja se nalazi 50 metara dalje. U jednom trenutku su naišla trojica vojnika s maskama preko glave koje su od njega tražili osobne dokumente i rekli mu da uđe u kuću. Misli da je dalje vidio još 2-3 čovjeka. U kući je bio 10-tak minuta kad mu je došao prijatelj s kombijem i krenuli su prema Zagrebu. Iz

Zagreba se vratio slijedećeg dana navečer i čuo je da su neki mještani srpske nacionalnosti odvedeni. U to vrijeme u Kipu bilo je 75% stanovnika srpske nacionalnosti, a ostalo češke. Svjedok je iskazao da u češki dio sela Hrvatska vojska uopće nije dolazila. Inače, prije rata obje nacionalnosti su živjele u dobrim odnosima, znali su se iz djetinjstva, posjećivali se, pili piće, kavu i slično i između njih nije bilo nikakvih problema.

Iz iskaza **svjedoka Ante Brkljačića** proizlazi da je u drugoj polovici 1991. g. bio raspoređen kao vozač i pratnja zapovjednika obrane grada Pakraca g. Špelića. Radeći ovaj posao obišao je gotovo sva mjesta značajnija za obranu grada. Kao vozač je čuo da se namjerava osnovati jedna jedinica za posebne namjene koju je trebao ustrojiti branitelj libijske nacionalnosti po nadimku Gadafi. Poslije je čuo da je on poginuo i ne zna što je bilo dalje s tom jedinicom. Poznaje Damira Kufnera koji je bio zadužen za sigurnost. Često ga je susretao i poznato mu je da je ovaj obilazio razna mjesta. Poznaje i Davora Šimića još prije rata, a zajedno su studirali u Zagrebu. Viđali su se prvih dana studenom 1991. g., ali nakon toga se ne sjeća gdje je Šimić bio raspoređen i ne sjeća se da li su se uopće susretali. Poznato mu je da je Davor Šimić bio u vojnoj policiji i viđao ga je u Pakracu i Prekopakri i misli da je to bilo u drugoj polovici prosinca.

Iz iskaza **svjedoka Petra Baschiera** proizlazi da se uključio u obranu Pakraca u listopadu 1991. godine. Točnije, s osobnim naoružanjem i automobilom došao je u Lipik negdje oko 25. listopada 1991. g. da bi nakon par dana bio premješten u štab obrane Pakraca. Negdje u to vrijeme sreo je I.opt. Damira Kufnera koji mu je rekao da ga je on predložio u taj štab jer je po struci diplomirani inženjer kemije. U štabu je postavljen za načelnika za atomsko-biološko-kemijsku obranu. Za Damira Kufnera zna da je bio zadužen za sigurnost i uglavnom je surađivao s Božidarom Lujancem. Davora Šimića poznaje preko njegovog oca, ali ga tijekom 1991. i 1992. g. nije vidio u hrvatskim postrojbama. Za događaje u Marinom Selu nije ništa čuo. Tek od 1993. godine, radeći u policiji, došao je do nekih saznanja, ali to je sve posredno.

Iz iskaza **svjedokinje Bude Mare** proizlazi da je s Tomicom Poletto živjela u to ratno vrijeme u izvanbračnoj zajednici. Nakon što su morali napustiti mjesto Dobrovac Tomica je pronašao nužni smještaj u mjestu Gaj kod obitelji Šifter. Sjeća se da je u blizini smjestio i svoje roditelje. Živjeli su uobičajeno, s tim što je Tomica izbivao iz kuće kada bi išao „na dužnost“. Naime, u to vrijeme je bio pripadnik vojne policije i bio je raspoređivan na različite punktove. U Gaj su došli koncem listopada, a tamo su bili sve do Uskrsa 2002. godine kad je otišla od Tomice. Na posebno pitanje branitelja svjedokinja je iskazala da je Tomica ponekad znao po noći izbivati iz kuće, a ritam tih izbivanja bio je dosta pravilan. Nije joj govorio s kim i kamo ide. Za vrijeme njihove izvanbračne zajednice kod njega nije primijetila neke značajnije psihološke ispade. Sjeća se da je jednom prilikom pao u nesvijest i da je za vrijeme granatiranja imao strahove, odnosno doživio je nervni slom. Misli da je to bilo u rujnu 1991. g. kad je hospitaliziran u bolnici u Popovači. Nakon bolnice pio je tablete, a u kući nije bio agresivan. Od njegove pok. majke saznala je da mu je otac bio alkoholičar i da ga je zlostavljao. Za vrijeme zajedničkog života nije pretjerano konzumirao alkohol, iako se ponekad vraćao kući pripit. Nije joj poznato da li je Tomica imao u vojsci kakav nadimak.

Iz iskaza **svjedoka Vene Posepala** proizlazi da poznaje IV.opt. Tomicu Poleta od jeseni 1991. godine. Kako je živio u Gaju u to vrijeme Poleta je tražio smještaj za svoje

roditelje pa mu je pomogao naći kuću. Sjeća se da je bio hrvatski vojnik i da je dežurao na punktu u Gaju. Tamo je živio vanbračno s jednom ženskom osobom. I dalje je ostao dobar s cijelom obitelji, a osobito s njegovim bratom Marijanom koji je također bio u Hrvatskom vojsci.

Iz iskaza **svjedoka Klaić Dubravka** proizlazi da se od 19. kolovoza 1991. g. uključio u obranu Lipika. Negdje u studenom mjesecu 1991.g. saznao je da se osniva vod vojne policije u Marinom Selu, te je uzeo odoru i naoružanje i otišao u motel „Ribarska koliba“. U to vrijeme bilo je oko 15-tak ljudi, a sjeća se da je došao u večernjim satima. Tamo je zatekao Gojka Brzicu, Boru i Damira Čatka, te njihovog trećeg brata, te Tomicu Poleta, Željka Tutića, Antu Ivezića i još neke. Nije siguran da je tamo zatekao Davora Šimića, ali se sjeća da je susreo i jednog zagrepčanina po nadimku Dida. U motelu je prespavao oko 3 dana, a potom je upućen na kontrolne punktove u Međuriću, Gaju, Brezinama i Badljevini. Svjedok posebno iskazuje da nije čuo da bi se u motelu događala neka ubojstva srpskih civila iako je na tom području u to vrijeme bila teška ratna i specifična situacija. Međutim, čuo je da su početkom prosinca u ribnjaku pronađeni leševi nepoznatih osoba, ali ih osobno nije vidio. Što se tiče Damira Kufnera njega je vidio samo 2 puta u motelu, a doživljavao ga je kao visoko rangiranog časnika kojeg su i drugi vojnici doživljavali kao nadređenog jer je bio u kvalitetnijoj odori, s poslovnom torbom. Na upit suca da li je Davor Šimić pred njim bio u podređenom položaju svjedok je iskazao da je on bio samo figura, točnije on tamo nije bio ništa. U to vrijeme su desetinama upravljali Boro Čatak, Ivica Tutić, Damir Jirasek zvani Ćiro, a onaj Dida je bio neki „slobodni strijelac“. On je možda bio privilegirani jer je dolazio i odlazio kada je htio. Svjedok je nadalje iskazao da je u motelu zatekao i 4 civilne osobe i to 2 muškarca i 2 žene. Po njegovom mišljenju ti ljudi nisu bili zarobljenici i mogli su ići kamo su htjeli. Oni su čistili cipele u kuhinji, radili u kuhinji i cijepali drva. Svjedok nadalje iskazuje da je Antun Ivezić imao nadimak Braja, a Tutića su zvali Želja.

Iz iskaza **svjedoka Gorana Daška** proizlazi da je stupio u vod vojne policije na ribnjacima u Marinom Selu, početkom prosinca 1991. godine. prije toga je bio u Zboru narodne garde, u 76. bataljunu. Sjeća se da ga je zapovjednik Franjo Hadžim obavijestio da se traže dragovoljci za vojnu policiju pa se i sam prijavio. Došao je u motel „Ribarska koliba“ i tu je bio zapovjednik Davor Šimić. U motelu je prespavao maksimalno 2 dana, a potom je bio raspoređen na kontrolne punktove u Brezinama, a kasnije i u Međuriću. U motelu je primijetio i neke starije osobe srpske nacionalnosti za koje su mu rekli da se nemaju kamo vratiti. Misli da su bila 2 starca i jedna baka. Oni su se tamo mogli slobodno kretati i nisu bili nikakvi zarobljenici. Što se tiče Damira Kufnera za njega nije čuo ništa određeno, ali je shvatio da je on bio neki zapovjednik u vojnoj policiji prije njegovog dolaska. Davor Šimić mu je bio zapovjednik kad je došao. Tomicu Poleta, Željka Tutića i Antuna Ivezića zna po imenima.

Iz iskaza **svjedoka Tihomira Brkića** proizlazi da je bio član štaba za obranu grada Pakraca i to kao veterinar – načelnik veterinarske službe. U tom pravcu je i djelovao pa mu druge djelatnosti štaba nisu bile poznate. O vodu vojne policije u Marinom Selu ne zna gotovo ništa. Tu vojnu policiju je doživljavao samo kao vojnike na punktovima s kojima se viđao u prolazu i koji su ga propuštali bez zaustavljanja jer su znali daje veterinar i što radi. Poznaje Damira Kufnera jer je on bio načelnik u zajedničkom štabu zajedno s Božidarom Lujancem zadužen za kontraobavještajnu službu. Davora Šimića u to vrijeme nije poznavao, da bi ga dobro upoznao poslije rata jer su kolege po struci.

Iz iskaza **svjedoka Vitomira Kovačevića** proizlazi da je po struci liječnik i da je u listopadu 1991. g. postavljen za načelnika saniteta u štabu za obranu grada Pakraca. Poznato mu je da je u istom štabu bio i Damir Kufner, koji je radio na pitanjima sigurnosti. Osobno je bio angažiran u djelo, rugu svoje struke tako da uopće nije prisustvovao sastancima štaba ako bi raspravljali o nečem drugom. Davora Šimića u ono vrijeme nije poznao. Dok je radio u štabu nije imao nikakvih saznanja da postoji neki vod vojne policije stacioniran na ribnjacima u Marinom Selu.

Iz iskaza **svjedoka Antuna Černušeka** proizlazi da je rođen i živi u selu Kip gdje je većinsko stanovništvo bilo srpske nacionalnosti. U to vrijeme bilo je oko sto kuća od kojih 19 čeških, jedna hrvatska i oko 80 kuća je bilo pravoslavaca. Do izbivanja rata živjeli su složno i tolerantno da bi negdje u rujnu 1991. g. došlo do zahlađenja u odnosima jer su većina vojno sposobnih Srba otišli u obližnju vojarnu „Polom“. Nosili su četničke šajkače, a čak su si neki lijepili umjetnu bradu od crnih ovaca. Hodali su naoružani i s maskama preko glave. Sjeća se da je negdje koncem listopada ili pak početkom studenog netko zakucuo na njegova vrata i čuo je muški glas kako pita za prezime obitelji. Kad je supruga odgovorila taj muški glas je rekao da ostanu u kući i da ne izlaze. Tog čovjeka nije vidio već je vidio samo cijev automatske puške. Po obliku pretpostavlja da se radilo o kalašnjikovu. Nakon otprilike sat vremena neki vojnik koji je stajao ispred kuće dozvolio je svjedoku i njegovim sinovima da odu na posao. Kad se vratio s posla kući čuo je da su neki ljudi odvedeni iz Kipa, točnije četvorica seljana. Vojnici su došli i drugi dan i također su odveli neke ljude.

Iz iskaza **svjedokinje Drage Marijanović** proizlazi da je živjela u Pakracu od 1974. godine. kad su u Pakracu počele ratne operacije u drugoj polovici kolovoza 1991. g. evakuirana je u Zagreb gdje je radila u Mihanovićevoj bolnici 5 godina. Sjeća se Davora Šimića iz tog perioda i da je studirao veterinu. Suprug joj je kao liječnik radio u bolnici u Kutini, a ona je u Zagrebu tijekom studenog 1991. g. u više navrata vidjela Davora Šimića. Sjeća se da je njegov brat Nikša Šimić odlazio u Sjedinjene američke države a ishodio je vizu preko šogora svjedokinje koji je živio u Kaliforniji. Točno se sjeća da je Nikša putovao avionom dana 23. studenog 1991. godine. Nekoliko dana prije Šimići su bili kod njih, a sjeća se da je i njezina, sada pokojna kćerka, pokušala izvaditi vizu. O Davoru Šimiću misli sve najbolje jer je to bio jedan prekrasan mladi čovjek.

Iz iskaza **svjedokinje Lolite Komljenović** proizlazi da je u rujnu 1991. g. napustila Lipik i otišla u Zagreb. Bila je raspoređena u krizni štab obrane grada Pakraca. Prvo vrijeme su imali sjedište na Starčevićovom trgu, a potom na velesajmu u 25. paviljonu. Tu je ostala do travnja 1992. g. kada se vratila u Gaj. Osobno poznaje Davora Šimića iz osnovne i srednje škole jer su ista generacija. Sjeća se da je u listopadu 1991. g. držao stražu na Starčevićovom trgu ispred stožera. U to vrijeme je studirao veterinu i s obzirom na generacijsku bliskost često su se družili i zajedno pili kavu i razgovarali. U studenom 1991. g. vidjela ga je u stožeru na velesajmu i sigurna je u Zagrebu bio tjedan dana prije pada Vukovara, a i nakon njegovog pada. Sjeća se da je Vukovar pao 18. studenog 1991. g. i da su u to vrijeme vršili pripreme za doček prognanika. Lipik je pao 22. ili 23. 11. 1991. g. a u to vrijeme Davor Šimić je još bio u Zagrebu i s njim je razgovarala. Na poseban upit suca svjedokinja je iskazala da joj uopće nije bilo poznato da bi Davor Šimić bio u vojnoj policiji. U to vrijeme je dobro poznavala i Damira Kufnera, a i on je često u to vrijeme dolazio na Velesajam i donosio novosti iz rodnog grada. nije joj bilo poznato što je on u to vrijeme

radio. U to vrijeme je viđala i Gojka Brzicu koji je također u nekoliko navrata dolazio na Velesajam.

Iz iskaza **svjedokinje Zdenke Štrbac** proizlazi da je živjela u mjestu Klisa u vrijeme ratnih operacija 1991. godine. sjeća se da je u mjesecu prosincu 1991. godine u večernjim satima u njihovo dvorište došao Slavko Jurčak i pozvao ih da izađu iz kuće. Kad su izašli van Jurčak im je rekao da idu s njima i bio je jako strog. Osjećala se grozno, bilo joj je jako neugodno i strah. Kad su krenuli prema raskrižju čula je neki udarac iza sebe ali se nije usudila okrenuti. Kasnije joj je suprug rekao da ga je Slavko udario puškom u prsa. Potrpali su ih u jedno vozilo, a onda odvezli do jednog mjesta koje je prvi puta u životu vidjela. Kasnije je u razgovoru saznala da su došli do ribnjaka u Marinom Selu. Sjeća se da su je tamo neki ljudi ispitivali, da su bili jako korektni i pitali su je zašto su dovezeni. Kad je objasnila da im se to najvjerojatnije Slavko Jurčak sveti jedan od njih je rekao da se privatne nesuglasice ne smiju rješavati na taj način. Taj isti čovjek je rekao da ih moraju smjestiti na neko drugo mjesto, a nakon toga su ih odvezli u Pakračku Poljanu. Taj isti automobil koji ih je tamo odvezao poslije je supruga odvezao u Kutinu liječniku. Čovjek koji im je pomogao u Marinom Selu, po pričanju supruga, zvao se Željko Tutić. U Poljani su ostali sve do 15. kolovoza 1992. g. i sjeća se da je njihova kćerka tamo išla u školu.

Vijeće je prihvatilo prijedlog zastupnice optužbe da se pročita **iskaz Jove Krajnovića**, jednog od preživjelih oštećenika u Marinom Selu, koji je ispitan dana 22. svibnja 1996. godine pred Međunarodnim sudom za progon osoba odgovornih za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991. godine.

Iz njegovog iskaza proizlazi da je 15. studenog 1991. bio u svojoj kući u selu Kip, spremajući se na posao. Oko 6 sati vidio je kroz prozor jedan vojni kamion kojega su slijedila tri manja vozila kako skreću u njihovu ulicu. Bili su puni hrvatskih vojnika (Zbora narodne garde) opasanih bijelim remenjem. Iskočili su iz kamiona i ušli u njihovo dvorište, počeli su lupati po vratima, pa je majka otvorila vrata. U prostoriju su ušla četiri vojnika sa kompletnim naoružanjem, udarili su ga i zapovjedili da izađe van, a jedan od vojnika je udario i oca. Istjerali su ih na dvorište i tukli, a jedan je vojnik ubio njihovog psa koji je lajao. Odveli su ih do raskrižja ispred njihove kuće, gdje su bila parkirana vozila, a njega odveli da pokaže kuću Branka Bunčića i kada je to učinio svezali su mu ruke žicom iza leđa. Pretresli su kuću i štagalj Bunčićeve kuće, a kasnije je saznao, da su dan ranije uhitili Bunčića i odveli ga u Marino Selo. Odveli su ga na raskrižje gdje su bili ostali muškarci iz sela i ugurali ga u jedno vozilo, tražeći da pokaže kuću Ignjatija Radosavljevića. U toj kući nije bilo nikoga, te su vojnici pretražili dvorište, a potom se vratili na raskrižje. Na raskrižju su ih čekali njegov otac Mijo Krajnović, te mještani Petar Novković, Nikola Gojković, Filip Gojković, Mijo Gojković i Jovan Popović, te Branko Stanković i Jovo Popović Tejin. Iz njegove kuće su uzeli stolnjak, istrgnuli ga na trake i vezali im oči. Kasnije je saznao da su mještani Kipa i ranije, prijašnjih dana, odvođeni u Marino Selo. U osobni automobil u kojem je on sa vojnicima obilazio kuće, stavili su i njegovog oca i vozili se oko 1,5 sat. Nakon što su im skinuli poveze, vidio je da se nalaze kod hotela okruženog ribnjacima. Čuli su kasnije od nekih uhićenih žena, da su to Marino Selo i Ribarska koliba blizu Pakračke Poljane. U hotelu je bilo još vojnika jednako obučenih kao i ovi koji su ih uhitili, a neki od vojnika su imali crne čarape preko lica sa izrezanim otvorima za oči. Oduzeli su im osobne stvari, a Filipa Gojkovića odveli su u hotelski podrum, te je čuo udarce i vikanje u pomoć. Kada su Filipa pustili van, on je rekao da

su to „merčepovci“, a isti je njegovom ocu rekao da bi trebali bježati. Svi su dobili batina na isti način, odmah po dolasku u hotel. Njega su tukli zajedno sa Nikolom Gojkovićem. Ispitali su ih za oružje koje oni nisu imali i zašto su se digli protiv Hrvatske države. Pokušavao ih je uvjeriti da nema oružje i da se nije digao protiv Hrvatske države no oni su ga i dalje tukli dok nije pao na tlo, a tukli su ga metalnom šipkom odsječenom od vojničkih kreveta. Prije nego što su ga odveli na batinjanje vidio je neke druge uhićenike, Nikolu Krajnovića, Milana Popovića, Branka Bunčića i Peru Popovića koji su bili jako pretučeni. Među tim ljudima su bili Rade Gojković iz Pakračke Klise, Jovo Žestić iz Pakračkih Batinjana i Slobodan iz Kukuruznjaka. Istoga dana, Slobodan je tukao vojnik po imenu Ante Andrijo zv. „Ante Pavelić“, a i kasnije su ga tukli i stavljali mu sol u rane, a kada ga je kasnije vidio, uočio je urezan križ na tijelu od vrata do pupka, rana je krvarila, a sol izmiješana sa krvlju bila je svuda oko posjekotine. Nakon što su vojnici završili s premlaćivanjem svih dovedenih, odveli su Filipa Gojkovića, Josipa Cicvaru, Nikolu Gojkovića, Jovu Popovića Siminog i Slobodana, te ih natovarili na kamion. Među vojnicima su bili Ante Andrijo zv. „Pavelić“, Ivica Poletto, „Vlado Kec“, neki Drago i još jedan, čije ime ne zna. Imena zna jer su se tako međusobno zvali, a nakon desetak minuta čulo se pucanje. Kasnije je čuo od Branka Stankovića, Nikole Ivanovića i Branka Bunčića da su te ljude pokapali slijedećeg jutra -16. studenog 1991., a sjeća se da su na hotelskim vratima čuvara (pripadnika Zbora narodne garde) bila napisana imena i sjeća se da je pisalo „Vlado Kec“, „Ante Pavelić“, „Boro Gojko“, dok se drugih ne može sjetiti. U subotu, 16. studenog, bili su nagurani u jednoj maloj podrumskoj sobi, a iz susjedne sobe se čulo jaukanje, i protekom nekog vremena u njihovu sobu ubačen je Mijo Danojević, kovač iz Kipa, vrlo jak čovjek, težak oko 140 kilograma. Spomenutog Danojevića su njegov otac i Gojko Gojković, koji je toga dana doveden u hotel, posjeli na stolicu i isti je bio otečen i modar po licu, potom su čuli nekoliko slabih udisaja, glava mu je klonula i ukočio se. Tada je u tu prostoriju ušao vojnik „Boro Gojko“, nazvao Miju krvoločnim četnikom i rekao da ga mora udarati, zadao mu je konačni udarac, da bi tek tada shvatio da je Mijo već mrtav. Nakon toga došli su čuvari koji su morali Miju staviti u kamion, a kasnije je čuo da je isti odvezen i istovaren u kanal kod Garešnice. Dana 17. studenog tukli su ih sve i to vojnik „Vlado Kec“ i neki Drago.

U ponedjeljak 18. studenog, poslije podne, vojnici su pustili iz ribnjaka vodu u podrumski prostor i bila je visoka gotovo jedan metar. Po njega je došao Poletto te ga je izveo van i počeo žestoko tući ispred hotela, dok su ostali pripadnici Zbora narodne garde promatrali. Poletto je nosio visoke gumene čizme, udarao ga je nogama i rukama, tada ga je ponovno gurnuo u podrum sa vodom, a na sreću njegov otac je imao rezervne hlače pa mu ih je dao. Svi uhićenici bili su na betonskoj izbočini koja je bila odmah iznad razine vode i tu su svi bili, njih osamnaest. U početku ih je bilo dvadeset i četvero no šestoro je već bilo ubijeno. Sjeća se, da su ga odveli u veliku hotelsku blagovaonicu u ponedjeljak ujutro gdje je bilo sedam ili osam vojnika, bili su tu Poletto i „Kec“ i naredili su mu da svojom rukom piše što je diktirao jedan vojnik, a radilo se o ljudima koji navodno imaju oružje u selu. On je to morao učiniti pa je taj dokument i potpisao. Jednom vojniku po imenu „Eki“ rekao je, da to nije istina, pa su ga svi počeli tući. Tada su mu vezali konopcem za stolicu noge, a na ruke su mu iza leđa stavili lisičine i skinuli cipele te povezali dvije žice na nožne palce. Žice su išle do električnog induktora i tada je Poletto počeo okretati ručicu, strašno je vikao i od bola se gotovo onesvijestio. U hotelu su boravili vojnici u smjenama pet do šest, a obilazio ih je zapovjednik srednjih godina. On je jedini bio stariji, svi su drugi bili mladi. Dana 19. studenog, misli da je utorak, ubili su Branka Bunčića, Jovu Žestića i Jovu Popovića, kojeg su

tukli dok nije umro, a onda su ga ostali morali staviti na kamion, da bi potom rekli Branku Bunčiću i Jovi Popoviću da idu na liječnički pregled. Došli su Poletto i „Kec“ i rekli im da ih vode u Popovaću na liječnički pregled, tog istog dana, ranije, mlatili su ih „Ante Pavelić“ i „Vlado Kec“, u sobi pokraj njihove. Čuli su deranje i vrištanje, znao je tko ih tuče jer je vidio „Pavelića“ i „Keca“, a tada su ih odveli Poletto i „Kec“ te više Branka i Jovu nisu vidjeli. Dana 20. studenog vojnici su došli u njihovu prostoriju i rekli im da se moraju prati, izveli ih van i polijevali hladnom vodom, šmrkovima, od čega je već bolestan, umro Rade Gojković. Isto su činili Poletto, „Andrijato“, „Kec“ i „Drago“ koji je inače vozio kamion. Toga dana 20. studenog poslije podne oca i njega su izveli kazavši im da su došli ljudi iz Zagreba koji će ih ispitati. Tukli su ih glavom, rukama i nogama, i njemu su slomili dva rebra te čeljust na tri mjesta i izbili većinu zubi. Istoga dana između 18,00 i 19,00 sati došli su Poletto i „Pavelić“ u sobu u kojoj su držani i pitali Nikolu Krajnovića za neki novac. Poletto i „Pavelić“ su pretraživali dvorište baterijom, kada nisu našli novac donijeli su električni induktor, pa je taj „Pavelić“ nožem probušio Nikoli Krajnoviću uho, a u posjekotinu stavio metak, spojio žicu induktora na metak i tada je „Pavelić“ okrenuo ručicu induktora od čega se Nikola Krajnović onesvijestio i tada mu je „Pavelić“ odsjekao oba uha. Tada je odsjekao uha i Savi Gojkoviću dok je ovaj bio pri svijesti, te oba uha Peri Novkoviću. Tada je taj „Pavelić“ prisiljavao njegovog oca da proguta jedno od Perinih ušiju, stavljajući mu nož ispod nosa i prijeteci da će mu ga odsjeci ako ne proguta uho. „Pavelić“ je gurnuo uho u usta njegovog oca, a kako se otac počeo gušiti „Pavelić“ ga je snažno udario po prsima tako da je isti uho progutao, a ocu zasjeko ušnu resicu. Milanu Popoviću „Pavelić“ je odsjekao oba uha, nakon čega su „Pavelić“, Poletto i „Drago“ te neki drugi, one kojima su odsječene uši kao i Peru Popovića izveli iz prostorije te se čuli kratki pucnjevi, nekoliko pojedinačnih pucnjeva, iz pištolja od pravca rijeke Ilove. Dana 21. studenog Poletto je odveo njega i uhićenike Branka Stankovića i Nikolu Ivanovića do ribnjaka te im je dao alat pa su morali zakopati tijela Jove Žestića, Rade Gojkovića i Nikole Krajnovića, a nakon što su ih zakopali naredili su da na njihova tijela bace kante sa smećem i još blata, a poslije toga odveli ih na drugi kraj u blizini ribnjaka, gdje je bilo tijelo Pere Popovića koje su sahranili u plitak grob. Potom su ih Poletto i „Andrijato“, te još neki vojnici, odveli na mjesto gdje su bila tijela Petra Novkovića, Milana Popovića i Save Gojkovića čiji leševi su bli pretučeni i plavi i vidjele su se rane od metaka. Iskopali su jednu rupu za njih trojicu, a grob je tako označen da bi ga na mapi mogao locirati. Nakon što su sahranili tijela, vojnik Poletto je pitao njegovog oca što mu je posljednja želja na što je ovaj odgovorio da vidi svoju unučad. Nakon što su vraćeni u hotel nije više bilo ubijanja, te su njih šestero preživjeli, on, njegov otac Mijo, Branko Stanković, Nikola Ivanović, Milka Bunčić i Jeka Žestić. Svjedok dalje ističe da su 26. studenog „Eki“ i Poletto ušli u njihovu sobu dok su ležali na betonskoj izbočini i počeli su ih tući gumenim palicama poput onih koje koristi policija. „Eki“ se uhvatio za vodovodne cijevi na stropu i nogama gazio Branka Stankovića i njega po prsima. „Eki“ je gumenom palicom tukao i njega i oca, nakon izvjesnog vremena došao je vojnik „Drago“ te otjerao „Ekija“ i Poletta, ugasio svjetlo i zaključao vrata. Ostali uhićenici su promatrali batine, a ujutro Poletto je zapovjedio njemu, njegovom ocu i Branku Stankoviću da izađu iz sobe te su ih strpali u vojni kamion i odvezli u nepoznatom smjeru. Vozili su se više od sat vremena dok nisu stigli u neku školu u Daruvaru, a zatim dalje u centar, u Policijsku postaju. Ovdje su bili ispitivani do srijede, a prije toga su odvedeni na pregled. U policiji su ispričali što im se dešavalo u Marinom Selu, a izgledalo mu je da su ljudi u Sekretarijatu unutarnjih poslova bili iznenađeni onim što im se desilo i pokušavali su utvrditi što se zapravo dogodilo. Njegovoj sestri su javili što se s njima desilo i ona im je donijela cigarete u zatvor. Odveden je 29. studenog liječnici koja je bila šokirana kada je

vidjela povrede, nakon toga su odvedeni u bolnicu u Bjelovar, te su mu operirali čeljust. Utvrđeno je da mu je povrijeđena leđna moždina, slomljena rebra, a imao je modrice. Radi razmjene 10. prosinca odveženi su u Zagreb, odnosno u Karlovac, potom vraćeni u Zagreb, da bi konačno razmjenjena bila 12. prosinca 1991.

Opisao je čuvare u Marinom Selu kao Ivicu Poletto plavog, visokog, oko 25 godina, bez raspoznavajućih obilježja iz sela Dobrovac, „Ante Andrijato“ „Pavelić“, plav, oko 25 godina, niži od Poletta, ali vrlo mišićav iz sela Kusonja, „Vlado Kec“, oko 30 godina iz Pakrac, visok oko 180 cm, jake građe, „Boro Gojko“ zvan „Eki“ star oko 23 godine iz pakračkog kraja, plav, najniži od čuvara, vrlo mišićav. Po njemu je zapovjednik bio Damir Širac kojega je vidio samo jedan put ili dva puta, istaknuo je da su onoga dana kada su odvedeni žene morale po selu pokazivati kuće osoba na popisu, što je čuo od majke. Majka je bila odvedena pokazati kuću Ignjatija Gojkovića, dok je njegova žena pokazala kuću Sime Radosavljevića, nakon čega su ih pustili. U hotelskom logoru nisu dobivali hranu osim jedan put dnevno i to vrlo malo, a vodu im je davala Milka Bunčić u bocama budući je slavina bila vani. Pristup wc-u nisu imali, a nuždu su vršili u posudu u uglu ove podrumske prostorije. Svjedok je još iskazao da je dana 17. studenog, nakon što je on uhićen, njegova žena otišla do njegove sestre u Daruvar i tada su otišli u policijsku postaju da izvijeste o incidentu. Policija im je savjetovala da zbog vlastite sigurnosti napuste Kip. One su zajedno s njegovom majkom i djecom odvedene u kuću njegove sestre u Garešnici gdje su ostali 8 dana. Kasnije im je jedna gospođa koja je nosila hranu trupama ZNG-a rekla da ih je uočila izvan hotela dok su sjekli drva.

Svjedok Jovo Krajnović je saslušan na glavnoj raspravi kod ovog suda dana 9. prosinca 2008. godine, nakon što je svojevrijedno došao iz Republike Srbije. Prije toga je iz Republike Srbije, Okružnog suda u Beogradu, Vijeća za ratne zločine, zaprimljen podnesak kojim se obavještava raspravno vijeće ovog suda da svjedok Jovo Krajnović ne želi davati svoj iskaz na javnoj sjednici i predlaže da se isključi javnost, obzirom na prijetnje koje su upućene njegovim sestrama koje žive u Republici Hrvatskoj, te se boji za njihov život. Vijeće je prihvatilo prijedlog svjedoka, te je temeljem čl. 293. st. 1. toč. 4. ZKP s glavne rasprave isključena javnost samo za davanje iskaza toga svjedoka.

S obzirom na protek vremena očigledno je da se svjedok sjećao puno manje činjenica i događaja nego što je to bilo 1996. godine, dakle, prije 13 godina, a s druge strane kod njega se primijetila nelagodnost i određen strah, vjerojatno vezano za prijetnje njegovim sestrama koje žive u Republici Hrvatskoj. Svjedok je ponovno opisao što se to događalo kritičnog dana kada su došli hrvatski vojnici, posebno navodeći da su ih izveli iz kuće, a onda vezali žicom. Iz njegove kuće su uzeli stolnjak, poderali ga, pa su im tim krpama vezali oči prije nego što su ih ukrcali u vozila. Vlado Kec i Poletto tako vezanog su ga strpali u vozilo i vozili ga po selu, a on im je morao pokazivati kuće Srba čija su imena navodili. Tako im je pokazao kuću Branka Stankovića kojeg su već prije uhapsili. Svjedok je posebno iskazao da je Dušan Popović, brat Jove Popovića, kad je vidio da dolaze do njegove kuće u jednom trenutku počeo bježati tako da su zapucali za njim i tom prilikom je stradao. Na posebno pitanje zbog čega je morao pokazivati kuće Srba koji su već uhićeni svjedok je iskazao da je to morao učiniti radi provjere da li su svi ukućani iz tih kuća uhapšeni. Tako ih je morao odvesti do kuće Branka Bunčića koji je već prije uhićen i tamo su pitali njegovu majku za oružje, ali nakon pretrage ništa nisu našli. Na posebno pitanje kako su bili obučeni hrvatski

vojnici svjedok je iskazao da su imali maskirne uniforme, a na rukavu su imali oznake „HDZ“. Neki od njih imali su i bijele opasače, pretpostavlja da su ti opasači uzeti iz vojarnice koja je osvojena ranije. Kad su došli do raskrižja u selu vezali su oči njegovom ocu i njemu, a i ostalima koji su uhićeni. Oca i njega su vozili u jednom automobilu, a druge seljane su potrpali u kamion. Odvezli su ih u Marino Selo, u motel „Ribarska koliba“. Tamo je vidio da se već nalaze oni prije uhićeni seljani. Tamo je vidio i dvije žene, Milku Bunčić i Jeku Žestić, a sveukupno ih je bio 23-24 osobe. Kad su izašli iz vozila u Marinom Selu sve su ih postrojili, skinuli im poveze i odvezali ruke i morali su povaditi sve iz džepova. Netko je popisivao sve uhićene, a potom su ih smjestili u podrumске prostorije. U jednom od tih prostorija su ih držali a u drugoj tukli. U toj prostoriji gdje su ih držali pustili su vodu iz ribnjaka, tako da je voda bila gotovo do pasa. Morali su se izuti, a Poletu iz Dobrovca mu nije dao da obuje cipele. Zbog vode su spavali na daskama koje su bile jedna do druge. Opisujući sve što im se događalo svjedok je iskazao da su ih tukli svaki dan i to već prvog dana, 15. studenog, kad su ih dovezli svi su istučeni. Prvo su istukli Nikolu Gojkovića, pa Filipa Gojkovića, a onda i druge. Tukli su ih željeznim cijevima i drugim čim su stigli. Na posebno pitanje o osobama koje su ih tukle svjedok je iskazao da su ih tukli Andrijato iz Kusionja, Poletu, Vlado Kec i Gojko Boro koji je imao nadimak Eki, a na pitanje kako je saznao za tak nadimak svjedok je odgovorio da mu je sam Boro Gojko rekao da mu je Eki nadimak. Opisujući što im se sve događalo u podrumu svjedok je rekao da je Andrijato rezao uši ljudima i to Peri Novkoviću, Milanu Popoviću, Savi Gojkoviću iz Pakračke Klise, a Nikoli Krajnoviću su jedno odrezali a drugo probušili nožem i stavili mu puščani metak u to uho te spojili sa žicom. Induktor za tu struju je okretao Poletu. Opisujući što se događalo njegovom ocu svjedok je rekao da su mu zarezali nos i prorezali uho, a u jednom trenutku su uzeli uho od Save Gojkovića i strpali njegovom ocu u usta. To je učinio Andrijato i rekao mu „Jedi 'ladetinu, majku ti četničku!“. Otac je morao progutati uho, što je on osobno vidio. Oni ljudi kojima su odrezane uši strpani su u automobil i odvezeni prema nasipu ribnjaka. Sjeća se da je kamion vozio Tutić Pero, a ljude su utovarivali Kec Vlado, Andrijato i Poletu. Osim ovih vojnika bilo ih je još dosta drugih, a većina ih je bila mladih ljudi. Dok je Branko Stanković rezao drva, a njegov otac i on cijepali nakon nekog vremena su čuli pucnjeve i uskoro su se vojnici vratili pjevajući. Na pitanje što je bilo s Mijom Danojevićem svjedok je iskazao da su ga doveli u subotu ili pak nedjelju i u jednoj prostoriji su ga tukli tako da je odzvanjalo kao po bubnju, a zatim su ga Poletu, Andrijato i još neka dvojica-trojica ugurali u njihovu prostoriju. Stavili su ga na jednu stolicu na kojoj je sjedio i kimao glavom jaučući da bi u jednom trenutku zašutio. U tom trenutku je vrata otvorio Poletu, udario ga šipkom po ramenu tako da se sve zaprašilo psujući mu majku četničku i govoreći da ga još trebaju. Na posebno pitanje svjedok je iskazao da se ne može točno sjetiti da li je to bio točno Poletu ili pak Eki jer je prošlo puno vremena i ne može se sjetiti svih detalja, a njemu su Eki ili Andrijato bili svi jednaki. Svjedok je posebno iskazao da vidi i dan danas sliku kako tuku Miju Danojevića, ali ne može se ipak točno sjetiti koja ga je od tih osoba udarila. Sjeća se da su Slobodanu Kukiću zarezali križ na prsima i zasolili ga solju, ali se ne može točno sjetiti tko je to činio. Nikoli Ivanoviću iz Pakračkih Batinjana palili su let-lampom prsa i svjedok se sjeća da je to radio Andrijato zvani Ante Pavelić, a on je rezao i uši kao što je to već prije iskazao. Svjedok se još sjeća jedne večeri došao neki čovjek i pitao tko je bolestan da će ga odvesti u bolnicu u Popovaču. Tom prilikom se javio Branko Bunčić i još neki čijih se imena ne može točno sjetiti. Sjeća se samo da se nitko od njih nije više vratio. Što se tiče Jove Žestića svjedok se sjeća da je to bilo 19. ili pak 20. studenog, da je dan bio tmuran i jako hladan i da su se svi morali ići van tuširati. Pred motelom su nabili 4 kolca i oko njih pričvrstili najlon. Jedan hrvatski vojnik je držao šlauf i

sve ih tuširao hladnom vodom, a svi su se morali skinuti goli, osim žena koje su bile sa strane i morale su se skinuti samo do pasa. Jovo Žestić je prije toga bio bolestan i imao temperaturu, tako da je odmah umro čim su ga polili hladnom vodom. Na posebno pitanje kako je zadobio ozljede čeljusti svjedok je iskazao je u njihovu prostoriju došao jedan hrvatski vojnik, rekao njegovom ocu i njemu da izađu u onu drugu prostoriju jer su došla dvojica vojnika iz Zagreba koji će ih, navodno, ispitati. Ta dvojica su ih tukli, najprije rukama po glavi, a zatim i nogama. Sjeća se da je u jednom trenutku dobio udarac u čeljust i da su mu zubi poispadali, a čeljust mu je pukla na 3 mjesta. Tu trojicu vojnika nije poznao. Tu su bili još i drugi vojnici, ali se ne može sjetiti njihovih imena. Inače, prije toga su ih tukli svake večeri. Zadnju večer ostali su živi njegov otac, on, Milka Bunčić, Branko Stanković, Nikola Ivanović i Jeka Žestić. Te večeri su ih sve tukli Andrijato i Poletto. Sjeća se da su bile neke cijevi na stropu za koje se uhvatio Andrijato i skakao po leđima Branka Stankovića. Kad je malo bolje razmislio svjedok misli da je ipak to radio Eki, a ne Andrijato. Kad su mu pokazane fotografije motela i podrumskih prostorija svjedok je iskazao da je tada oko motela bilo puno više vode nego što se vidi na fotografijama, te je pokazao na jedan dio fotografije nedaleko od stupa u obliku slova naopakog „V“ da se nalaze grobnice Jove Popovića i Jove Žestića, ali se ne može sjetiti ostalih. Sjeća se da su sahranili Petra Popovića i to plitko, a cijelo to područje inače poplavljuje. Malo dalje od tog mjesta je sahranjen Savo Gojković iz Pakračke Klise, Milan Popović iz Kipa, Pero Novković iz Kipa, a Milan Popović se nalazio u vodi do dubine pojasa tako da je morao ići po njega da bi ga izvadio iz vode i poslije sahranio. Posebno napominje da su svi oni sahranjeni u istoj grobnici kja je bila dubine negdje malo iznad koljena. Svjedok je posebno iskazao da je u Marinom Selu doživio strašne fizičke torture što je ostavilo psihičke posljedice i dan danas se liječi i ima velikih problema, kako psihičkih, tako i fizičkih.

Svjedok Mijo Krajnović dao je iskaz 21. i 22. svibnja 1996. pred Međunarodnim kaznenim tribunalom za progon osoba odgovornih za ozbiljno kršenje međunarodnog prava počinjeno na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991. godine. Isti opisuje način pod kojima je uhićen i doveden u Marino Selo gotovo istovjetno kao svjedok Jovo Krajnović (njegov sin). Opisuje vojnike u maskirnim uniformama s bijelim remenjem, a opisao je muškarce iz sela koji su odvedeni toga 15. studenog 1991. Kombijem je dovežen sa sinom i dva vojnika u Marino Selo, a koje ime i lokaciju je kasnije saznao. Radilo se o većoj zgradi okruženoj hektarima i hektarima ribnjaka. Bilo je očito da se radi o hotelu, a blizu istog vidio je Savu Gojkovića, Radu Gojkovića, Slobodana ne zna mu prezime, nekog Cicvaru, Jovu Žestića, svi iz Pakračke Klise te Nikolu Ivanovića iz Pakračkih Batinjana, dvije žene iz Pakračke Klise Milku Bunčić i Jeku Žestić. Bio je i jedan muškarac čijega se imena ne sjeća. Jedan čovjek, nakon što su mu je skinut povež i oslobođene ruke, tražio je od njih podatke. U blizini se nalazila i grupa naoružanih vojnika, a sve su ih ugurali u podrum i tukli cijevima, nogama od vojničkih kreveta. Vojnici iz Pakraca su bili najgori u motelu i najviše su tukli Ante Andrijato koji je sebi dao nadimak „Pavelić“, star oko 25 godina, čijeg je brata poznao, „Vlado Kec“, star oko 25 godina, koji se sam tako zvao, „Boro Gojko“ po nadimku Eki, star oko 25 godina i Poletto također oko 25 godina. Sami su rekli da su iz Pakraca, a dok su ih tukli morali su pokazati novčanik, odnosno novac i smjestili su ih u sobu 10 m² u podrumu u kojoj je bila voda visine 60 do 70 cm, koja je varirala pa su svi bili prisiljeni stajati na jednoj betonskoj izbočini. Sljedećeg dana su ih natjerali da izađu i motornom pilom režu drva. Svjedok je opisao čega se sve sjetio, pa je tako opisao da su jednoga dana Poletto i „Ante Andrijato“ operirali električnim induktorom i to na način da je „Ante Andrijato“ ušnu

resicu Nikole Krajnovića i Pere Novkovića probušio, stavio im je metak u uho, a Poletto je puštao struju. Nikola i Pero su vrištali, a nakon torture „Ante Andrijato“ je nožem odsjekao Nikoli Krajnoviću oba uha, jedno uho Peri, Savi i Milanu, a Poletto i „Ante“ su njemu rekli da mu neće odsjeći uho ako pojede Savino uho, a ako ne poslušati da će mu odsjeći nos. Probao je pojesti Savino uho i tada su njemu zarezali po sredini resice uho, te se može vidjeti i ožiljak. Četvorici zatočenika tada je zapovjedbno da izađu iz sobe, a ostali su bili zaključani, da bi se nakon dvadeset minuta čulo četiri ili pet pojedinačnih hitaca iz pištolja iz pravca rijeke Ilove. Drugi dan mu je sin pričao da je sahranio Nikolu Krajnovića, Radu Gojkovića i Petra Popovića. Ističe, da je Rade Gojković umro istog dana kada je izvršena električna tortura. Toga dana su ih natjerali da se skinu pa su jedan drugoga morali špricati šmrkom hladne vode. Čak su se i dvije žene morale svući, ali samo do pasa, a od tog tuširanja Rade se srušio na mjestu i tada su ga vojnici odvezli u pravcu ribnjaka jer je umro. Nakon toga su njegov sin i Nikola Ivanović zajedno s njim ukrcani na kamion, a s njima su bili Poletto, „Andrijato“, „Gojko“ i „Kec“ te su odveženi na obalu rijeke Ilove. Vidio je tri mrtva zarobljenika kako leže raštrkana po zemlji na 10 metara udaljeni jedan od drugog, a bilo su to Milan Popović, Pero Novković i Savo Gojković. Čela su im bila razbijena kao od udaraca cijevi, a primijetio je rupe od metaka na njihovoj odjeći i krvave mrlje oko istih. Četiri čuvara su im dali alat i morali su iskopati rupe duboke oko 30 cm. Bili su tučeni redovito navečer, a ona četvorica Poletto, „Andrijato“, „Gojko“, „Kec“ bili su pijani. Tvrdi da su ga tukla pomenuta četvorica i dvije osobe iz Zagreba. Opisao je, kako ga je taj čovjek iz Zagreba tukao, a opisao je i kako je Nikola Ivanović imao ožiljke od opekotina na grudnom košu od paljenja sa let lampom što su radili Poletto, „Andrijato“, „Gojko“ i „Kec“. Zatočenik Slobodan imao je znak križa usječen na prsni koš, na što su mu nasuli i u ranu utisnuli sol, no ne zna tko je to učinio. Sjeća se, da su drugog ili trećeg dana čuvari mlatili sedmoricu uhićenika te se čulo što im se radi, a nakon toga su ih ubacili u zajedničku sobu, nakon čega su ih odveli u kamion i to Slobodana, Cicvaru, Filipa Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Gojka Gojkovića, Miju Gojkovića i Jovu Popovića Siminog. Nakon što se čulo kako kamion odlazi, a po proteku tridesetak minuta čuli su se pucnjevi iz automatskog oružja. Nakon pucnjave čuo se povratak kamiona, a ova četiri čuvara koja su najviše premlaćivali bila su u kamionu. Tog istoga dana odveženi su Jovo Popović od oca Teje i Branko Buncić, a čuli su od vozača kamiona da ih vozi u ambulantu u Kutinu, a nakon toga Jovo i Branko nikada više nisu viđeni. Misli da su 16. studenog 1991. u motel došli i uhićenici Gojko Gojković i Mijo Danojević. Čuo je da Miju strahovito tuku, a nakon što je izudaran bačen je u njihovu sobu. Pa su ga oni posjeli na stolicu nakon čega je došao jedan vojnik, ali ne sjeća se koji, te metalnom cijevi udario istog po vratu, od čega je ovaj pao sa stolice, ali je već bio potpuno ukočen. Shvatili su da je Mijo mrtav kada nije reagirao na taj udarac po vratu. Taj vojnik zapovjedio je uhićenicima da iznesu Miju van i da ga stave u jedan od malih kombija. Nakon toga je tučen Gojko, a isti je ubijen nakon nekoliko dana sa onom sedmoricom. Ističe da je Poletto bio zadužen za induktor te je taj „Gojko“ bio izložen električnom šoku, a bio je prisutan kada su strujom mučili njegovog sina i Jovu Krajnovića. On je mučen identično kao Jovo. Poletto mu je zapovjedio u jednom trenutku da makne žice sa nogu svoga sina, što je učinio, a tada je Poletto uključio struju tako da ga je tresla. Zadnju večer prije napuštanja hotela „Boro Gojko“, Eki ih je strašno tukao jer je vjerojatno znao da će biti pušteni, a tada je došao vojnik „Drago“ i izvukao Ekija van. Toga dana su tukli njega, Branka Stankovića i sina, a tukao ih je Eki metalnom cijevi po cijelom tijelu. Dana 26. i 27. studenog 1991. došao je vojnik „Drago“ i rekao im da idu kamionom. Uplašili su se da će ih ubiti, međutim, čvrsto su ih vezali i odvezli u Daruvar. U zadnjem dijelu kamiona bili su s njima Poletto i još jedan vojnik. Prije

nego što je kamion napustio hotel svjedok je primijetio jednog višeg časnika koji je bio vrlo ljut i mahao komadom papira i vikao Ekiju da zašto on mora jesti njegova govna, htijući reći da će on biti odgovoran za ono što su Eki i društvo činili. Časnik je imao istu uniformu kao i vojnici u hotelu, a primijetio je kako hoda po terenu oko hotela, ali on nikada nije bio prisutan dok su njih tukli i mučili i nije se miješao s vojnicima u hotelu. Nakon odvoženja u Daruvar pregledali su ih u policiji, odvezli u Medicinski centar potom u bolnicu u Bjelovaru. Sin je zadržan u bolnici, a on je trebao biti primljen zbog slomljenih rebara, ali budući je bolnica bila prepuna poslali su njega i Branka Stankovića u bjelovarski zatvor. U Bjelovaru su ostali do 10. prosinca, a razmijenjeni su 12. ili 13. prosinca.

Svjedok Mijo Krajnović, sukladno čl. 9. Drugog dodatnog protokola uz Europsku konvenciju o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima Republike Hrvatske ispitan je vanraspravno preko video veze dok se nalazio u sudnici vijeća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu i to u dva navrata. Prvi puta u istrazi od strane istražnog suca, a drugi put dana 8. prosinca 2008. godine od strane raspravnog vijeća. Oba puta iskazao je gotovo istovjetno kao u iskazu koji je dao pred haškim istražiteljima 1996. g., s tim što je otada proteklo više od 13 godina nije se mogao točno sjetiti svih onih pojedinosti koje je opisivao pred haškim istražiteljima. Opisao je okolnosti pod kojima je zajedno sa sinom i ostalim mještanima odveden u Marino Selo, te što se konkretno po danima dešavalo. Opisuje smrt pojedinih mještanina sela Kipa i Klise, mučenja istih od strane pripadnika voda vojne policije koje imenuje kao „Andrijato“, „Kec“, „Boro“ i Poletto, nazivajući ih „glavni majstori“. Ne sjeća se čovjeka po nadimku Eki a pojedinačno je opisao stravična mučenja koja su učinili pripadnici voda, Poletto, „Ante Andrijato“, „Vlado Kec“ i „Boro Gojko“. Napominje da je bilo još vojnika, ali nije zapamtio njihove nadimke, odnosno imena. Detaljno je opisao okolnosti pod kojima je došlo do rezanja ušiju mještanima sela Kip, tko je to činio, tko je priključivao iste na struju, te što se je konkretno njemu i sinu dešavalo.

Svjedok je posebno iskazao da su ga već prvi dan počeli tući, a prije toga su ih sve popisali i odveli ih u podrumске prostorije motela. Na posebno pitanje tko ih je najviše tukao svjedok je odgovorio da su ih najviše tukla četvorica hrvatskih vojnika i to Ante Andrijato iz Kusonja, Kec Vlado iz Pakraca, neki Poletto, te neki Boro Gojko koji je imao nadimak Eki. Na pitanje da opiše tog Ekija svjedok ga je opisao kao: nizak čovjek, krupniji, a na glavi je imao pletenu kapu. Svi seljani su od 15. studenog 1991. svake večeri dobivali batine. Gotovo istovjetno kao i njegov sin Jovo opisao je način kako je stradao kovač Danojević, te kako je u jednom trenutku u prostoriju ušao vojnik po nadimku Eki i da ga je još onako mrtvog tukao na stolici. Nikoli Ivanoviću su let-lampom palili dlake na grudima, a uši je rezao Ante Andrijato. Svjedok je gotovo istovjetno kao i pred haškim istražiteljima opisao kako je Andrijato rezao uši zatvorenici, kako je on morao pojesti jedno uho, te kako je dobio udarac u srce. Sjeća se da je Poletto jednom prilikom uzeo vojni induktor i onda je opisao na koji je način koristio isti. Svjedok je također opisivao koga i na koji način je sahranjivao od ubijenih zatvorenika. Sjeća se da je sahranio Milana Popovića, Savu kojem je morao pojesti uho, te Peru Novkovića, a svi su bili sahranjeni u blizini motela. Nadalje je opisivao gotovo istovjetno kao i pred haškim istražiteljima kako su izgledali grobovi, je li tlo bilo mokro ili ilovasto, te posebno činjenicu da je bilo jako močvarno, a svi su zakopani na dubini od 2 dubine lopate. Sjeća se da je jednu večer izvedeno van 7 zatvorenika, a među njima i 4 njegova suseljana: Nikola Gojković, Mijo Gojković, te Filip i Jovo Popović, a iz Pakraca Jovo Žestić, te Slobodan i Cicvara. Odvedeni su negdje iza motela i nije trajalo duže

od 10 minuta kad su čuli rafale iz automatske puške i svi su ubijeni. Sjeća se kako je stradao Branko Bunčić i Jovan Popović koje su odvezli Eki i još neki vojnici kamionom, navodno u Dom zdravlja u Kutinu, ali se više nikad nisu vratili. Inače, u podrumu je bilo vode do koljena, negdje između 50-60 cm, tako da su morali spavati na jednom povišenom mjestu na nekim daskama. Na pitanje kako su se prali i umivali svjedok je iskazao da se umivao suzama od muke, a nije se prao ni brijao. Svjedok se sjeća da su tamo bili još Milka Bunčić i Jeka Žestić, ali njih nitko nije tukao. One su gledale što sve s njima rade, kako ih tuku i muče, da bi na kraju samo njih četvoro ostali živi. Obično su ih tukli po noći, a on je sklapao ruke i molio ih da ga ubiju iz puške, samo da ga više ne muče.

Svjedokinja Milka Bunčić dala je svoj iskaz pred istražiteljem Međunarodnog kaznenog suda za progon osoba odgovornih za teško kršenje međunarodnog prava počinjenog na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991., dana 23. svibnja 1996. Iskazala je, da se ne sjeća točnog datuma, ali da se desilo između 11. i 15. studenog 1991. kada ju je uhitio jedan mladić u maskirnoj uniformi koji je bio na cesti pred njenom kućom i rekao joj da ga slijedi i da mora nešto potpisati. Hodali su do određenog mjesta kada ju je gurnuo u automobil u kojem su se nalazila dva muškarca u maskirnim uniformama. Odvezena je u Marino Selo, što nije znala u ono vrijeme. U hotelu u koji je dovedena bilo je još ljudi iz njenog sela Rade Gojković, Jovo Žestić, Josip Cicvara, Slobodan Kukić i Savo iz Bosne, te Jeka Žestić. Vojska je tukla muškarce, dok žene nisu dirali. Vojnici su tukli uhićenike navečer i noću kada bi se napili, a tukli su ih velikim željeznim šipkama. Prvi dan kada je stigla, vojnik po nadimku Eki iz Kusonja čija je majka Srpkinja, prišao je Josipu Cicvari koji joj je bacio kapu u vatru da bi se ugrijao te ga je udario u ruku. Od Slobodana Kukića saznala je tko je Eki, jer mu je rekao da je bio s istim prijatelj. Jednom je čula kako Slobodan pita Ekija kako ga može tući, a Eki je odgovorio: „Zaboravi prošlost, sada su se vremena promijenila“. U to vrijeme nije znala ime hotela, ali kasnije je od uhićenika u Kipu čula da se radi o Marinom Selu. Sve su ih držali u podrumu zaključane koji je korišten za skladištenje robe. Često bi prostoriju poplavila voda, a oni su morali čučati na povišenoj stepenici. Na samom početku, u logoru ih je bilo dvadesetak, sve srpske nacionalnosti. Samo su Branko Grujić i Nikola Ivanović bili pola Hrvati, a Branko Grujić je doveden nakon što su Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković odvezeni, a ostali poubijani. Uhićenici su ubijeni u dvije noći, odnosno nestali, a ona je vidjela kako su tukli Radeta Gojkovića i to Ante kojega su ostali vojnici zvali Braja i vojnik po imenu Kec. Tukli su Radeta nogama, a Ante je rekao Kecu: „Pogledaj ovoga gada, tako je jak i ne možemo ga na smrt pretući“, a ovaj je odgovorio: „Ja ću mu pokazati“ psujući mu četničku majku. Tukao ga je čizmama po glavi što je trajalo duže vrijeme, nakon čega su ga iznijeli van i nikada ga više nije vidjela. Neki zatvorenici su došli poslije nje, no prije nje je bila došla iz njenog mjesta Jeka Žestić. Treći dan po njenom dolasku doveden je jedan čovjek kojega su jako tukli, a čula je da se radi o kovaču iz Kipa. Isti je bačen u njihovu prostoriju, a kasnije je došao Eki i dalje ga mlatio. Došao je do istoga, rekao mu: „Ustani, želim te još tući“, ali su ustanovili da je kovač mrtav te su tijelo iznijeli. Vojnici koji su većinom tukli u hotelu bili su Eki, Ante, Poletto i Kec. Jedne noći su koristili struju za mučenje i rezali uha. Saznala je da su Poletto iz Dobrovca, Eki, Ante i Kec bili u hotelu cijelo vrijeme dok su drugi vojnici dolazili i odlazili, vraćajući se nakon desetak dana. Eki, Ante, Poletto i Kec zaista su voljeli tući zatvorenike i to su činili redovito. Zapovjednik hotela bio je Davor „Širac“ koji je u hotelu znao i prenoćiti. U hotelu je za vojnike kuhala konobarica Rada, srpkinja iz Garešnice, a zatvorenike su trebali hraniti vojnici. Spomenuti „Širac“ imao je na uniformi oznake i vojnici su ga oslovljavali zapovjednikom. Druge večeri nakon što je došla čula je

Ekija kako kaže: „Sada dolazi zapovjednik i dobit ćete svoj dio batina“. Nije vidjela da bi „Širac“ bio prisutan kada su tukli muškarce no znao je što se u logoru događalo. Ona se morala brinuti za WC, čistiti pod blagovaonice, a ponekad je pomagala kuharici. Također je ulazila u sobe vojnika kada su tražili da im nešto opere. Početkom ožujka bili su ona, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić ubačeni u kombi i odveženi u Gaj budući je u motel trebao doći netko od funkcionera iz Zagreba. Taj Davor „Širac“, zapovjednik u veljači 1992. otišao je na školovanje i došao je Gojko Brzić kada prestaju sve batine. Zabranio je da ih se tuče i učinio da budu pušteni. Svjedokinja je pokušala pobjeći iz hotela 1992. u veljači, kada je još prvi zapovjednik bio tamo, a razlog bijega je bio što je čula priče da će se vojnici s njom „zabaviti“, što je govorila osoba po imenu Dida. Odlučila je pobjeći, lutala je oko ribnjaka, ali ju je drugi dan pronašao vojnik po imenu Boro i vratio ju natrag. Po dolasku izvučena je iz automobila, svi su ju opkolili, a taj Dida odveo ju je u sobu i počeo tući te pitao zašto je pokušala pobjeći. Kada mu je rekla zbog čega, rekao je da će ionako organizirati to, misleći na grupni seks. Rugao joj se kako ima veoma lijepu šminku, a oči su joj bile plave od udaraca i krvarila je. Jedini ju je on tukao rukama, a zatim palicom i spasio ju je Gojko Brzica. Nakon njenog bijega više nije bilo zlostavljanja, a nije vidljela ni Keca za kojega je čula da je ubijen. Jednog dana u ožujku Gojko Brzica je rekao da je bio u Bjelovaru i tražio da se oni puste, obavijestivši ih da mogu ići kamo žele.

Opisujući neke od premlaćivanja rekla je da su Eki, Ante i drugi vojnici pretukli Slobodana Kukića u prostoriji do njihove, prvog dana dolaska, a premlaćivanje je čula kroz zid. Nikola Ivanović koji je preživio, jednom joj je pokazao opekline po prsima, rekavši da su ga mučili strujom u blagovaonici hotela. Jedne noći vojnici su odveli sedam zatvorenika i ovi se nisu više vratili. Bili su to Branko iz Kipa, Slobodan Kukić i Josip Cicvara iz njenog sela, a ostali svi iz Kipa. Nakon premlaćivanja vojnik Ante je došao u sobu i pitao tko želi ići kod liječnika, pa se javio Branko iz Kipa i Cicvara te su otišli i nikada se više nisu vratili. Četvrtog dana od njenog dolaska u hotel Jovo Žestić umro je od hladne vode jer su natjerali muške da se polijevaju crijevom za vodu. Kako je isti bio star i pretučen i u groznici, umro je od pothlađivanja, što joj je rekao Mijo Krajnović. Vidjela je kako je ubijen Rade Gojković i to od strane Ante i Keca koji su ušli u sobu i Ante je rekao Kecu da je Radeta nemoguće ubiti, a Kec je odgovorio da je moguće te ga je bacio na beton i počeo gaziti, udarati po glavi, nogama, dok nije izgubio svijest. Radeta su izveli iz sobe i nije se više pojavio. Odmah nakon toga došli su Ante, Kec i Poletto, te je Poletto rekao da će zatvorenici sada priznati svaki detalj jer će biti podvrgnuti struji. Ona od straha nije mogla to gledati, ali je čula Poletta kako kaže: „Pogledaj ovoga, natjerao sam ga da proguta svoje uho“. Ljudi su bili priključeni na struju i to njih šest ili sedam iz Kipa i Savo iz Klise. Potom je čula kako Poletto kaže: „Sada ću vas odvesti na liječničku kontrolu“, a nakon toga se isti nisu više pojavili. Također je, u veljači 1992. dok je Damir „Širac“ još uvijek bio zadužen za logor, u rano jutro, vidjela vojnika po imenu Dida kako prisiljava Nikolu Ivanovića i Branka Grujića da tuku jedan drugoga, a onda ih je i on udarao. Za Damira „Širca“, kojega označava kao zapovjednika logora istaknula je da je bio oko dvadeset i pet godina, srednje građe, visok oko 180 cm, crne kose, obrijan i crnih očiju, i misli da je bio iz Pakraca. Nije prisustvovao zlostavljanju zatočenika, na njen zahtjev dao tablete Jeki Žestić jer je bila bolesna. Čula je, da je u veljači otišao radi školovanja i da je studirao veterinu. Dva ili tri puta na motelu je vidjela djevojku od „Širca“ obučenu u maskirnu odjeću te bi joj dali pištolj da puca na području ribnjaka.

Najgora premlaćivanja radili su Ante, Kec, Poletto i Eki. Ante zvan Braja, star oko dvadeset godina, smeđe kose, viši od „Širca“, jake građe, smeđih očiju kojega bi prepoznala jer je bio iz Lipika. Kec je velik, jak i visok, smeđe kose, star oko tridesetak godina, razveden, koji je bio iz Pakrac. Poletto star oko dvadeset i pet godina, visok i plav, žućkast kao pijetao, zelene oči, imao je žućkasto-crveni ten, bio je iz Dobrovca. Eki star oko trideset godina, visok oko 175 cm, veoma jake građe, plave kosa, plavih očiju, veoma oštra kosa, bez prepoznatljivih oznaka i on je bio iz Pakračkih Kusonja. Dida star oko četrdesetak godina, imao je unuča i sam je sebe zvao Dida, veoma tamne puti, crne kose i očiju, iz Zagorja.

Milka Bunčić nije saslušavana u istrazi jer se bojala dati svoj iskaz budući su joj često upućivane prijetnje u smislu da će joj, ukoliko bude svjedočila, nastradati cijela obitelj. Iz istog razloga nije željela doći ni u Hrvatsku kao svjedok na glavnu raspravu pred ovim sudom. Nakon dugog uvjeravanja od strane djelatnika Ministarstva pravosuđa RH, te suca Okružnog suda u Beogradu Milka Bunčić je ipak pristala da svjedoči preko video-veze, nalazeći se u sudnici vijeća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu i ispitivanje je obavljeno vanraspravno. Prije ispitivanja svjedokinje sudac Dragan Plazinić obavijestio je predsjednika vijeća da je svjedokinja Milka Bunčić dovedena u Okružni sud u Beogradu i da je ista jako uplašena jer je dobila prijeteće pismo koje je napisano slovima izrezanim iz novina gdje se od nje traži da porekne sve ono što je rekla haškim istražiteljima, inače će joj nastradati cijela obitelj, sve do 10. koljena.

Na kraju je svjedokinja ipak dala svoj iskaz s tim što je bila izrazito uplašena, a zbog protoka vremena nije se mogla sjetiti svih onih podataka koje je iznijela pred haškim istražiteljima prije 13 godina. Međutim, sjetila se da je od strane hrvatskih vojnika negdje u studenom 1991. g. dovezana silom u Marino Selo gdje je boravila sve do 30. ožujka 1992. godine. Cijelo to vrijeme bila je prisiljena biti u Marinom Selu. Sjeća se da je u jednom trenutku bila uplašena i pobjegla je, da bi je nakon nekog vremena na silu vratili. Na pitanje gdje je spavala kad je dovedena svjedokinja je iskazala da je u početku spavala u podrumu kao i svi ostali, da bi nakon nekog vremena, kad više nije bilo ostalih zatvorenika, njih četvoro prešli u gornje prostorije. Naime, pored nje je još bila Jeka Žestić i dvojica muškaraca i svi su spavali u istoj sobi, sve do trenutka kada su pušteni. U Marinom Selu je čistila trpezariju, a znala je čistiti i sobe u motelu. Na posebno pitanje zastupnice optužbe da opiše što se događalo po dolasku u Marino Selo svjedokinja je iskazala da je tamo vidjela više muškim osoba, od kojih je neke prepoznala kao svoje susjede. Sjeća se da je vidjela Gojković Radeta, Kukić Slobodana, Savu kojem ne zna prezime, Žestić Jovu, Josipa Cicvaru. Bilo je puno ljudi koji su svi smješteni u jednoj istoj prostoriji u podrumu motela. Ona osobno nije dobivala batine, a muškarce koje su dovezli i zatočili stalno su tukli i to većinom u drugoj prostoriji gdje su ih odvodili. Svjedokinja je posebno iskazala da je sve do u pojedinosti opisala haškim istražiteljima kad se svega puno bolje sjećala, dok se sada zbog protoka vremena jako slabo sjeća svega što se događalo. Inače, sve što je rekla haškim istražiteljima je istina i ništa od toga što im je rekla nije lagala. Sjeća se kovača iz Kipa, Danojevića, koji je umro na stolici i kojeg su pretukli, te opisala kako je u jednom trenutku došao jedan policajac, rekao mu da ustane, a kako se ovaj nije ustajao vidjela je da mu curi krv iz usta i rekla ovom da je mrtav. Svjedokinja se sjeća da su Jovo i Mijo Krajnović mučeni i da su i njih odvodili u drugu prostoriju. Sjeća se da je Jovo Žestić umro jer su ga kupali hladnom vodom i to vani

pred motelom. Sjeća se Pere Novkovića koji je imao dlake po tijelu koje su mu palili let-lampom, a ona i ova druga žena su mu mazale te rane. Za stražara Ekija je iskazala da je bio nizak, nekaki plav, iz Kusonja, a majka mu je bila Srпкиnja. Na pitanje kako je to znala iskazala je da joj je to rekao Jovo koji je iz sela odakle i Ekijeva majka. Tom prilikom joj je Jovo rekao da taj Eki nije poštovao ni svoju mater a kamoli Srbe. Svjedokinja je još iskazala da je pretežno preko dana boravila izvan hotela i ložili su vatru da ugriju noge, a uvečer su išli spavati u motel. Također su jeli vani tako što su im iznosili hranu van da jedu. Na pitanje da li se sjeća još nekog nadimka svjedokinja je iskazala da se sjeća nekog Poletta koji je bi višlji, mlad i plav i misli da je bio iz Dobrovca. Na pitanje što se događalo kad je pobjegla svjedokinja je iskazala da su je uhitili i utjerali u podrum gdje ju je jedan zagorac ispitivao, sjeća se da ju je udarao s pendrekom po leđima. U jednom trenutku svjedokinja je iskazala zbog čega se sada ispituje nakon toliko godina kad se gotovo ničeg ne sjeća i jedva hoda, te napominje da je logor u Marinom Selu postojao, a ljudi koji su bili u tom logoru više nema. Ona se osobno ne boji za svoj život, ali se boji za svoju djecu, jer su svi ti ljudi pobijeni a ne zna zašto. Svašta je doživjela u Marinom Selu i ne želi o tome pričati u pojedinosti.

Svjedok Branko Stanković nikako nije želio doći da svjedoči u Republici Hrvatskoj. Zbog toga su ga iz Odjela za podršku žrtvama i svjedocima u kaznenim postupcima i postupcima za kaznena djela ratnih zločina u više navrata kontaktirali, ukazivali mu na važnost i korisnost njegova svjedočenja, hrabрили ga i motivirali da pristupi sudu u Požegu, te mu nudili organizaciju prijevoza i fizičke zaštite, smještaj u hotelu, te mogućnost prelaska državne granice bez osobnih dokumenata. Na kraju je svjedok smogao hrabrosti te prihvatio da dođe u Republiku Hrvatsku, te je dana 22. prosinca 2008. godine dao svoj iskaz.

Svjedok je iskazao da je negdje sredinom studenog 1991. g. u jutarnjim satima, oko 7 sati, otišao kod susjeda Šimek Josipa popiti jutarnju kavu. Nisu uspjeli popiti kavu do kraja kad su došli neki hrvatski vojnici i tražili gazdu da izađe van pitajući ga da li se Branko Stanković nalazi u njegovoj kući. Kad je ovaj odgovorio negativno rekli su mu da ne govori istinu, a onda su Stankovića nasilu izveli van i odveli, najprije u centar sela gdje su skupljali ljude, a onda su ih sve odvezli u Marino Selo. Svjedok je posebno iskazao da je Šimek Josip kod kojega je tog jutra pio kavu po nacionalnosti Čeh i njega nisu dirali. Inače, vani je vidio 5-6 hrvatskih vojnika i svi su imali iste uniforme. Prvo su ga pitali je li on Branko Stanković, a odmah nakon toga su ga vani počeli tući. Vani je još primijetio da su izvedeni Krajnović Jovo i Mijo, Jovo Popović, Petar Novković i još drugi seljani. Na raskršću u selu su im vezali ruke odozad a oči krpom. Prije toga je primijetio jedan veliki kamion i dva manja vozila. Na posebno pitanje čime su ga tukli svjedok je iskazao da se ne sjeća čime su ga tukli, ali su ga najviše tukli po leđima. Po njegovoj procjeni vožnja do Marinog Sela je mogla trajati oko sat vremena. Nakon što je sišao s kamiona skinut mu je povez s očiju i odvezane su mu ruke. Ispred sebe je primijetio zgradu, ali nije znao gdje se nalazi. Vido je neku vodu i to mu je sve ličilo na neku rječicu, a bilo je puno vojske. Do ulaska u zgradu nitko ga nije tukao. U podrumu je gorjelo svjetlo, ali s enije moglo znati je li dan ili noć. Sjeća se da je uveden u jednu prostoriju gdje je već bilo puno ljudi. Dosta od njih je od prije poznavao, a neke nije poznavao. Neki vojnici su ga pitali da li ima novaca, i ako ima gdje ih je ostavio kod kuće. Čim je ušao u podrum rekli su mu da klekne i ruke stavi na zemlju, a onda je dobio udarce po leđima, po nogama, glavi i imao je osjećaj da dolaze sa svih strana i uopće nisu gledali gdje će ga udariti. Svjedok je nadalje iskazao da su pojedinačno ljudi bili izvođeni u drugu prostoriju gdje su ih tukli. Sjeća se da je taj prvi dan od udaraca izgubio i zube, a poslije su mu rekli da

izađe van i da umije krv vodom iz jedne kante, a nakon toga je morao ići zatrpavati neke rupe na cesti. S njim je rupe zatrpavao njegov suseljanin Krajnović Jovo. Taj prvi dan je radio do noći, da bi navečer dobio samo jedan kuhani krumpir veličine jajeta i to je bilo sve. Kad je tražio vode dobio je batina. Svjedok je posebno iskazao da nije znao točno da li je dan ili noć jer je u podrumu stalno bilo mračno, a svi u podrumu su jako malo razgovarali jer im nije bilo ni do kakvog razgovora zato što ih je sve boljelo od udaraca. Vidio je i Miju Krajnovića, a također i Miju Danojevića, kovača iz Kipa. Vidio ga je kako sjedi mrtav na stolici. Prvi dan je vidio i Filipa Gojkovića, ali poslije ga nije vidio i ne zna što se s njim događalo. Poslije je vidio i Peru Novkovića, ali tek kad je bio ubijen, a tijelo mu se nalazilo kod nekog potoka. Svjedok je zajedno s Jovom Krajnovićem morao zakopavati leševe. Njih dvojicu su čuvali neki vojnici koji su im rekli da se vrlo lako mogu naći zajedno u društvu s onima koje zakopavaju. Sjeća se da je i Gojko Gojković bio zajedno s njima, ali ne zna što se s njim dogodilo, a tamo je bio i Branko Bunčić. Tamo je bio i Jovo Popović Tein, ali ni za njega ne zna što se dogodilo. Tamo su bili još i Petar Popović, Nikola Krajnović i Milan Popović. Sjeća se da je zakopavao neke ljude. Među zatvorenicima je vidio i jednu ženu srednjim godina s kojom nikad nije razgovarao. Svjedok je posebno istakao da su ga tih 10 dana svakodnevno tukli. Čuo je da vojnici razgovaraju između sebe, ali nije ih smio gledati u lice. Zadnji dan su Jovo i Mijo Krajnović, te on dobili batina, ali ne može reći od kojih to vojnika. Na posebno pitanje svjedok je iskazao da je čuo da su nekim ljudima sjećene uši, ali to osobno nije vidio. Što se tiče Jove Krajnovića zna da mu je glava bila razbijena i da je bio na liječenju u bolnici u Beogradu. Sjeća se da su njih trojicu odvezli u Daruvar u Policijsku postaju. Tamo su pričali sve što im se događalo. Poslije su otišli u Bjelovar i više ih nitko nije tukao. Svjedok je još iskazao da je u selu ostao njegov otac, te da je čuo da je ovaj negdje 1993. godine nestao i ne zna gdje se nalazi. Na posebno pitanje da li su održavali kakvu higijenu svjedok je iskazao da se uopće nisu prali, a u podrumu je voda bila do koljena i vojnici su ih tjerali da često gaze kroz tu vodu. Postavili su neke daske na kojima su boravili. Na posebno pitanje zastupnice optužbe da li bi mogao prepoznati neke od vojnika koji su ih tula svjedok je iskazao da s obzirom na protek vremena nikoga ne može prepoznati jer prije toga nikog od njih nije ni poznao. Kad mu se obratio V.opt. Željko Tutić svjedok je iskazao da ni njega ne može prepoznati kao jednu od osoba koje su ga tukle. Inače, njemu se nitko iz Haga ili OESS-a nije obraćao, tako da nikad nikome nije davao nikakve izjave. U Kipu mu je ostala kuća, štagalj, 1 i pol kj zemlje koju do danas nije prodao, a u ovih 17 godina nikad nije dolazio u Republiku Hrvatsku.

Iz iskaza saslušanih svjedoka, te iz dokumentacije priložene u spisu proizlazi da je u razdoblju od 13. do 16. studenog 1991. godine iz mjesta Kip odvedeno 15 stanovnika u Marino Selo. To su: Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković koji su preživjeli. Još su odvezeni Pero Novković, rođen 1940. g.; Milan Popović rođen 1929. g.; Mijo Danojević, sin Ilije, rođen 1937. g.; Gojko Gojković, rođen 1937. g.; Savo Gojković, nepoznatih podataka; Branko Bunčić, rođen 1954. g.; Nikola Gojković, rođen 1927. g.; Mijo Gojković, rođen 1928. g.; Filip Gojković, rođen 1933. g.; Jovan Popović, rođen 1934. g.; Petar Popović, rođen 1944. g. i Nikola Krajnović, rođen 1927.

U razdoblju od 12. do 15. studenog 1991. g. iz mjesta Klisa su u Marino Selo izmješteni (nasilno odvedeni) Jovo Žestić, rođen 1933. g.; Jovo Popović, rođen 1922. g.; Kukić Slobodan, rođen 1949. g.; Rade Gojković, rođen 1943. g.; Savo Maksimović rođen

1947. g.; Cicvara Josip, rođen 1922. g.; te Nikola Ivanović, Milka Bunčić i Jeka Žestić, koji su preživjeli.

Iz posebnog izvješća Policijske uprave u Kutini, Policijska postaja Garešnica broj 511-06-11-D-29/91 od 13. prosinca 1991. proizlazi da je dana 17. studenog 1991. oko 14,15 sati u Marinom Selu u putnom jarku pokraj ceste pronađen leš nepoznatog muškarca, starosti oko 45 godina. Leš je detaljno opisan: visina i građa istog, boja kose i odjeća koju je na sebi imao. Očevid su obavili radnici Policijske postaje Garešnica i liječnica Doma zdravlja Vesna Šneler koja je ustanovila na lešu povrede od udaraca u predjelu trbuha, oguljotine na glavi i razderotinu u području desne obrve što je konstatirano u liječničkoj prijavi. Dana 18. studenog 1991. liječnik obducent dr. Ivan Markoja u Garešnici izvršio je obdukciju nepoznatog leša, te su opisane ozlijede i to rane nagnječine desne obrve, podljevi

krvi prednje strane grudnog koša koje ozlijede su po sebi lake prirode, a smrt je nastupila uslijed zatajenja srca. Obitelj Mije Danojevića identificirala je istog nakon pregleda mrtvog tijela osobe rođene 22. kolovoza 1937. s prebivalištem u Badljevini, Kralja Zvonimira 1, a posmrtni ostaci istog pokopani su na groblju u Garešnici, grobnom mjestu broj 397/2.

Dana 5. prosinca 1991. dežurna služba Policijske uprave Bjelovar obavijestila je istražnog suca Okružnog suda u Bjelovaru o pronalasku više leševa na prostoru između Pakračke poljane i Marinog Sela, te je 6. prosinca 1991. pod brojem Kir-I-517/91-1 sačinjen zapisnik o uviđaju od strane istražnog suca Mihaela Malčića.

Iz zapisnika o uviđaju proizlazi da su tri leša pronađena uz cestu Kaniška Iva – Pakračka Poljana u pravcu Marinog Sela, izvan naselja na ribnjaku 8 uz nasip, koji dijeli ribnjak od šume koja se proteže u pravcu Marinog Sela. Leševi su pronađeni na mjestu koje se ne vidi sa ceste, u vodi, a detaljno je opisana njihova odjeća, te su označeni rednim brojevima 1, 2 i 3. Na udaljenosti, četrdeset metara dalje od obale na oko četiri do pet metara, pronalaze se još tri leša označena brojevima 4, 5 i 6, koji su također, detaljno opisani kao i odjeća u kojoj su nađeni. Poduzete su mjere fotografiranja i daktiloskopiranja što je potvrđeno u službenoj bilješci Odjela za suzbijanje općeg kriminaliteta Policijske uprave Zagreb od 27. prosinca 1991. Prethodno je 7. prosinca 1991. u Zavodu za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu izvršena obdukcija. Izvršeno je daktiloskopsko vještačenje spornih otisaka oduzetih od nepoznatih leševa s nespornim otiscima nestalih osoba odvedenih iz Kipa i Klise i ustanovljeno je da je mrtvo tijelo muške osobe označene pod brojem 1 Branko Bunčić, a liječnik vještak prof. dr. Dušan Zečević dao je nalaz i mišljenje prema kojem slijedi da je Branko Bunčić pronađen mrtav u ribnjaku, a obdukcija ukazuje da je umro nasilnom smrću uslijed brojnih strijelnih rana glave i trupa te je već mrtav dospio u vodu.

Utvrđeno je da je nepoznati leš označen pod brojem 2 Nikola Gojković te je prema nalazu liječnika obducenta Milovana Kubata utvrđeno da je isti umro uslijed strijelnih rana tijela i udova, mnogostrukih strijelnih ozljeda, a smrt je nasilna. Leš nepoznatog muškarca označen pod brojem 3 pripada Gojku Gojkoviću. Kao uzrok smrti se utvrđuju strijelne rane trupa sa ozljedom zdjelice crijeva, desnog bubrega, jetre, pluća, radi se o šest prostrijelnih ozljeda koje su sve išle od lijevo dolje prema gore i naprijed, neke desno, neke

lijevo. Sve ozlijede su zaživotne. Liječnik dr. Dušan Zečević zaključuje da je smrt nastupila najmanje dva tjedna prije obdukcije.

Tijelo nepoznate osobe pod brojem 4 je Mijo Gojković, a liječnik obducent dr. Milovan Kubat ističe da su uzrok smrti mnogostruke strijelne rane vrata, tijela i udova koje su dovele do smrti istoga.

Mrtvo tijelo nepoznate osobe koje je označena pod brojem 5 je Josip Cicvara iz Klise. Uzrok smrti su mnogostruke strijelne ozlijede glave, trupa i udova, a nađena je i oguljotina s podljevom u predjelu čela što predstavlja laku tjelesnu povredu. Sve strijelne ozlijede su utvrđene za života, a bile su takvog intenziteta i karakteristika da su dovele do smrtnog ishoda.

DNK analizom utvrđeno je da je mrtvo tijelo osobe pod brojem 6 Jovan Popović, te je liječnik obducent dr. sc. Davor Strinović utvrdio da je isti zadobio prijelom nosnih kostiju i donje vilice, oguljotine i podljeve krvi glave, trupa i udova i strijelne ozlijede vrata i trupa koji su uzrokovali smrt istoga. Na lešu postoje višestruki prijelomi nosnih kostiju sa brojnim oguljotinama i podljevima u predjelu nosa, oguljotine u predjelu lijevog obraza, ispod uške, zatim lijeve strane čela, brojni podljevi krvi na leđima od lijeve lopatice prema desnom ramenu, u predjelu sredine leđa prutaste modrice i to lijevo nešto prema gore, a u sredini leđa i desno, po sredini i nešto dolje, zatim modrice u predjelu lijevog debelog mesa, lijeve natkoljenice, koljena i potkoljenice s prednje strane, unutarnje strane desne natkoljenice, a nađu se i manji podljevi u predjelu prednje lijeve strane grudnog koša iznad dojke, u visini dojke i nešto ispod. Utvrde se i podljevi bočne strane lijeve nadlaktice te lijeve i desne šake, a sve navedene povrede predstavljaju u svom zbiru teške i po život opasne tjelesne povrede.

Oštećenik Krajnović Jovo, sin Mije, u improviziranom zatvoru u Marinom Selu, zadobio je prijelom donje vilice, prijelom dva rebra nastala kao posljedice fizičkog mučenja i maltretiranja. Radi se o trostrukom prijelomu donje vilice koji prijelom je saniran operacijom.

Uvidom u osobne kartone za nestale osobe, utvrđuje se da postoje osobni kartoni mještana sela Kip za : Jovu Krajnović, Nikolu Krajnovića, Petra Popovića, Peru Novkovića, Milana Popovića, Miju Danojevića, Gojka Gojkovića, Nikolu Gojkovića, Branka Bunčića, Miju Gojkovića, Filipa Gojkovića, Jovu Popovića, Savu Gojkovića, Jovana Popovića, te Miju Krajnovića i Branka Stankovića.

Obitelj Jove Žestića, prijavila je njegov nestanak u ožujku 1992. u kojoj prijavi ističe da je dana 12. studenog 1991. iz mjesta Klise sa još nekoliko stanovnika i to Slobodanom Kukićem, Radom Gojkovićem, Savom Maksimovićem i Josipom Cicvara, Milkom Bunčić i Jekom Žestić odveden od strane pripadnika Hrvatske vojske, te su se u selo vratile Milka Bunčić i Jeka Žestić dok ostali nisu. Od navedenih osoba saznali su da su svi navedeni muškarci ubijeni u Marinom Selu.

Uvidom u dopis Ministarstva obrane – Uprava Vojne policije Klasa: POV 215-02/03-01/100 od 6. svibnja 2003. slijedi da su tijekom studenog 1991. u selu Kip djelovale

postrojbe Hrvatske vojske i to – Odred narodne zaštite općine Sirač, 52. samostalni bataljun, 24. mješoviti artiljerijski divizion, Izvidničko diverzantska satnija OZ Bjelovar, ATJPP Daruvar (Pjetlići) te Vod Vojne policije 69. bataljuna iz Pakraca. Dostavljen je spisak pripadnika 1. Voda 2. Čete 69. Bojne Vojne policije Pakrac prema kojem spisku slijedi da je zapovjednik voda bio Davor Šimić, zapovjednik 1. odjeljenja Voda Vojne policije bio je Pavao Vancaš dok je osim njih bilo još ukupno 35 pripadnika Vojne policije sa navedenog popisa s tim da su ka pripadnici navedeni i okrivljenici Tomica Poletto, Željko Tutić i Antun Ivezić.

Iz uvjerenja priloženog u spisu koje je izdala radna jedinica „Zapovjedništvo OG Pakrac“ Ur.broj: 1077-01-92-62 izdan u Garešnici 17. prosinca 1992. slijedi da je Damir Kufner načelnik SIS-a sa činom razvodnika, nalazi se u ratnoj jedinici „Zapovjedništvo OG Pakrac“ od 7. prosinca 1991. do 7. srpnja 1992. Navedeno uvjerenje potpisao je brigadir Josip Tomšić. Navedenu dokumentaciju dostavila je VSOA, Ministarstvo obrane Klasa: 804-01/07-01/10 31. listopada 2007. sa priloženom dokumentacijom i to dokumentom koji nosi zaglavlje Hrvatska vojska, Vojna policija Pakrac, Služba sigurnosti datum 24. studenog 1991. broj 07/91, a dokument nosi naslov „Zahtjev“ koji se upućuje Zapovjedništvu Vojne policije OZ Bjelovar. U zahtjevu se traže sredstva za jedinice Hrvatske vojske, Vojne policije Pakrac. Između ostalog traže se 33 komada obilježja i opasača Vojne policije, 43 pištolja, 39 automatskih pušaka, lisica, gumenih palica, zatim terensko vozilo tipa Pintzgauer, 4 komada Motorola, 43 komada bijelih futrola za pištolje i futrola za lisice, izrada pečata radi ovjere dokumenata Vojne policije Pakrac. Zahtjev potpisuje načelnik Damir Kufner, a žig nosi naziv povjerenik Vlade za općinu Pakrac i potpis - načelnik Damir Kufner.

Iz dokumenta koji nosi naslov izvještaj o saslušanju zatočenika Matijašević Đure, a u zaglavlju kojega stoji „Štab obrane za općinu Pakrac – Služba sigurnosti, Donja Obrjež 25. studenog 1991. broj 08/91 slijedi da je smještaj štaba obrane za općinu Pakrac bio u Donjoj Obrježi, a navedeni dokument u redoslijedu je odmah poslije dokumenta koje je kao načelnik potpisao Damir Kufner i u ovom izvještaju je naznačen kao izvjestitelj načelnik Službe sigurnosti, ali dokument nije potpisan.

Uvidom u dokument koji nosi u zaglavlju oznaku Republika Hrvatska, povjerenik Vlade za općinu Pakrac Klasa: 022-05/91-172/1, Ur.broj: 2162-03-91-1 sačinjen u Kutini 15. listopada 1991. slijedi da je donijeto rješenje o imenovanju Štaba TO Pakrac. Štab je imenovao povjerenik Delač Vladimir, a pripadnici Štaba su Antun Brkljačić, načelnik te ukupno 12 osoba od kojih je pod točkom 9. označen kao načelnik za sigurnost Damir Kufner.

Uvidom u podatke radne karte za pričuvni sastav koji je izdala Operativna zona Bjelovar postrojba 69. bataljuna VP pod rednim brojem 196 nalazi se ime Šimić Davora – zastavnika, datumom stupanja u HV 9. listopada 1991., a isti je zapovjednik voda Vojne policije - demobilizacija 1. veljače 1992. Pod rednim brojem 201 nalazi se ime Vancaš Josipa Pavao pristupio u HV 11. studenog 1991., a isti je zapovjednik odjeljenja - dočasnik. Pod rednim brojem 194 nalazi se Poletto Tomica, stupio u HV 19. kolovoza 1991. policajac.

Pod rednim brojem 199 nalazi se ime Tutić Željko, stupio u HV 19. kolovoza 1991. – policajac. Pod rednim brojem 181 nalazi se ime Ivezić Vladimira Antun, stupio u HV 5. kolovoza 1991. – policajac. Uz priloženu dokumentaciju nalazi se dokumentacija koja

ukazuje na pojedine funkcije u Vodu Vojne policije i to pod brojem 140 vodi se zapovjednik 1. voda 2. čete VP Šimić Davor, pod brojem 142 vodi se zapovjednik 1. odjeljenja 1. voda 1. čete Vancaš Pavao a kao policajci označeni su Ivezić Antun, Željko Tutić i Tomica Poletto.

Izvršena je radnja prepoznavanja od strane oštećenika svjedoka Krajnović Jove te je isti između 24 muške osobe među kojima su bili teče, četvrto, peto i šestookrivljenik postavljeni u raznim pozicijama i brojevima, prepoznao kao osobe koje su ih mučile, zlostavljale, priključivale na struju i dr. četvrtookrivljenika Tomicu Poletto i petookrivljenika Željka Tutića zv. Eki. Točnije prilikom drugog prepoznavanja (list spisa 1485) Jovo Krajnović je prepoznao Tomicu Poletta pod brojem 3, a na pitanje po čemu zaključuje da se radi upravo o Polettu, izjavio je da je taj Poletto bio mršav, srednje visok i da njih ima više braće. Kada su sve te osobe promijenile mjesto, svjedok je opet prepoznao četvrtooptuženika Tomicu Poleta, ovog puta kao osobu pod brojem 5. Nakon što je svjedok ponovno osmotrio novih 6 osoba među kojima se pod brojem 4 nalazio petooptuženik Željko Tutić, odmah ga je prepoznao kao osobu koja je bila u Marinom Selu i koja je sve tukla.

Dakle, kao što je već prije rečeno odvođenje civila iz sela Kipa odvijalo se od 13. do 16. studenog 1991. g. što su detaljno opisivali svjedoci Mlađa Popović-supruga Milana Popovića, Krajnović Mara-supruga Nikole Krajnovića, Spomenka Gojković-supruga Filipa Gojkovića, Mira Krajnović-kćerka Jove i sestra Mije Krajnovića, te preživjeli svjedoci Mijo Krajnović, Branko Stanković i Jovo Krajnović.

Odvođenje mještana iz sela Klise odvijalo se u vremenskom razdoblju od 12. do 15. studenog 1991. g. i o tome su govorili svjedoci Nada Žestić, Mira Sekulić, Milan Štrbac, Milka Bunčić, te vojnici Hrvatske vojske koji su mještane odvodili ili pak koji su znali o odvođenju mještana u Marino Selo, a to su Josip Komljenović, Marko Lujčić, Franjo Hadžim i Novokmet Zvonko.

Kao što to proizlazi iz iskaza svjedoka Franje Hadžima, zapovjednika voda koji je na tom području bio lociran, te Marka Lujčića i drugih pripadnika voda kojim je zapovijedao Franjo Hadžim, odvođenje mještana iz sela Klise nije vezano uz oduzimanje oružja već se radilo o izmještaju civila, a naredba je došla iz Donje Obriježi.

Iz iskaza svih navedenih svjedoka nesporno je utvrđeno da je iz sela Kipa u Marino Selo odvedeno 15 mještana, a iz mjesta Klise odvedeno je 8 mještana, te Nikola Ivanović iz Batinjana. Sve te osobe odvedene su u Marino Selo i smještene u podrum objekta - motela „Ribarska koliba“. Mještane sela Kipa uhićivali su pripadnici voda vojne pošte a baza istog voda je bila u Marinom Selu na ribnjacima u motelu „Ribarska koliba“, i to grupa stacionirana u Badljevini uz pomoć pripadnika iz baze. Nesporno je utvrđeno da je do prvog uhićenja došlo povodom saznanja o koptanju rovova trojice mještana sela Kipa da bi ostala uhićenja u mjestu Kip uslijedila prema popisu koji je imao Damir Jirasek i za koji je tvrdio da ga je dobio u bazi u Marinom Selu te pretpostavlja da je taj popis načinio njemu nadređeni I.opt. Damir Kufner. Također je jedno uhićenje civila bilo u prisutnosti Damira Kufnera koji je doveo pojačanje iz Marinog Sela, a to se dešavalo 15. studenog 1991. g. kada je uhićeno najviše civila. Da je Damir Jirasek govorio istinu o postojanju popisa proizlazi iz iskaza Koveljke Gojković, a također i iz iskaza pripadnika njegovog voda koji su tvrdili da je postojao popis kuća u koje su trebali ulaziti i tamo tražiti oružje. Posve je logično da je taj

popis mogao nastati jedino na način da su prve tri osobe koje su odvedene iz sela Kip u Marino Selo dale podatke o svojim mještanima tj. o tome tko ima oružje i gdje se to oružje nalazi, te je na osnovu njihova kazivanja vjerojatno taj popis i napravljen. Da se u Marinom Selu vršilo ispitivanje uhićenih civila do pojedinosti su opisali svjedoci Mijo i Jovo Krajnović.

Tijekom ovog postupka je također nedvojbeno utvrđeno da su sve osobe koje su dovedene u Ribarsku kolibu imale status civila.

Također je s obzirom na provedene dokaze nedvojbeno utvrđeno da su uslijed zlostavljanja od strane pripadnika voda koji je bio smješten u Marinom Selu umrli, odnosno ubijeni: Mijo Danojević-umro uslijed zatajenja srca zbog batina, Gojko Gojković, Branko Bunčić, Nikola Gojković, Mijo Gojković, Jovan Popović te Cicvara Josip čiji su leševi pronađeni 5. prosinca 1991. godine u blizini ribnjaka. Izvršenom obdukcijom mrtvnih tijela utvrđeno je da su umrli uslijed strijelnih povreda glave i trupa, a na tijelu su pronađena plavila, modrice i slično ili razbijena glava. Preživjeli svjedoci tj. oštećenici Jovo i Mijo Krajnović te Branko Stanković u svojim iskazima spominjali su da su sahranjivali leševe osoba koje su prepoznali kao Nikolu Krajnovića, Radu Gojkovića, Petra Popovića, Milana Popovića, Peru Novkovića i Savu Gojkovića.

Iz Klise se još vode kao nestali: Jovo Žestić, Savo Maksimović, Jovo Popović i Kukić Slobodan te Filip Gojković iz Kipa.

Nesporno je da su iz sela Kipa preživjeli mučenja u Marinom Selu Jovo i Mijo Krajnović, te Branko Stanković, Milka Bunčić i Jeka Žestić iz Klise te Nikola Ivanović iz Batinjana.

Da bi se uopće moglo govoriti tj. okvalificirati ponašanje optuženika kao pripadnika Hrvatske vojske odnosno djelatnika vojne policije treba utvrditi međunarodnu situaciju u kojoj se našla Republika Hrvatska u inkriminirano vrijeme. Opće je poznato da je tijekom 1991. godine započeo oružani sukob između regularnih oružanih snaga Hrvatske vojske i policije s jedne strane i naoružanih vojnih i paravojnih formacija pobunjenih hrvatskih Srba potpomognutih snagama i logistikom bivše JNA i dobrovoljaca Srbije i Crne Gore kao ostataka bivše Jugoslavije s druge strane. Za vijeće je posve nesporno da je Republika Hrvatska nakon 8. listopada 1991. godine kada je formalno postala samostalna država bila u oružanom sukobu međunarodnog karaktera jer su na strani pobunjenih hrvatskih Srba sudjelovali dragovoljci i regularne postrojbe zajedno s logistikom iz strane države Srbije i Crne Gore koje su bile združene u zajedničku državu nakon raspada bivše Jugoslavije.

Tijekom ovog kaznenog postupka nesporno je utvrđeno da su mještani sela Kipa i Klise bili civili srpske nacionalnosti koji su dijelom uhićeni, a dijelom izmješteni i kao takvi dovedeni u Marino Selo, u motel „Ribarsku koliba“ na ribnjacima. Mještani sela Kipa uhićeni su pod sumnjom da pripremaju oružanu pobunu, pa je u tim trenucima bilo posve logično da kao takvi budu odvedeni u Policijsku postaju Daruvar da bi tamo bili procesuirani. Nešto slično je naknadno učinjeno sa Mijom i Jovom Krajnovićem te Brankom Stankovićem ali tek nakon što su bespravno danima držani u Ribarskoj kolibi i svakodnevno fizički i

psihički maltretirani. S druge pak strane, mještani sela Klise su također bili civili za koje su pripadnici hrvatskih postrojbi tvrdili da su morali biti po odluci Kriznog štaba izmješteni zbog ratnih zbivanja na tom području. Međutim, umjesto da su odvedeni u Crveni križ ili pak proslijeđeni nadležnim državnim tijelima koji su bili zaduženi za smještaj ljudi koji nisu imali kamo otići, pripadnici hrvatskih postrojbi su ih bez ikakvih opravdanih razloga odveli u Marino Selo. Međutim, sama ta činjenica što su civili, bez ikakvih stvarnih i opravdanih razloga, ničim na zakonu utemeljenim, iz čista mira dovedeni u Ribarsku kolibu u biti ne predstavlja ratni zločin. Ratni zločin predstavlja činjenica da su ti ljudi tamo protuzakonito zatvoreni u podrumke prostorije, neosnovano zadržani te zlostavljani i mučeni od strane pripadnika Hrvatske vojske. To su sve bili ljudi starije životne dobi, osim nekoliko osoba srednjih godina. I ne samo to, oni su po pričanjima preživjelih svjedoka ubijeni, a da su njihovi iskazi istiniti potvrđuju i pronađeni leševi u blizini Marinog Sela. Vijeće nije imalo nikakav razlog da ne vjeruje Miji i Jovi Krajnoviću te također i Branku Stankoviću kada su pričali na koji način i kako su zakapali leševe i kako su ti leševi izgledali.

Nema nikakvog spora da ovakvo postupanje hrvatskih vojnika prema civilima (nanošenje ozljeda, strijelnih rana, batinjanje u podrumskim prostorijama, polijevanje hladnom vodom, rezanje ušiju te priključivanje na struju) predstavlja ratni zločin protiv civilnog stanovništva jer se radi o nečovječnom postupanju prema civilnom stanovništvu, kako je to opisano u čl. 120. st. 1. OKZRH. Takvo postupanje počinjeno je za vrijeme oružanog sukoba i njime su prekršena pravila međunarodnog prava koja vrijede za vrijeme oružanog sukoba. Naime, ubijanje, mučenje i drugo zlostavljanje predstavlja kršenje čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine jer je tom odredbom i zabranjeno da se u slučaju oružanog sukoba koji izbije na području jedne od visokih stranaka ugovornica prema civilima i ratnim zarobljenicima primjenjuje nasilje protiv života i tijela, osobito sve vrste ubojstva, sakaćenja, okrutnog postupanja i mučenja te povreda osobnog dostojanstva, te osobito uvredljivi i ponižavajući postupci, a ranjenici i bolesnici se moraju zbrinuti i njegovati.

Članak 13. navedene Konvencije propisuje da se odredbe ovog dijela odnose na sveukupno stanovništvo zemalja u sukobu, bez ikakvoga nepovoljnog razlikovanja, osobito s obzirom na rasu, državljanstvo, vjeroispovijest ili političko mišljenje i svrha im je da ublaže patnje prouzročene ratom.

Članak 32. navedne Konvencije propisuje, da su visoke stranke ugovornice suglasne da je svakoj od njih izričito zabranjeno poduzimanje bilo koje mjere takve prirode da prouzrokuje bilo tjelesne patnje ili istrebljenje zaštićenih osoba koje su u njihovoj vlasti. Ta se zabrana ne odnosi samo na ubojstva, mučenja, tjelesne kazne, sakaćenja i medicinske ili znanstvene pokuse nepotrebne za liječenje zaštićene osobe, nego i na sve druge okrutnosti bilo da ih čine civilni ili vojni službenici.

Imajući u vidu navedeno, posve je nesporno da su u radnjama pripadnika hrvatske vojske ostvarena sva objektivna obilježja kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Da bi se mogla utvrditi kaznena odgovornost sve šestorice optuženika vijeće je prvo trebalo utvrditi tko je od pripadnika hrvatske vojske bio stacioniran u motelu „Ribarska koliba“ u Marinom Selu, koji je to bio vod i tko je bio zapovjednik tim hrvatskim vojnicima.

S tim u svezi, vijeće je saslušalo brojne svjedoke kako bi se uopće moglo utvrditi da li je vod vojne policije pri 76. bataljonu ZNG Pakrac uopće egzistirao, na koji način je formiran, tko mu je bio zapovjednik te tko su neposredni počinitelji navedenih zločina.

Analizom iskaza saslušanih svjedoka, vijeće je nedvojbeno utvrdilo da se u konkretnom slučaju doista radilo o vodu vojne policije i hrvatskim vojnim policajcima.

Međutim, jedan veliki broj saslušanih svjedoka pokušao je uvjeriti vijeće da u inkriminirano vrijeme uopće na ribnjacima nije bio nikakav vod vojne policije te da je on formiran tek negdje sredinom prosinca 1991. godine. Tako su saslušani svjedoci - članovi Kriznog štaba obrane grada Pakraca, Duško Kliček i Špelić Željko, spominjali neku interventnu jedinicu koju je trebalo formirati za određene potrebe, a koja je kasnije trebala izrasti u vojnu policiju. Po njihovim riječima ta jedinica je bila ideja libijskog borca Gadafija koji je svojedobno ratovao u Libiji i imao veliko ratno iskustvo. On je po njima i bio zapovjednik tog početnog voda i odlučio da taj vod ima bazu u Marinom Selu. Gadafi je i birao najbolje ljude. O tome da je Gadafi bio zapovjednik toga voda govorio je i svjedok Josip Huška koji je u ratno vrijeme bio zapovjednik topništva 76. bataljona. Međutim, u njihovim iskazima se pojavljuju nelogičnosti nakon što su saslušani svjedoci Stjepan Klasnić – zapovjednik 76. bataljona te pukovnik Andrić - zapovjednik obrane Pakraca koji ne znaju za osnivanje takvog voda. Stjepan Klasnić je čak iskazao da je prvi puta vojnu policiju vidio u Donjoj Obriježi u mjesecu prosincu. O Gadafiju je govorio kao o izuzetnom borcu i zapovjedniku obrane Lipika koji je bio toliko zauzet situacijom na bojišnici da jednostavno nije mogao pored tih silnih obaveza zapovijedati nekom drugom jedinicom. Naime, Gadafi je bio zapovjednik prve satnije 76. bataljuna pri obrani grada Pakraca koja je jedinica bila stalno na prvoj crti bojišnice. Nelogično je da ostali članovi Kriznog štaba za obranu grada Pakraca ne znaju ništa što se događalo u Marinom Selu. Primjera radi, načelnik štaba Brkljačić je iskazao da mu nije ništa poznato o nekom vodu u Marinom Selu, no zna da je situacija bila vrlo teška. Svi ovi navedeni svjedoci su iskazali da je I.opt. Damir Kufner bio „sigurnjak“ tj. načelnik za sigurnost u štabu obrane Pakraca, što je posve nesporno jer to prizlazi iz priložene dokumentacije u ovom spisu.

Tako svjedok Atanasoski koji je bio savjetnik za sigurnost pri Uredu obrane grada Bjelovara, opisuje I.opt. Damira Kufnera kao vrijednog i sposobnog čovjeka koji je dostavljao sve informacije njemu, ali taj isti svjedok tvrdi da nije dobio nikakve informacije o hapšenjima u selu Kip jer bi u tom slučaju da je znao šta se tamo događa u svakom slučaju poduzeo potrebne radnje. Ovaj svjedok je u svom iskazu opisivao ulogu „sigurnjaka“ na terenu, te je u jednom trenutku spomenuo da vojnici na ratištu mogu smatrati „sigurnjaka“ svojim šefom jer je po prirodi stvari on njima bio nadređen u smislu da je mogao prijaviti svaku nepravilnost u ponašanju i djelovanju vojnika. Samim time su obični vojnici njega uvažavali kao autoritet, kao osobu koja može nešto važno učiniti. Međutim, navedeni svjedok je na kraju zaključio da u nekoj normalnoj situaciji „sigurnjak“ ne može biti zapovjednik niti jedne jedinice jer se to kosi upravo s njegovom funkcijom.

S druge pak strane, saslušani svjedok general Miroslav Jerzečić - zapovjednik Operativne zone Bjelovar, je u svom iskazu bio vrlo uvjerljiv. On je u istrazi a zatim i na glavnoj raspravi bio kategoričan da je upravo I.opt. Damir Kufner osnovao vod vojne policije u Pakracu, da je isti bio u SIS-u i kao takav da je imao vrlo značajnu ulogu u ustrojavanju

vojne policije u Pakracu. U tom smislu njegova zadaća je bila da okupi, izabere i ustroji vod, a što je inače uloga zapovjednika takvog voda. U jednom trenutku svjedok se pokušao ograditi od svojeg prijašnjeg iskaza navodeći da nije baš bio u potpunosti upoznat s faktičkim stanjem na terenu, ali je ipak nadodao da je u to vrijeme bilo uobičajeno da SIS osniva Vojnu policiju jer su oni organizacijski povezani i da je u biti vojna policija izvršni organ SIS-a. Kao zapovjednik operativne zone znao je da vojna policija u Pakracu egzistira od listopada ili početka studenog 1991. godine.

Saslušani svjedok Zdravko Heged koji je bio vojni policajac u studenom 1991. g. u Bjelovaru, a zatim od siječnja 1992. godine zapovjednik vojne operativne zone Bjelovar, opisao je kako se na početku rata na tom području osnivala vojna policija. On je bio posve jasan da se vojna policija osnivala po bataljonima a da je vod vojne policije u Pakracu tek u prosincu bio priključen Vojnoj policiji u Bjelovaru. On je također iskazao da su vojnu policiju na terenu osnivali „sigurnjaci“ koji su i određivali tko će biti zapovjednik voda. Tako mu je poznato da je u Pakracu za sigurnost bio zadužen Damir Kufner, a poznato mu je da je Davor Šimić bio zapovjednik voda vojne policije od prosinca 1991. godine.

Imajući u vidu navedeno, te analizom vojne dokumentacije priložene u ovom spisu za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da je vod vojne policije pri 76. bataljonu osnovan koncem listopada 1991. godine po odluci Štaba obrane Pakrac. Vijeće prihvaća činjenicu da je ideja o osnivanju toga voda potekla od libijskog borca „Gadafia“ međutim, kroz iskaze brojnih svjedoka je posve nesporno da se on nikada nije pojavio a niti postrojio vod vojne policije u Marinom Selu. On nikada nije učestvovao u bilo kojoj akciji toga voda niti je pravio raspored punktova na kojem će pripadnici toga voda obavljati svoje kontrolne dužnosti. On jednostavno fizički nije mogao biti na dva mjesta jer je po riječima već prije navedenih svjedoka bio zapovjednik satnije koja je stalno bila na prvoj crti bojišnice i koja je vodila neprekidne borbe s neprijateljem koji je bio brojniji i bolje naoružan i stalno je prijetila opasnost da će na pojedinim crtama bojišnice doći do njihovog proboja. U svim tim žestokim borbama „Gadafijev život je stalno bio u opasnosti da bi na kraju i poginuo 28. studenog 1991. godine.

S druge pak strane, u konkretnom slučaju se uopće ne može govoriti o nekom interventnom vodu jer je tijekom ovog kaznenog postupka utvrđeno da pripadnici ovog voda uopće nisu djelovali na bojišnici niti u bilo kakvim borbama. Naime, nijedan od saslušanih svjedoka nijednom riječju nije tvrdio da bi ovaj vod uopće imao bilo kakvu vojnu intervenciju u studenom 1991. godine. Posve je nesporno da su pripadnici toga voda imali svoju bazu u Marinom Selu, u motelu „Ribarska koliba“ na ribnjacima, te da su vršili kontrolu na utvrđenim punktovima u Badljevinu, Gaju, Međuriću i Donjoj Obrježi. Na tim punktovima pripadnici ovoga voda su vršili sve radnje karakteristične za vojnu policiju. Oni su kontrolirali prolazak vozila i ljudi i imali vojna skladišta u kojima su spremali robu koju bi oduzimali na tim punktovima. Ovaj vod je u studenom brojio oko 25-30 članova i sudu poznati pripadnici toga voda u to vrijeme su bili: Davor Šimić, Gojko Brzica, Pavao Vancaš, Boris Čatak, Vlado Winkler, Boris Pleša, Damir Mihočinec, Goran Paurić, Antun Ivezić, Damir Čatak, Damir Jirasek, Miroslav Čatak, Ivo Tutić, Drago Lujić, Roberto Mateš, Željko Tutić, Albert Jirasek, Zdenko Laučan, Tomica Poletto, Goran Nikles, Zdravko Adžijević, Drago Pleša, Josip Plavček i Dražen Macura. Imena svih ovih osoba su utvrđena kroz iskaze saslušanih svjedoka koji su bili pripadnici voda. Kako se na službenom popisu nalaze imena

35 članova toga voda vijeće dozvoljava mogućnost da su ti ljudi sa službenog popisa u nekim trenucima i bili članovi voda jer su ljudi često dolazili i odlazili i brojčano stanje se često mijenjalo.

Kritičkom ocjenom i analizom svih provedenih dokaza za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da su obrane sve šestorice optuženika usmjerene ka izbjegavanju kaznene odgovornosti i kao takve su neprihvatljive i neutemeljene jer su u suprotnosti sa svim izvedenim dokazima tijekom ovog postupka.

Prvooptuženik Damir Kufner u svezi kaznenog djela **pod toč. 1 presude** se brani da nije bio faktični zapovjednik voda jer je to posve nespojivo s njegovom funkcijom, načelnika za sigurnost štaba teritorijalne obrane Pakrac koju je u to vrijeme obavljao. Tvrdi da nije preuzeo nikakvu obvezu da vrši odabir i provjeru dragovoljaca sposobnih za vršenje zadataka vojnih policajaca, da se nije uključio u organiziranje i da nije faktično preuzeo zapovjedništvo postrojbe predmetnog voda. Također se brani da nije obaviješten od strane pripadnika voda vojne policije Damira Jiraseka o događanjima u selu Kip, te da samim time nije nikome naređivao da se civili iz tog mjesta uhite i odvedu u Marino Selo radi ispitivanja. Međutim, dokazi izvedeni tijekom ovog kaznenog postupka govore upravo suprotno.

Ključni svjedok Damir Jirasek koji je bio pripadnik voda vojne policije je do u pojedinosti opisao kako je vod vojne policije nastao, kako se u njega uključio, tko je njime faktički zapovijedao, od koga je sve dobivao naredbe i gdje je bila baza toga voda. On je od prvog trenutka vrlo jasno i nedvosmisleno tvrdio da je I.opt. Damir Kufner faktički zapovijedao tim vodom i da je od njega dobivao naredbe. Između ostalog svjedok je pojasnio kako je došlo do prvog dovođenja mještana sela Kip u bazu u Marinom Selu. Između ostalog svjedok je iskazao da je I.opt. Damir Kufner osobno sudjelovao u jednoj akciji odvođenja civila iz sela Kip kojom prilikom su odvedeni Mijo i Jovo Krajnović. On je objasnio kako je nakon prvog dovođenja mještana sela Kip dobivao popise imena iz baze koje mu je dostavljao ekonom Jovo Kosijer s točnim podacima u koje kuće u Kipu treba ulaziti, gdje se nalazi oružje, te koje sve stanovnike treba uhititi. Upravo ova djelatnost je posve spojiva s funkcijom Damira Kufnera, čiji zadatak je bio prvenstveno sigurnosne prirode i sasvim je logično da je, čuvši upravo od Damira Jiraseka da su uhićeni srpski civili koji su imali naoružanje i koji su kopali fortifikacijske utvrde, kao savjesni sigurnosni vojni djelatnik poduzeo sve one radnje koje je u tim trenucima i morao poduzeti. Za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da ti popisi potječu upravo od Damira Kufnera kako je to od prvog trenutka Damir Jirasek i tvrdio. Tim više što je njegov iskaz potvrđen i kroz iskaz svjedoka Zlatka Adžijevića koji je tvrdio da je vidio popis u rukama Damira Jiraseka, a o tome popisu su govorile i supruge odvedenih civila iz Kipa u smislu da su se imena ljudi čije su kuće trebale biti pretražene i koji su trebali biti odvedeni čitala s popisa. Sasvim se nameće logičan zaključak da bi se došlo do imena ljudi s popisa trebalo je ispitati civile koji su odvedeni u Marino Selo.

Da je I.opt. Damir Kufner faktično preuzeo zapovjedništvo postrojbom vojne policije proizlazi iz iskaza niza svjedoka. Tako je svjedok Zlatko Aždijević, između ostalog, iskazao da mu je Damir Jirasek, dolazeći iz Marinog Sela, govorio da zapovjedi dobiva u bazi od Damira Kufnera. Pripadnik voda Albert Jirasek koji je učestvovao u uhićenjima civila u selu Kip također je spominjao Damira Kufnera u smislu da je imao dojam da Damir Kufner ima značajnu ulogu, te da bi bez pogovora prihvaćao sve njegove zapovijedi. Svjedok Paurić

Goran je također, između ostalog, govorio o ulozi Damira Kufnera kao zapovjednika predmetnog voda, a svjedok Damir Mihočinec je između ostalog iskazao da je u studenom sreo Damira Kufnera, te opisujući kako je bio odjeven između ostalog je rekao da je imao bijeli remen i da mu je govorio da se osniva vod vojne policije, da bi ovaj u isti i stupio krajem studenog 1991. godine. I svjedok Vlado Winkler je čuo da se osniva vod vojne policije sa zapovjednikom Kufnerom u koji je i on pristupio. Ovaj svjedok je decidirano iskazao da je imao 3 zapovjednika voda i to Kufnera, Šimića i Brzicu. I svjedoci Boris Pleša i Goran Dašek su spominjali Damira Kufnera kao zapovjednika voda vojne policije, a to su čuli od drugih pripadnika toga voda. Svjedok Zdravko Čatak je zajedno s braćom upravo od Damira Kufnera upućen u Marino Selo kako bi se priključio vodu vojne policije.

Čak je i Gojko Brzica, jedan od zapovjednika toga voda, objašnjavajući kako i na koji način se priključio tome vodu, spominjao Damira Kufnera tvrdeći da je upravo od njega i Lujanca dočekan u Kutini 6. studenog 1991. g. te je određeno da ode u vod vojne policije u Marino Selo gdje je bila baza voda. Ovaj svjedok navodi da se tamo nalazilo 20-30 ljudi i da je o njegovoj ulozi u ovome vodu s njim razgovarao upravo Damir Kufner i tom prilikom mu rekao da bi on trebao voditi analitiku voda vojne policije jer je za to bio stručan. Ovaj svjedok je zajedno s Damirom Kufnerom po vlastitim riječima od polovine studenog do pada Vukovara obilazio pojedine institucije tražeći pomoć kako bi se taj vod što bolje opremio. Iako je Gojko Brzica pokušao svojim iskazom pomoći I.opt. Damiru Kufneru iz njegovog iskaza se upravo vidi velika briga I.opt. Kufnera o tom vodu vojne policije, koji je čak radi njegovog opremanja odlazio i u Zagreb.

Da se I.opt. Damir Kufner i te kako brinuo o tom vodu vojne policije vidljivo je i iz dokumenta koji je sačinjen 24. studenog 1991. g. ur. broj 07/91, a u zaglavlju dokumenta stoji: „HRVATSKA VOJSKA, VOJNA POLICIJA PAKRAC, SLUŽBA SIGURNOSTI. Ovim pismenom Damir Kufner traži od zapovjedništva vojne pošte Operativne zone Bjelovar za svoj vod vojne policije oružje, uniforme, vozila, i to sve za 43 osobe. Upravo je iz ovog dokumenta vidljivo da se ovdje ne radi o nikakvoj interventnoj grupi već upravo o vodu vojne policije koji je osnovan tijekom listopada i studenog 1991. g., a svoju funkciju načelnika za sigurnost I.opt. Kufner je očigledno izjednačio sa zapovjedništvom voda vojne policije. Nema sumnje da je on bio faktični zapovjednik voda tj. da se kao načelnik sigurnosti nametnuo izabranim ljudima kojima je u biti i zapovijedao.

I II.opt. Davor Šimić, jedan od zapovjednika voda vojne policije, spominje u svom iskazu Damira Kufnera. Tvrdi da je njega u vod vojne policije pozvao upravo Damir Kufner kao osobu koja bi bila podobna za zapovjednika, obzirom na njegovo stručno znanje.

Svjedok Nikola Ivkanec, šef policijske stanice u Daruvaru u to kritično vrijeme, također spominje Damira Kufnera navodeći, između ostalog, da je čuo od Damira Jiraseka, da je Damir Kufner zapovjednik voda vojne policije, da se baza nalazi u Marinom Selu, a ovaj mu je do u pojedinosti opisao kako je i zbog čega došlo do uhićenja srpskih civila u selu Kip, u svezi čega je Nikola Ivkanec sačinio i izvješće koje se nalazi u ovom spisu.

Zbog događaja u Marinom Selu uhićen je Damir Jirasek od strane djelatnika Policijske stanice Daruvar o čemu su do u pojedinosti govorili svjedoci Nikola Ivkanec, Željko Ament i Miroslav Guberović. Nakon što je s njim obavljen razgovori kad je shvatio da

ga je u biti prijavio I.opt. Damir Kufner, Damir Jirasek je očigledno bio jako povrijeđen jer je odmah potom tražio upravo Damira Kufnera da s njim razjasni činjenice zbog čega je on priveden u Policijsku postaju na razgovor. Posve je logično da je on to učinio zbog toga što je upravo I.opt. Damir Kufner bio njemu faktični zapovjednik, od koga je dobivao naredbe, a poslije ga prijavio i sasvim je opravdana njegova ljutnja. Da je stvar bila izuzetno ozbiljna govore iskazi brojnih svjedoka, učesnika toga događaja, jer je Damir Jirasek sa sobom poveo nekoliko dobro naoružanih vojnika upravo s ciljem da uhiti Damira Kufnera. Da je do tog susreta došlo u Poljani i to negdje između 20. i 22. studenog 1991. govore i svjedoci Lujanac i Gamauf, a očigledno je da se radilo o žučnoj raspravi. Čak je i sam Kufner u svom iskazu rekao da tom prilikom Lujanac koji je bio na njegovoj strani nije bio naoružan puškom moglo je biti svega .

Imajući u vidu sve navedeno za vijeće nema nikakve sumnje da je upravo I.opt. bio faktični zapovjednik voda vojne policije i da je upravo on naredio dovođenje civila iz Kipa, nakon saznanja i hvatanja prve trojice civila koji su odvedeni u Marino Selo radi ispitivanja o posjedovanju oružja. Nesporno je da je I.opt. Damir Kufner sudjelovao i u akciji dovođenja pojedinih civila iz Kipa za koje Damir Jirasek tvrdi da se dogodilo kad je bila veća akcija i kad su tom prilikom dovedeni Mijo i Jovo Krajnović i drugi. Očigledno je da je I.opt. Kufner 15 studenog još bio na području Pakraca, tj. da je sudjelovao u tim operacijama. I stoga mu je bilo dobro poznato da se u Marinom Selu nalaze civili iz Kipa i Klise. Naime, do 15. studenog 1991. godine iz Kipa su dovedeni Petar Popović, Nikola Krajnović, Milan Popović i Branko Bunčić, i upravo iz njihovih iskaza Kufner je saznao imena ostalih civila iz Kipa koji su u selu držali oružje i upravo je on naredio Jiraseku i drugima da izvrše pretragu sela i dovedu radi ispitivanja druge srpske civile. Samim time posve je nesporno da je pod ovom točkom optužnice Damir Kufner ostvario obilježja kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH jer je naredio protuzakonita zatvaranja civilnog stanovništva, što predstavlja obitelježja kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Iako je većina saslušanih svjedoka, pokušavajući pomoću I.opt. Kufneru, tvrdila da je libijski borac Gadafi bio zapovjednik toga voda iz gore navedenih činjenica proizlazi posve drugačije činjenično stanje. Naime, Gadafi je bio zapovjednik 1. satnije koja je u inkriminirano vrijeme bila na prvoj liniji bojišnice i u stalnim borbama tako da on jednostavno nije imao vremena da se bavi vodom vojne policije u Marinom Selu. On nikad nije postrojio taj vod, nije provodio nikakvu obuku s tim vojnicima, i nije nikad poveo tu jedinicu na prvu crtu bojišnice.

S druge pak strane Damir Kufner je od svojih suboraca i nadređenih zapovjednika okarakteriziran kao izuzetno sposobna osoba koja je svoj zadatak shvatila izuzetno odgovorno, stalno je bio na terenu prateći situaciju, skupljajući informacije i posve je nesporno da se kao takav nametnuo vodu i smatrao ga svojim, a pojedinci iz tog voda su očigledno izvršavali njegove zapovjedi.

Što se tiče kaznenog djela pod **toč. 2 presude** za vijeće je, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, posve nesporno da je I.opt. Damir Kufner kao faktični zapovjednik znao da su civilne osobe zatočene u podrumu motela u Marinom Selu, znao je da je nezakonito tamo ih držati, da bi mogli biti mučeni i psihički zlostavljani , što se u biti i

dogodilo, i kao takav propustio je poduzeti sve potrebite mjere da se takva postupanja spriječe i suzbiju, i samim time je pristao na sve nastupjele posljedice (Klisa – stanovnici su bili u podrumu od 15. 11. – znao je za njih).

Vijeće prihvaća dio njegove obrane, kao i dio iskaza Gojka Brzice, da je Damir Kufner tijekom studenog 1991. g. išao u Zagreb tražiti pomoć za vojsku na pakračkom području, ali je posve nesporno, a s obzirom na utvrđeno činjenično stanje, da je u studenom mjesecu često dolazio na područje Pakraca i Donje Obriježi, što proizlazi iz niz utvrđenih i već navedenih činjenica. To proizlazi između ostalog i iz već prije navedenog dopisa od 24. studenog 1991. kojim traži oružje i opremu za vod vojne policije, iz službene bilješke koju je napravio Duško Kliček 23. studenog 1991., a proizlazi i iz iskaza Damira Jiraseka i drugih svjedoka koji su sudjelovali u sukobu Damira Jiraseka i I.opt. Damira Kufnera u Poljani kad ga je Damir Jirasek pokušao uhititi.

Samim time nikako se ne može prihvatiti njegova obrana da o događanjima u Marinom Selu nema nikakvih saznanja, tim više što je čuo iz Policijske postaje Daruvar da se traže Mijo i Jovo Krajnović iz Kipa i da se trebaju dovesti u Policijsku postaju Daruvar, a što je i učinjeno 25. studenog od strane Poletto Tomice i još dvojice neidentificiranih pripadnika voda. Kao faktični zapovjednik on unatoč svih tih saznanja ništa ne poduzima da utvrdi što se događa s tim civilima koji su tamo nedvojbeno dovedeni. Upravo suprotno, on pokušava sakriti sve tragove tih događanja. Da u SZUP-u Bjelovar nema nikakvih dokumenata o odvođenju civila proizlazi i iz iskaza SIS-ovca Atanasosokog koji je decidirano u svom iskazu ustvrdio da nije bio obaviješten o događajima u Marinom Selu, a da je bio obaviješten ta bi obavijest trebala uslijediti upravo od organa sigurnosti s područja Pakraca. Odmah se može postaviti opravdano pitanje kako to o tako važnim događanjima nema nikakvih informacija kad je, po riječima brojnih hrvatskih boraca, Damir Kufner bio izuzetno sposobna i vrijedna osoba i kao sigurnjak bio uvijek na svakom mjestu i pratio sve što se događa. Odgovor se nameće sam po sebi. O događajima u Marinom Selu nema nikakvih informacija upravo zbog činjenice što je Damiru Kufneru bilo u interesu da se sve to što je učinjeno zataška. Tijekom ovog kaznenog postupka nije dokazano da je Damir Kufner naredio zlostavljanje, mučenje, i u krajnjem ishodu ubijanje civila iz Kipa i Klise, i ovo vijeće prihvaća mišljenje državnog odvjetništva da se sve to dogodilo mimo njegovog znanja i volje. Međutim, Damir Kufner je kao zapovjednik bio dužan nakon saznanja za navedene protupravnosti poduzeti sve radnje da se daljnje zlostavljanje i protupravnosti spriječe (prvenstveno u odnosu na preživjele), a također da se za počinjeno i učinjeno zlostavljanje počinitelji kazne. On je također bio dužan poduzeti sve radnje da se takve protupravnosti ne ponove, da se pronađu neposredni počinitelji i da onda budu kažnjeni. Njegovo propuštanje sastoji se u nepoduzimanju nikakvih zapovjednih radnji kako bi se takvo protupravno postupanje njegovih podređenih suzbilo, spriječilo i kaznilo. Svojim nečinjenjem tj. propuštanjem poduzimanja potrebnih zapovjednih radnji I.opt. Damir Kufner je pristao na posljedice koje su i uslijedile. Svojim nečinjenjem pokazao je veliki stupanj ravnodušnosti zbog nastupanja zabranjenih posljedica i samim time prešutno odobrio takvo protupravno postupanje i pristao na nastupanje tih posljedica. Očigledno da je postupao s eventualnim umišljajem, tj. s neizravnom namjerom. Samim time počinio je kazneno djelo pod toč. 2. ove presude tj. kazneno djelo iz čl. 120. st. 1. u svezi s čl. 28. OKZRH.

Drugooptuženiku Davoru Šimiću stavljeno je na teret kazneno djelo pod toč. 3 presude, tj. da je, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se prema civilnom stanovništvu

nečovječno postupa i da se isto protuzakonito zatvora, čime je kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH, u svezi s čl. 28. OKZRH, dakle, da je počinio kazneno djelo po zapovjednoj odgovornosti.

Kao to je već bilo rečeno II.opt. se brani da je u studenom 1991. g. bio samo pripadnik voda vojne policije, bez ikakvih zaduženja, a Damir Kufner ga je odveo do ribnjaka u Marinom Selu gdje ga je upoznao s čovjekom po nadimku Gadafi, kojeg mu je predstavio kao zapovjednika. Međutim, Gadafi nije provodio nikakvu obuku s vojnicima, i vidio ga je samo u par navrata. Nekoliko dana boravio je u Marinom Selu, a potom otišao u Zagreb rješavati privatne probleme oko fakulteta, gdje je bio do 23. studenog 1991. godine. Posebno je istaknuo da je postao zapovjednik voda vojne policije tek 8. 12. 1991. g. iako se u dokumentaciji vodi kao zapovjednik od 1. 12. 1991. godine. U motelu je zatekao 4 civila čija imena su navedena u optužnici, i to 2 muškarca i dvije žene srpske nacionalnosti. Brani se da ih je htio odvesti u Crveni križ, ali su oni sami tražili da ostanu u motelu u kojem su imali sobu sa sanitarnim čvorom, a hranili su se kao i vojnici. Kao civili mogli su se kretati kamo god su željeli, jer nije bilo nikakve žičane ograde koja bi sprečavala njihovo kretanje. Nije mu poznato kako su ti civili došli u motel, i nije se s njima previše bavio jer je imao mnoštvo drugih obveza. Tvrdi da se prema njima nije nečovječno postupalo i da su u svakom trenutku mogli otići iz motela.

Nakon provedenog dokaznog postupka vijeće je utvrdilo da je Davor Šimić do 1. 12. 1991. g. imao status vojnog policajca s plaćom izjednačenom s ostalim pripadnicima voda, a u razdoblju od 1. 12. 1991. do 31. 1. 1992. g. bio je formalni i faktični zapovjednik 1. voda 2. čete 69. bataljuna vojne policije Operativne zone Bjelovar. To proizlazi iz vjerodostojne dokumentacije, iskaza saslušanih svjedoka i obrane I.opt. Damira Kufnera koji je u istrazi istakao da je Davor Šimić pozvan kako bi bio zapovjednik voda vojne policije jer je imao obrazovanje u bivšoj JNA, ali Gadafi nije baš bio zadovoljan njime zbog njegove mladosti i neiskustva (mekoće). I saslušani svjedok Duško Kliček je iskazao da je Šimić već bio u postrojbi nakon obavljenog posla u Zagrebu, oko 22. studenog 1991. godine.

Po mišljenju vijeća ključni svjedok u ovom kaznenom postupku je oštećenica Milka Bunčić koja je u motelu provela više od 4 mjeseca i samim time najbolje je upoznata sa svim onim događajima koji su se odvijali u samom motelu. Ona je u svom iskazu govorila da je Davor Šimić još u studenom dolazio u motel u Marinom Selu, tako da je znao da se muče zatočeni civili, ali ništa nije poduzeo u svezi toga. Ona je u svom iskazu kao jednog od zapovjednika voda u studenom navela Davora Širca, studenta veterine, koji je poslije napustio mjesto zapovjednika i otišao dalje studirati. Iako je svjedokinja navela prezime Širac iz utvrđenih dokaza proizlazi da se radi o Davoru Šimiću. Međutim, za državno odvjetništvo to nije bio relevantan podatak, jer je iz vjerodostojne dokumentacije utvrđeno da je Davor Šimić postao zapovjednik tek 1. 12. 1991. godine.

Dakle, imajući u vidu navedeno nesporno je da je II.opt. Davor Šimić, prije nego što je postao zapovjednik voda vojne policije, kao pripadnik tog voda znao za zlostavljanja civila u mjesecu studenom. Također je, kada je postao zapovjednik, kako je to sam iskazao, znao da se u Marinom Selu još uvijek nalaze zatočeni Milka Bunčić, Jeka Žestić, Nikola Ivanović i Branko Grujić. Iako se II.opt. brani da su ti civili bili slobodni i da

su mogli otići kamo žele, a to su tvrdili i drugi pripadnici voda vojne policije vijeće svim tim iskazima nije poklonilo vjeru. Naime, posve je logično da su oni, kao osobe koje su prisilno dovedene u Marino Selo, bili pod stalnom paskom prisutnih vojnika i da nisu mogli svojevolumno otići. Svjedokinja Milka Bunčić je do u pojedinosti opisala što im se sve događalo u Marinom Selu, kako su bili skrivani kada bi dolazile pojedine delegacije u Marino Selo, kako su morali čistiti cipele, cijepati drva, čistiti prostorije, a po noći su svi četvoro bili zaključavani u istu prostoriju, u kojoj su vršili i nuždu u istu posudu. Da nije bilo tako kako Šimić i drugi pripadnici voda tvrde govori i činjenica da je tijekom veljače 1992. godine Milka Bunčić pobjegla iz motela, a kad su je hrvatski vojnici pronašli nisu je pustili da ide dalje nego su je prisilno vratili u motel, gdje ju je za kaznu III.opt. Pavao Vancaš istukao (kazneno djelo pod toč. 5 presude) što je tijekom ovog kaznenog postupka nedvojbeno utvrđeno.

Dakle, nesporno je utvrđeno da je II:opt. Davor Šimić, za vrijeme oružanog sukoba propustio spriječiti da se prema civilnom stanovništvu nečovječno postupi i da se isto protuzakonito zatvara, čime je kršio pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba i time ostvario sva obilježja kaznenog djela koje mu je predmetnom optužnicom stavljeno na teret.

Trećeoptuženiku Pavlu Vancašu, zvanom Dida, je stavljeno na teret kazneno djelo pod toč. 5. presude, tj. da je za vrijeme oružanog sukoba mučio i nečovječno postupao prema civilnom osobama, nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava, čime je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Trećeoptuženik se brani da se tek nakon 15. siječnja 1992. g. preselio u motel u Marinom Selu, te da je tu zatekao 4 civila i to dvije žene i dva muškarca starije dobi. Nije znao njihovu nacionalnost, a poslije su mu u razgovoru te osobe rekle da su im kuće spaljene i da se nemaju gdje vratiti. Jednog dana, za vrijeme njegovog dežurstva, nestala je jedna od tih žena (Milka Bunčić), pa su ga suborci zafrkavali da je loše obavljao dežurstvo. To ga je jako razljutilo tako da je tu ženu koju su nakon nekog vremena pronašli i vratili u motel, refleksno dva puta ošamario. Svjestan je da to nije trebao učiniti i žao mu je što je to uradio i sada se kaje jer inače nema običaj tući žene. Poriče da ju je tukao gumenom palicom po leđima. Poslije se III.opt. ispravio pa je svojoj obrani nadodao da je u stvario bio ljut na tu ženu što je krenula prema miriranom području gdje je mogla poginuti i 2 puta ju je ošamario više iz opravdanog straha što joj se sve moglo dogoditi jer je njezina obitelj mogla ostati bez supruge i majke. U cijelosti je porekao da je drugu dvojicu civila (Nikolu Ivanovića i Branka Grujića) tjerao da se tuku, a također nijednog od njih dvojice nije nikad osobno udario.

Iako je III.opt. djelomično priznao kazneno djelo koje mu je stavljeno na teret, vijeće ni u kom slučaju nije moglo prihvatiti ovakvu njegovu obranu jer je ona posve nelogična i posve u suprotnosti s utvrđenim činjeničnim stanjem. Naime, Milka Bunčić je do u pojedinosti opisala zašto je morala pobjeći iz Marinog Sela, a njezinom iskazu vijeće je u cijelosti poklonilo vjeru jer je isti logičan i u skladu sa drugim provedenim dokazima.

U svom iskazu je navela da je negdje u veljači 1992. g. krišom čula Didu kako drugoj dvojici muških zatvorenika krišom govori da se te noći mogu „zabaviti s njom“, jer je

u podrumu bio krevet i da želi da oni s njom imaju grupni seks. Kako se bojala nije čekala noć već je za vrijeme večere pobjegla. Ujutro ju je jedan vojnik po imenu Boro uhvatio i vratio natrag u motel. Rekao joj je da se Dida raduje što će je vidjeti i da je pripremio punu gajbu piva. Kod motela su je ostali vojnici izvukli iz automobila i opkolili. Dida ju je odveo u sobu i počeo tući inzistirajući da kaže zašto je pobjegla. On ju je jedini tukao i to najprije rukama, a onda i gumenom palicom koju je izvukao iza pojasa. Pokušala se sakriti tako da je čučnula, a on ju je tukao palicom po leđima. Zatim je u sobu ušao zapovjednik Gojko Brzić (zapravo se radi o zapovjedniku Gojku Brzici), zaustavio batinjanje i poslao Didu van. Svjedokinja je također vidjela Didu kako u jutarnjim satima, negdje u veljači 1992.g. prisiljava civile Nikolu Ivanovića i Branka Grujića da tuku jedan drugoga. On ih je prisilio da se tuku, gaze i udaraju jedan drugoga, a kako nije bio zadovoljan vikanjem Nikole Ivanovića on osobno ga je nastavio tući u prsa tako da se Nikola dva tjedna žalio da ne može disati kako treba.

Preživjela svjedokinja Milka Bunčić je polupismena i neuka osoba i po mišljenju vijeća nije imala nikakvog interesa da izmišlja događaje, a niti imena, odnosno nadimke osoba koje su je zlostavljale. Ona je već haškim istražiteljima 24. 5. 1996. godine do u pojedinosti opisala što joj se sve događalo u Marinom Selu, a kod tog svog iskaza u načelu je ostala i prilikom saslušanja preko video veze, iako je tada očigledno bila jako uplašena upućenim prijetnjama. Sasvim je logično da se zbog protoka vremena sjećala puno manje pojedinosti nego prije, a i strah je učinio svoje.

Imajući u vidu navedeno, vijeću je obrana III.opt. posve neprihvatljiva, a razlozi koje je naveo zašto je pljusnuo dva puta svjedokinju Bunčić posve neuvjeljivi.

Naime, sam III.opt. je iskazao da su ga suborci zafrkavali da je loše obavljao dežurstvo kad mu je baba pobjegla. Postavlja se logično pitanje zašto bi ga oni tako zafrkavali ako je svjedokinja bila slobodna i mogla ići kud želi (kako on tvrdi u obrani) i zašto bi ju onda prisilno vraćali kao što su to učinili. Obzirom na iskaz svjedokinje, te ostalo utvrđeno činjenično stanje obrana III.opt. da je 2 puta ošamario svjedokinju jer se uplašio za njen život i jer je mislio na njenu obitelj odiše cinizmom i potpunom neuvjerljivošću, tim više što ga je tek zapovjednik Gojko Brzica spriječio u daljnjem maltretiranju svjedokinje.

Dakle, imajući u vidu navedeno vijeće je utvrdilo da je III.opt. Pavao Vancaš počinio kazneno djelo koje mu je predmetnom optužnicom stavljeno na teret.

Četvrtoptuženiku Tomici Poletto je stavljeno na teret kazneno djelo pod **toč. 4 a, b, c, d, e, f. i g. presude** tj. da je za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava i time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Četvrtoptuženik se brani da je negdje u studenom 1991. g. pristupio u vod vojne policije, ali je odmah po dolasku u motel u Marinom Selu upućen na punkt u mjestu Gaj koji je držao zajedno s drugim vojnim policajcima. Tu je pronašao i jednu kuću i živio sa svojom nevjenčanom suprugom Marom Bude i uopće nije odlazio iz Gaja, tj. s punkta, sve dok se nije razduživao iz Hrvatske vojske. Dakle, u cijelosti poriče da je imao bilo kakav kontakt s civilima zatvorenim u Marinom Selu.

Ovakvu njegovu obranu vijeće ni u kom slučaju nije moglo prihvatiti jer je posve u suprotnosti s utvrđenim činjeničnim stanjem.

Upravo njegova izvanbračna supruga Bude Mara je u dijelu svog iskaza pobila dio njegove obrane iskazavši da je Tomica ponekad znao po noći izbivati iz kuće, a ritam tih izbivanja bio je dosta pravilan. Nije joj govorio s kim i kamo ide. Od njegove pokojne majke saznala je da mu je otac bio alkoholičar i da ga je u mladosti zlostavljao. Za vrijeme zajedničkog života nije pretjerano konzumirao alkohol iako se ponekad vraćao kući pripit.

Da je IV.opt. Tomica Poletto, s ostalom dvojicom optuženika, počinio kazneno djelo opisano pod točkama 4a- 4g. proizlazi iz iskaza preživjelih svjedoka Milke Bunčić, te Mije i Jove Krajnovića, dok je preživjeli svjedok Branko Stanković govorio samo o zlostavljanju i maltretiranju, no nije se mogao sjetiti imena i nadimaka osoba koje su mu to činile. Svjedok Mijo Krajnović je još 23. svibnja 1996. g. dao svoj iskaz haškim istražiteljima detaljno opisujući što mu se događalo u tih 10-tak dana provedenih u Marinom Selu, opisujući osobe i njihove nadimke. Prema njegovom iskazu izvršitelji su Tomica Poletto i ostala dvojica optuženika.

Mnogo detaljniji opis s puno više pojedinosti iznijela je oštećenica Milka Bunčić koja je u Marinom Selu provela preko 4 mjeseca. Samim time mnogo više stvari je vidjela, čula i s više pojedinosti je mogla opisati pojedine osobe koje su zlostavljale i mučile civile. Ona je još haškim istražiteljima 24. svibnja 1996. g. vrlo detaljno i vjerno iznijela sve što je vidjela i čula. Njeni opisi počinitelja su vrlo vjerni i upravo odgovaraju opisu IV.opt. Tomice Poletta, o kojem govori kao o mladiću iz Dobrovca, starom oko 25 godina. Bio je visok i plav – žučkasto-riđ kao pijetao, zelenih očiju, imao je žučkastocrveni ten i bubuljice po licu. Mišljenje je vijeća da upravo ovaj opis IV.opt. Tomice Poletta gotovo u potpunosti odgovara njegovom izgledu i sada, nakon proteka od gotovo 19 godina.

Za vijeće je nesporno da je IV.opt. Tomica Poletto bio pripadnik voda vojne policije u inkriminirano vrijeme, te da je u to vrijeme u vodu postojao samo jedan Poletto. Naime, od 35 pripadnika voda vojne policije niti jedan pripadnik se ne preziva Poletto, tako da vijeće nije moglo prihvatiti ni dio obrane IV.opt. da je on imao još dvojicu braće jako sličnih njemu koji su bili hrvatski vojnici. Također je nesporno da je vod vojne policije imao bazu u Marinom Selu, u motelu na ribnjacima i da su sva mučenja i zlostavljanja upravo vršena u toj bazi. Preživjeli svjedoci su polupismeni i neuki ljudi i nemaju nikakvog interesa da izmišljaju događaje niti imena, kao ni nadimke osoba koje su ih zlostavljale. Od prvog trenutka iskazi preživjelih svjedoka Mije i Jove Krajnovića su gotovo istovjetni, a također su potvrđeni i iskazom Milke Bunčić datim pred haškim istražiteljima, a poslije i preko video-veze. Navedene žrtve ne spominju neke poznate osobe za koje bi eventualno mogle znati ili čuti preko medija da su bili aktivni učesnici u ratu pa kao takvi da bi mogli biti povezani sa zločinom. Oni upravo ukazuju na optuženike kao osobe koje su činile sve te stvari kao pripadnici voda vojne policije pri 76. bataljunu Pakrac. Iako je obrana pokušala stvoriti dojam da je u Marinom Selu bilo kao na željezničkom kolodvoru, da su ljudi stalno dolazili i odlazili za vijeće je posve nesporno da je vod vojne policije u Marinom Selu bio zatvoren za druge pripadnike Hrvatske vojske. Samim time nije postojala nikakva mogućnost da bilo tko drugi, nepozvan, samo tako dođe u bazu i zlostavlja civile. Po riječima preživjelih svjedoka oni su zlostavljani isključivo od pripadnika voda, a to su upravo navedeni Tomica Poletto i ostala

dvojica optuženika, tako da nema nikakve sumnje u njihov identitet. Imajući u vidu sve navedeno vijeće je u cijelosti prihvatilo kao istinite iskaze ovih svjedoka jer nije našlo u tim iskazima apsolutno ništa što bi ukazivalo da lažu i izmišljaju. Upravo suprotno, iz njihovih iskaza se vidi da ne žele spominjati neke osobe i događaje za koje nisu sto posto sigurni da su se stvarno dogodili.

Svjedok Jovo Krajnović je došao iz Srbije radi prepoznavanja optuženika, te, iako je prošlo 17 godina od tih događaja, i iako se radi o osobi koja je vrlo traumatizirana, on je među 24 osobe prepoznao Tomicu Poletta i V.opt. Željka Tutića, a upravo je Tomicu Poletta prepoznao kao osobu koja je bila zadužena „za struju“.

Iz iskaza Milke Bunčić, te Mije i Jove Krajnovića proizlazi da je dana 15. studenog Tomica Poletto učestvovao u zlostavljanju Filipa Gojkovića, Josipa Cicvare, Nikole Gojkovića, Jove Popovića zajedno s V.opt. Željkom Tutićem i VI.opt. Antunom Ivezićem, te drugim neidentificiranim pripadnicima voda, tako da je tukao metalnim šipkama i gumenim palicama te batinama gore navedene oštećenike, da bi ih potom utovarili u kamion i odvezli u pravcu Ilove, gdje im se gubi svaki trag, a tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare pronađena su 5. 12. 1991.godine. Obdukcijom je utvrđeno da je Nikola Gojković umro zbog strijelnih rana tijela i udova, a uzrok smrti za Josipa Cicvaru su strijelne ozljede glave, trupa i udova.

Iz njihovih iskaza također proizlazi da je dana 16. studenog 1991.g. IV.opt. Tomica Poletto, zajedno s V.opt. Željko Tutićem i neidentificiranom osobom po nadimku Vlado Kec, izudarao metalnom šipkom, rukama i nogama po tijelu i glavi Miju Danojevića, koji je uslijed batinanja zadobio srčani udar i na stolici u podrumu motela umro, a njegov leš je pronađen 17. studenog 1991.g. u Marinom Selu u putnom jarku. Obdukcijom je utvrđeno da su na tijelu Mije Danojevića pronađeni krvni podljevi prednje strane grudnog koša i rana nagnječina desne obrve.

Četvrtoptuženik Tomica Poletto je s neutvrđenim pripadnicima voda dana 18. studenog 1991.g. tukao Jovu Krajnovića, a zatim u prostorije zatvora pustio vodu iz ribnjaka tako da su svi uhićenici morali čučati na betonskoj gredi izdignutoj iznad vode da se ne bi smočili i smrzli, obzirom na godišnje doba.

Četvortoptuženik Tomica Poletto je u prisutnosti nepoznatih pripadnika voda poveo na ispitivanje uhićenika Jovu Krajnovića, diktirao mu što teba napisati o oružju koje posjeduju mještani sela Kip, zavezao ga za stolicu, a na nožne prste privezao žicu i spojio s induktorom, a zatim proizvodio struju tako da se Jovo Krajnović tresao do iznemoglosti.

Četvrtoptuženik Tomica Poletto je dana 19. studenog 1991.g. učestvovao u mlaćenju Branka Bunčića, Jovana Popovića i Jove Žestića, te polijevanju vodom Jove Žestića koji je uslijed troga preminuo, dok su Branko Bunčić i Jovan Popović „odvedeni doktoru“, a njihovi leševi su pronađeni 5. prosinca 1991.g. na području Pakračke Poljane i Marinog Sela. Uzrok smrti Branka Bunčića je 13 prostrijelnih rana glave i trupa, te lijeve nadlaktice, čiji smjer je bio odostraga prema naprijed, a Jovan Popović zadobio je višestruke prijelome kostiju nosa s hematomima po licu, leđima, debelom mesu, cijelom trupu i 7 prostrijelnih rana vrata i trupa, što je prouzrokovalo smrt istoga.

Četvrtoptuženik Tomica Poletto je 20. studenog 1991.g. učestvovao u polijevanju zatočenih civila hladnom vodom, uslijed čega je Rade Gojković umro, a zatim u premlaćivanju Jove Krajnovića i maltretiranju Nikole Krajnovića strujom, te bio prisutan rezanju ušiju Savi Gojkoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću, a zatim su ova trojica izvedeni zatvora i odvedeni u nepoznatom smjeru, a idućeg dana njihova tijela su sahranjivali preživjeli civili Branko Stanković i Jovo Krajnović.

Četvrtoptuženik Tomica Poletto je od 24. studenog 1991.g. učestvovao u tučenju gumenim palicama zatočenika Branka Stankovića, Jove Krajnovića i Mije Krajnovića, sve dok ih u tome nije spriječio pripadnik vojne policije po imenu Drago.

Kao što je vidljivo iz navedenog Tomica Poletto je po iskazima preživjelih oštećenika sudjelovao u nizu stravičnih radnji mučenja i zlostavljanja uhićenih civila. Za više nije bilo dvojbe da se smrt Mije Danojevića može pripisati upravo batinjanju i zlostavljanju od strane optuženika koje je izazvalo srčani udar oštećenika. Također se smrt Jove Žestića i Rade Gojkovića može pripisati radnjama IV.optuženika jer se radi o starijim ljudima, otprilike bolesnima, koji su umrli upravo zbog batina i smrzavanja uslijed polijevanja hladnom vodom.

Dakle, imajući u vidu navedeno više je nedvojbeno utvrdilo da je IV.opt. Tomica Poletto počinio kazneno djelo koje mu je predmetnom optužnicom pod toč. 4 a) -4 g) stavljeno na teret.

Petoptuženiku Željku Tutiću je stavljeno na teret kazneno djelo pod **toč. 4 a, b.i g. presude** tj. da je za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava i time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Petoptuženik Željko Tutić je prilikom prvog saslušanja u prethodnom postupku, dana 21. 3. 2008. g., dao samo svoje osobne podatke, te je uz ime i prezime naveo da mu je nadimak Eki. Tražio je kratku konzultaciju sa svojim odvjetnikom, a nakon toga je iskazao da će koristiti svoje zakonsko pravo neiznošenja obrane i da će se braniti šutnjom. Prilikom drugog saslušanja u prethodnom postupku, 18. 7. 2008.g., također je izjavio da će se braniti šutnjom, jer smatra da su za njega, tj. o njegovoj krivnji sve rekli svjedoci koje je predložio i koji su saslušani tijekom istrage.

Na glavnoj raspravi je odlučio dati svoju obranu, te je u cijelosti porekao da ima bilo kakve veze s predmetnim kaznenim djelom. Posebno je napomenuo da ga nikad nitko nije zvao nadimkom Eki, da bi na pitanje predsjednika vijeća zašto je onda pored njegovog imena Željko Tutić upisan i nadimak Eki, V.opt. je odgovorio da je on pristao i na taj nadimak tj. na pitanje istražnog suca: „Da li je on Željko Tutić zvani Eki?“ - on je odgovorio sa „da“. Navodi da je kao dobrovoljac sudjelovao u domovinskom ratu od kolovoza 1991. godine. Polovicom rujna zadužio je uniformu i zajedno se s bratićem Tihomirom Vukovićem na njegov poziv priključio tenkovskoj jedinici. Međutim, u rujnu i tijekom listopada supruga mu je zajedno s malim djetetom boravila kod tetka i tetke Planinčić u Samoboru, a kako je u kući bilo jako ljudi molila je da ih premjesti bilo gdje drugdje, gdje

postoje bolji životni uvjeti. Zbog toga ih je krajem listopada odveo kod sestre i šogora Ančić u mjesto Punat na otoku Krku gdje mu je šogor imao vikendicu. Tamo su otišli krajem listopada ili pak početkom studenog i ostali su sve do 28. studenog 1991. g. kada je pao Lipik. U svezi alibija svoje obrane V.opt. je ponovno predložio da se saslušaju svjedoci koji su saslušani u istrazi, što je vijeće i prihvatilo, te su ti svjedoci i saslušani.

Međutim, i unatoč saslušanih svjedoka ovakvu njegovu obranu vijeće ni u kom slučaju nije moglo prihvatiti jer je posve u suprotnosti s utvrđenim činjeničnim stanjem.

Da je V.opt. Željko Tutić zvani Eki, s ostalom dvojicom optuženika, počinio kazneno djelo opisano pod točkama 4a, 4b i 4g. proizlazi iz iskaza preživjelih svjedoka Milke Bunčić, te Mije i Jove Krajnovića, dok je preživjeli svjedok Branko Stanković govorio samo o zlostavljanju i maltretiranju, no nije se mogao sjetiti imena i nadimaka osoba koje su mu to činile. Svjedok Mijo Krajnović je još 23. svibnja 1996. g. dao svoj iskaz haškim istražiteljima detaljno opisujući što mu se događalo u tih 10-tak dana provedenih u Marinom Selu, opisujući osobe i njihove nadimke. Prema njegovom iskazu izvršitelji su Eki, za kojeg je smatrao da se zove Boro Gojko i ostala dvojica optuženika (Poletto i Braja).

Mnogo detaljniji opis, s puno više pojedinosti, iznijela je oštećenica Milka Bunčić, koja je u Marinom Selu provela preko 4 mjeseca. Samim time mnogo više stvari je vidjela, čula i s više pojedinosti je mogla opisati pojedine osobe koje su zlostavljale i mučile civile. Ona je još haškim istražiteljima 24. svibnja 1996. g. vrlo detaljno i vjerno iznijela sve što je vidjela i čula. Njeni opisi su vrlo vjerni i upravo odgovaraju opisima IV, V. i VI.optuženika. Ekija je opisala kao osobu staru oko 30 godina, visokog oko 175 cm, veoma jake građe, plave kose, plavih očiju veoma oštre kose, (uzdignuta) bez prepoznatljivih oznaka. On je bio iz Pakračkih Kusonja.

Mišljenje je vijeća da upravo ovaj opis V.optuženika Željka Tutića zvanog Eki u potpunosti odgovara njegovom izgledu i sada, nakon proteka od gotovo 19 godina. Ona je čak navela da je Eki iz Pakračkih Kusonja, što u potpunosti odgovara istini, jer je V.opt. upravo iz tog dijela Kusonja. Između ostalog je iskazala i da mu je majka pravoslavne vjere, što je također činjenica koja odgovara istini.

Za vijeće je nesporno da je V.opt. Željko Tutić zvani Eki bio pripadnik voda vojne policije u inkriminirano vrijeme i s obzirom na utvrđeno činjenično stanje nikako nije mogao u to vrijeme biti na otoku Krku (tvrdi gotovo mjesec dana). Naime, od 35 pripadnika voda vojne policije niti jedan drugi nije imao nadimak Eki.

Tijekom ovog kaznenog postupka nedvojbeno je utvrđeno da je vod vojne policije imao bazu u Marinom Selu, u motelu na ribnjacima i da su sva mučenja i zlostavljanja vršena u toj bazi. Preživjeli svjedoci su, kao što je već prije rečeno, polupismeni i neuki ljudi i nemaju nikakvog interesa da izmišljaju događaje, a niti imena, kao ni nadimke osoba koje su ih zlostavljale. Od prvog trenutka iskazi preživjelih svjedoka Mije i Jove Krajnovića su gotovo istovjetni, a također su potvrđeni i iskazom Milke Bunčić datim pred haškim istražiteljima, a poslije i preko video-veze. Navedene žrtve ne spominju neke poznate osobe za koje bi eventualno mogle znati ili čuti preko medija da su bili aktivni učesnici u ratu pa kao takvi da bi mogli biti povezani sa zločinom. Oni upravo ukazuju naoptuženike kao osobe

koje su činile sve te stvari kao pripadnici voda vojne policije pri 76. bataljunu Pakrac. Iako je obrana pokušala stvoriti dojam da je u Marinom Selu bilo kao na željezničkom kolodvoru, da su ljudi stalno dolazili i odlazili za vijeće je posve nesporno da je vod vojne policije u Marinom Selu bio zatvoren za druge pripadnike Hrvatske vojske. Samim time nije postojala nikakva mogućnost da bilo tko drugi, nepozvan, samo tako dođe u bazu i zlostavlja civile. Po riječima preživjelih svjedoka oni su zlostavljani isključivo od pripadnika voda, a to su upravo navedeni Eki i ostala dvojica optuženika, tako da nema nikakve sumnje u njihov identitet. Imajući u vidu sve navedeno vijeće je u cijelosti prihvatilo kao istinite iskaze ovih svjedoka jer nije našlo u tim iskazima apsolutno ništa što bi ukazivalo da lažu i izmišljaju. Upravo suprotno, iz njihovih iskaza se vidi da ne žele spominjati neke osobe i događaje za koje nisu sto posto sigurni da su se stvarno dogodili.

Osim toga, svjedok Jovo Krajnović je došao iz Srbije radi prepoznavanja optuženika, te, iako je prošlo 17 godina od tih događaja i, iako se radi o osobi koja je vrlo traumatizirana, on je među 24 osobe prepoznao Željka Tutića – istina govoreći da se radi o Anti Andrijatu, ali navodeći da je isti gazio po Miji Danojeviću i da ga je ubio, te da je njih zadnji dan boravka na ribnjacima tukao. Takav opis događaja od prvog trenutka opisuje i Mijo Krajnović, kao i Jovo, u iskazima datim prije, i upravo se radi o osobi zvanj Eki, tj. Željku Tutiću.

Tvrdnja V.opt. Željka Tutića da njegov nadimak nije Eki vijeće nije moglo prihvatiti jer je, kao što je već prije rečeno, na istražnom ročištu, prilikom prvog saslušanja, prilikom davanja podataka rekao svoj nadimak, te ga, po riječima zastupnice optužbe, koja je bila prсутna na tom ročištu, i obrazložio da Eki dolazi od Željko, ali izgovorenog „malim dječjim ustima“ njegove sestre. Dakle, taj nadimak je nastao još u djetinjstvu i opće je poznat u sredini u kojoj je Eki živio i živi, a o tome govore i iskazi svjedoka saslušanih u istrazi. Naime, saslušani svjedoci Zdravko Čatak, Goran Nikles, Dražen Macura i Damir Jirasek, te Milan Štrbac govore o njegovom nadimku Eki, a taj nadimak je opće poznat za Željka Tutića u Pakracu.

Iako je V.opt. Željko Tutić predloženim svjedocima želio stvoriti alibi da u inkriminirano vrijeme nije bio u Marinom Selu na ribnjacima, već na otoku Krku, vijeće, s obzirom na utvrđeno činjenično stanje i na iskaze predloženih svjedoka, to nikako nije moglo prihvatiti. Željka Tutića zvanog Eki opisao je u svom iskazu Milan Štrbac kao osobu koja ga je spasila u studenom 1991. g. (14. studenog 1991.g.) kad je bio doveden na ribnjake. Svjedok je opisao što se to dešavalo prilikom njegovog uhićenja, kako je doveden do motela u Marinom Selu, i na koji način ga je upravo Eki spasio. Njegov nećak Duško Štrbac je očigledno pokušao pomoći svojim iskazom Željku Tutiću spominjujući da je Milan Štrbac dva puta bio hapšen i odvođen u Marino Selo, što očigledno nije istina. Za vijeće nema nikakve dvojbe da je Milan Štrbac samo jednom uhićen i nakon odlaska iz Marinog Sela odveden u Pakračku Poljanu. Da je riječ o samo jednom hašenju govori i supruga Milana Štrbca, iako se nije moglo točno sjetiti datuma kad se to dogodilo tj. rekla je da se dogodilo u prosincu, a ne u studenom. Saslušana svjedokinja Nada Žestić je jasno i nedvosmisleno iskazala da se to hapšenje Milana Štrbca i njegove obitelji dogodilo u studenom 1991. g. i to dan nakon što je njen suprug odveden u Marino Selo, te da je kćerka obitelji Štrbac kod nje prespavala, i drugi dan je njena majka došla po nju, jer su bili izmješteni u Poljanu. Dakle, ove činjenice u svakom slučaju govore u prilog da se upravo Eki tj. nedvojbeno V.opt. Željko

Tutić, nalazio pred tim podrumom pred kojeg je doveo Milana Štrbca i u kojem su se nalazili zatočeni civili.

Da je Željko Tutić bio u inkriminirano vrijeme u vodu vojne policije govori i dokumentacija priložena u spisu i to podaci o ratnom putu do studenog 1991. g. za navedene optuženike, kao i kartoni plaća iz kojih je vidljivo da su bili pripadnici voda vojne policije, te im je u karton upisano i vrijeme koje su proveli u vodu.

Iz iskaza svjedoka Milke Bunčić, te Mije i Jove Krajnović, proizlazi da je dana 15. studenog Željko Tutić zvani Eki sudjelovao u zlostavljanju Filipa Gojkovića, Josipa Cicvare, Nikole Gojkovića, Jove Popovića i Slobodana Kukića zajedno s IV.opt. Tomicom Polettom i VI.opt. Antunom Ivezićem, te drugim, neidentificiranim, pripadnicima voda tukao metalnim šipkama i gumenim palicama, te batinama gore navedene oštećenike, da bi ih potom utovarili u kamion i odvezli u pravcu Ilove, gdje im se gubi svaki trag, a tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare pronađena su 5.12.1991.g. Obdukcijom je utvrđeno da je Nikola Gojković umro zbog strijelnih rana tijela i udova, a uzrok smrti za Josipa Cicvaru su strijelne ozljede glave, trupa i udova.

Iz njihovih iskaza također proizlazi da je dana 16. studenog 1991.g. V.opt. Željko Tutić zvani Eki, zajedno s IV.opt. Tomicom Polettom i neidentificiranom osobom po nadimku Vlado Kec, izudarao metalnom šipkom, rukama i nogama po tijelu i glavi Miju Danojevića, koji je uslijed batinjanja zadobio srčani udar i na stolici u podrumu motela umro, a njegov leš je pronađen 17. 11. 1991. g. u Marinom Selu u putnom jarku. Obdukcijom je utvrđeno da su na tijelu Mije Danojevića pronađeni krvni podljevi prednje strtane grudnog koša i rana nagnječina desne obrve.

Također je utvrđeno da je dana 24. studenog 1991.g. V.opt. Željko Tutić zvani Eki, zajedno s IV.opt. Polettom, gumenim palicama tukao zatočenike Branka Stankovića, Jovu Krajnoviću i Miju Krajnovića, dok ih u tome nije spriječio pripadnik vojne policije po imenu Drago.

Kao što je vidljivo iz navedenog V.opt. Željko Tutić zvani Eki je po iskazima preživjelih oštećenika sudjelovao u nizu stravičnih mučenja i zlostavljanja uhićenih civila. Za sud nije bilo nikakve dvojbe da se smrt Mije Danojevića može pripisati upravo batinjanju i zlostavljanju i od strane V.optuženika, koje je izazvalo srčani udar oštećenika.

Dakle, imajući u vidu navedeno vijeće je nedvojbeno utvrdilo da je V.opt. Željko Tutić zvani Eki počinio kazneno djelo koje mu je predmetnom optužnicom pod točkama 4a., 4b i 4g stavljeno na teret.

Šestooptuženiku Antunu Iveziću je stavljeno na teret kazneno djelo pod toč. 4 a, 4 e. i 4 f. presude tj. da je za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava i time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Šestooptuženik Antun Ivezić je prvi put saslušan dana 21. 3. 2008. g. u prethodnom postupku, kad je izjavio da u tom trenutku neće iznijetio obranu i da će se braniti šutnjom. Tom prilikom je, dajući osobne podatke, uz porodično i rođeno ime: Antun Ivezić, naveo i nadimak: Braja. Tijekom daljnjeg kaznenog postupka u svojoj obrani poriče da je počinio predmetno kazneno djelo koje mu je optužnicom ŽDO stavljeno na teret. Između ostalog navodi da je negdje do sredine listopada sudjelovao u akcijama u Lipiku i oko njega i to sve do njegovog pada u neprijateljske ruke kad su ga prebacili u Prekopakru gdje se zadržao do konca studenog 1991. godine. Dakle, on u svojoj obrani kategorički tvrdi da je u vod vojne policije s bazom u Marinom Selu raspoređen 25. ili pak 26. 11. 1991. g. i da samim time nije mogao sudjelovati u mučenju i zlostavljanju civila koje mu se stavlja na teret.

Ovakvu njegovu obranu vijeće ni u kom slučaju nije moglo prihvatiti jer je posve u suprotnosti s utvrđenim činjeničnim stanjem. Da je VI.opt. Antun Ivezić zvan Braja, s ostalom dvojicom optuženika, počinio kazneno djelo opisano pod točkama 4a, 4 e. i 4 f. proizlazi, kako je to već u par navrata tijekom ove presude rečeno, iz iskaza preživjelih svjedoka Milke Bunčić, te Mije i Jove Krajnovića, dok je preživjeli svjedok Branko Stanković govorio samo o zlostavljanju i maltretiranju, no nije se mogao sjetiti imena i nadimaka osoba koje su mu to činile. Svjedok Mijo Krajnović je još, 23. svibnja 1996. g., dao svoj iskaz haškim istražiteljima, detaljno opisujući što se njemu i njegovom sinu događalo u tih 10-tak dana provedenih u Marinom Selu, opisujući osobe koje su ih maltretirale i njihove nadimke. U njihovim iskazu izvršitelji su bili Andrijato zvan Ante Pavelić, zvan Braja, Poletto, te Boro Gojko zvan Eki.

Mnogo detaljniji opis, s puno više pojedinosti, iznijela je oštećenica Milka Bunčić, koja je u Marinom Selu provela preko 4 mjeseca. Samim time mnogo više stvari je vidjela, čula i s više pojedinosti je mogla opisati pojedine osobe koje su zlostavljale i mučile civile. Ona je haškim istražiteljima 24. svibnja 1996.g. vrlo detaljno i vjerno iznijela sve što je vidjela i čula. Njeni opisi su vrlo vjerni i upravo odgovaraju opisima IV, V. i VI.optuženika. Tako je, između ostalog, VI.opt. Antuna Ivezića zvanog Braja navela kao Ante Inu zvan Braja, star oko 20 godina, smeđe kose, viši od Širca (misli na Davora Šimića), jake građe, smeđih očiju, navodeći da je iz Lipika. Jedom je čula kako komentira da će se njegov rad u hotelu smatrati dijelom njegove vojne obveze tako da ne mora služiti dodatno vrijeme u vojsci.

Mišljenje je vijeća da upravo ovaj opis VI.opt. Antuna Ivezića zvanog Braja u potpunosti odgovara njegovom izgledu i sada, nakon proteka od gotovo 19 godina. Ona je čak navela da je Braja iz Lipika, što u potpunosti odgovara istini, jer je VI.opt. upravo iz tog mjesta. Podatak da se Ante po nadimku Braja hvalio da će ovo što radi na ribnjacima (mučenje i zlostavljanje) postati dijelom njegove vojne obveze, svjedokinja nije mogla znati, ni izmisliti, kao ni činjenicu da je mlađi od ostalih, da to nije stvarno vidjela i čula, i da to nije stvarno bilo tako. Naime, činjenica je da je VI.opt. u vrijeme događaja bio star 19 godina, da je započeo služiti vojsku u JNA, a zatim se pridružio braniteljima već u kolovozu 1991. g., tako da mu je u biti za potpuno odsluženje vojnog roka trebalo još dosta vremena, što dodatno upućuje na činjenicu da je svjedokinja govorila istinu.

Za vijeće je nesporno da je VI.opt. Antun Ivezić zvan Braja bio pripadnik voda vojne policije u inkriminirano vrijeme i s obzirom na utvrđeno činjenično stanje nije se

mogao u to vrijeme nalaziti u Prekopakri. Naime, od 35 pripadnika voda vojne policije niti jedan drugi pripadnik voda u to vrijeme nije imao nadimak Braja. Dakle, njegov nadimak Braja za vijeće uopće nije sporan jer je on sam prilikom prvog ispitivanja kod istražnog suca govorio o tom svom nadimku obrazažući da potječe od „braco“, a također izgovoren tepanjem i u ranom djetinjstvu, što je sada uvriježeno u sredini u kojoj živi (iskazi svjedoka u istrazi). Saslušani svjedoci Dražen Macura, Damir Jirasek i Dubravko Klaić govorili su o tom njegovom nadimku Braja i ti njihovi iskazi dati u istrazi za vijeće su potpuno vjerodostojni.

Da je Antun Ivezić u inkriminirano vrijeme bio pripadnik voda vojne policije proizlazi iz vojne dokumentacije priložene u spisu i to iz podataka o ratnom putu do studenog 1991. g. za navedene optuženike. Također je iz kartona plaća vidljivo da su VI.opt. i ostali optuženici bili pripadnici voda vojne policije, a u karton im je upisano i vrijeme koje su proveli u vodu.

Tijekom ovog kaznenog postupka nedvojbeno je utvrđeno da je vod vojne policije imao bazu u Marinom Selu, u motelu na ribnjacima i da su sva mučenja i zlostavljanja vršena u toj bazi. Preživjeli svjedoci su, kao što je već prije rečeno, polupismeni i neuki ljudi i nemaju nikakvog interesa da izmišljaju događaje, a niti imena, kao ni nadimke osoba koje su ih zlostavljale. Od prvog trenutka iskazi preživjelih svjedoka Mije i Jove Krajnovića su gotovo istovjetni, a također su potvrđeni i iskazom Milke Bunčić datim pred haškim istražiteljima, a poslije i preko video-veze. Navedene žrtve ne spominju neke poznate osobe za koje bi eventualno mogle znati ili čuti preko medija da su bili aktivni učesnici u ratu pa kao takvi da bi mogli biti povezani sa zločinom. Oni upravo ukazuju optuženike kao osobe koje su činile sve te stvari kao pripadnici voda vojne policije pri 76. bataljunu Pakrac. Iako je obrana pokušala stvoriti dojam da je u Marinom Selu bilo kao na željezničkom kolodvoru, da su ljudi stalno dolazili i odlazili za vijeće je posve nesporno da je vod vojne policije u Marinom Selu bio zatvoren za druge pripadnike Hrvatske vojske. Samim time nije postojala nikakva mogućnost da bilo tko drugi, nepozvan, samo tako dođe u bazu i zlostavlja civile. Po riječima preživjelih svjedoka oni su zlostavljani isključivo od pripadnika voda, a to su upravo navedeni Braja i ostala dvojica optuženika, tako da nema nikakve sumnje u njihov identitet. Imajući u vidu sve navedeno vijeće je u cijelosti prihvatilo kao istinite iskaze ovih svjedoka jer nije našlo u tim iskazima apsolutno ništa što bi ukazivalo da lažu i izmišljaju. Upravo suprotno, iz njihovih iskaza se vidi da ne žele spominjati neke osobe i događaje za koje nisu sto posto sigurni da su se stvarno dogodili.

Iz iskaza svjedokinje Milke Bunčić, te Mije i Jove Krajnović proizlazi da je dana 15. studenog 1991. g. u podrumu „Ribarske kolibe“ VI.opt. Antun Ivezić zvani Braja sudjelovao u zlostavljanju zatočenih srpskih civila Filipa Gojkovića, Josipa Cicvare, Nikole Gojkovića, Jove Popovića i Slobodana Kukića, zajedno s IV.opt. Tomicom Poletto, V.opt. Željkom Tutićem zvanim Eki, te drugim neidentificiranim pripadnicima voda tako što su ih udarali po tijelu metalnim šipkama, gumenim palicama, drvenim batinama, a Slobodanu Kukiću je Antun Ivezić zvani Braja nožem na prsima zarezao križ, te mu je u ranu stavljao sol, da bi ih potom utovarili u kamion i odvezli u pravcu Ilove, gdje im se gubi svaki trag, a tijela Nikole Gojkovića i Josipa Cicvare pronađena su 5. prosinca 1991. godine. Obdukcijom je utvrđeno da je Nikola Gojković umro zbog strijelnih rana tijela i udova, a uzrok smrti za Josipa Cicvaru su strijelne ozljede glave, trupa i udova.

Iz njihovih iskaza također proizlazi da je dana 19. studenog 1991. g. VI. Antun Ivezić Braja, zajedno s IV.opt. Tomicom Poletto i neidentificiranom osobom po nadimku Vlado Kec, mlatio Branka Bunčića, Jovana Popovića i Jovu Žestića, polijevali ih vodom uslijed čega je Jovo Žestić preminuo, dok su Branka Bunčića i Jovana Popovića odvezli navodno doktoru, da bi leševi Branka Bunčića i Jovana Popovića bili pronađeni 5. 12. 1991.g. na području između Pakračke Poljane i Marinog Sela. Obdukcijom je utvrđeno da je uzrok smrti Branka Bunčića 13 prostrijelnih rana glavne i trupa, te lijeve nadlaktice čiji je smjer bio odostraga prema naprijed, a Jovan Popović zadobio je višestruke prijelome kostiju nosa s hematomima po licu, leđima, debelom mesu, cijelom trupu i 7 prostrijelnih rana vrata i trupa što je prouzrokovalo smrt istog.

Također je utvrđeno da je dana 20. studenog 1991. g. VI.opt. Antun Ivezić Braja, zajedno s IV.opt. Tomicom Poletto te neidentificiranim osobama po nadimku Vlado Kec i Drago, zapovijedili svim zatočenim civilima da se međusobno polijevaju vodom iz šmrka, uslijed čega je Rade Gojković umro, a zatim su tuki Jovu Krajnovića kojom mu je prilikom nepoznati pripadnik voda slomio čeljust. Šestoptuženik Antun Ivezić Braja je prosjekao uho Nikoli Krajnoviću i u otvor stavio metak a IV.opt. Tomica Poletto ga priključio na induktor i pustio struju od čega se Nikola Krajnović nekontrolirano tresao. Potom je VI.opt. odsjekao istome uho, dok je Savi Gojkoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću, odsjekao oba uha, a zatim zasjekao resicu uha Miji Krajnoviću zapovjedivši mu da pojede uho Save Gojkovića, što je ovaj iz straha i učinio, a potom su Savu Gojkovića, Peru Novkovića i Milana Popovića izveli iz zatvora i odveli u nepoznatom smjeru, a idućeg dana su njihova tijela sahranjivali preživjeli civili Jovo Krajnović i Branko Stanković.

Kao što je vidljivo iz navedenog VI.opt. Antun Ivezić Braja je po iskazima preživjelih oštećenika sudjelovao u nizu stravičnih mučenja i zlostavljanju uhićenih civila. Za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da se smrt Jove Žestića i Rade Gojkovića može pripisati radnjama i VI.optuženika jer se radi o starijim ljudima, otprije bolesnima, koji su umrli upravo zbog batina i smrzavanja uslijed polijevanja hladnom vodom (ubijanje civila je širi pojam od ubojstva).

Dakle, imajući u vidu navedeno vijeće je nedvojbeno utvrdilo da je VI.opt. Antun Ivezić Braja počinio kazneno djelo koje mu je predmetnom optužnicom pod toč. 4a, 4 e. i 4 f. stavljeno na teret.

Nakon što je na opisani način vijeće utvrdilo kaznenu odgovornost sve šestorice optuženika za predmetna kaznena djela pristupilo je utvrđivanju stupnja te odgovornosti kako bi prema istima moglo primijeniti odgovarajuće kaznene sankcije.

Odlučujući o vrsti i visini sankcije koja bi odgovarala krivičnopravnoj odgovornosti sve šestorice optuženika vijeće je imalo na umu da je za predmetna kaznena djela za koja su optuženici proglašeni krivima kao kazna propisana kazna zatvora od najmanje 5 godina ili kazna zatvora od 20 godina.

Od počinjenja krivičnih djela prošlo je gotovo 18 godina. Ovakav protek vremena često je značajna olakotna okolnost, no ovdje je riječ o ratnim zločinima koji ne zastarjevaju (čl. 95. OZRH), sukladno Konvenciji o neprimjenjivanju zakonske zastarjelosti

za ratne zločine protiv čovječnosti iz 1868. godine. To znači da zakonodavac smatra da protek vremena ne utječe na sankcioniranje ratnih zločina.

Što se tiče visine utvrđenih kazni zatvora u svakom pojedinom slučaju vijeće je kao prvo vodilo računa o subjektivnim i objektivnim okolnostima počinjenih djela, te je tako, između ostalog, posebno vodilo računa o jačini ugrožavanja ili povredi zaštićenog dobra. Vijeće je smatralo da je protupravna smrt makar i jedne civilne osobe teška posljedica jer čovjekov život mora biti nepovrediv, pa i u ratnim uvjetima. Nažalost rat po prirodi stvari dovodi do smrti, patnji i razaranja, i u ratnim je uvjetima ljudski život kudikamo ugroženiji nego u mirnodopskim uvjetima.

Upravo je zato **I.opt. Damir Kufner** kao faktični zapovjednik voda vojne policije morao osigurati sve da ne dođe do nepotrebnih gubitaka života privedenih civila.

Pobude iz kojih je I.opt. počinio kazneno djelo pod toč. 1 presude vijeće je promatralo kroz konkretnu ratnu situaciju na pakračkom području. Neprekidne borbe vodile su se na svim okolnim bojištima i područje Pakraca i Lipika bilo je izloženo stalnom nasumičnom granatiranju, kako vojnih tako i civilnih ciljeva. Za Damira Kufnera su gotovo svi saslušani zapovjednici iskazali da se radilo o mladom, vrijednom i izrazito savjesnom hrvatskom vojniku koji je svoju dužnost načelnika za sigurnost provodio vrlo odgovorno, temeljno i pedantno. Kao takav, nakon saznanja da su uhićena trojica mještana Kipa srpske nacionalnosti koji su kopali rovove i bili naoružani oružjem vojnog porijekla, reagirao je na svoj način, vođen domoljubnim zanosom i željom za dokazivanjem, onako kako je to utvrđeno tijekom ovog postupka, i time očigledno prekršio pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba jer je naredio protuzakonito zatvaranje civilnog stanovništva. U njegovim radnjama, u svezi ovog kaznenog djela vijeće nije našlo nekih posebno otegotnih okolnosti.

Pored ovih navedenih olakotnih okolnosti vijeće je cijenilo i druge olakotne okolnosti, kao i činjenicu da I.opt. Damir Kufner nije dosada osuđivan, da je obiteljski čovjek, oženjen, otac jednog djeteta i da se za vrijeme vođenja ovog kaznenog postupka disciplinirano i korektno ponašao i ničim nije sudu otežavao vođenje ovog kaznenog postupka.

Vijeće je također vodilo računa da je u vrijeme počinjenja kaznenih djela I.opt. bio vrlo mlada osoba, s upravo navršениh 25 godina, koji se pod svaku cijenu želio dokazati u vrlo odgovornom i složenom poslu vojne sigurnosti, i kao takav očigledno vođen domoljubnim zanosom nije mogao trezveno sagledati sve posljedice svojih djela.

S obzirom na sve navedene olakotne okolnosti vijeće je smatralo da su u konkretnom slučaju za kazneno djelo iz toč. 1 ispunjeni svi uvjeti za ublažavanje kazne, te mu je stoga za isto i utvrđena najmanja moguća kazna zatvora, u trajanju od 1 godine.

Što se tiče kaznenog djela pod toč. 2 presude za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da I.opt. Damir Kufner nije naredio zlostavljanje, mučenje i, u krajnjem ishodu, ubijanje civila i posve je nesporno da se sve to dogodilo mimo njegovog znanja i volje. Međutim, I.opt. je kao zapovjednik bio dužan, nakon saznanja za navedene protupravnosti, poduzeti sve radnje da se daljnje zlostavljanje i protupravnosti spriječe, a također i da se za počinjeno i

učinjeno zlostavljanje počinitelji kazne. On je, također, bio dužan poduzeti sve radnje da se takve protupravnosti ne ponove, da se pronađu neposredni počinitelji i da onda budu kažnjeni. Kao što je već rečeno njegovo propuštanje sastojalo se u nepoduzimanju nikakvih zapovjednih radnji kako bi se takvo protupravno postupanje njegovih podređenih suzbilo, spriječilo i kaznilo. Svojim nečinjenjem, tj. propuštanjem poduzimanja potrebnih zapovjednih radnji I.opt. Damir Kufner je i pristao na posljedice koje su uslijedile. Ovakav način počinjenja djela po prirodi stvari blaži je od činjenja, jer činjenje znači aktivnost, a nečinjenje predstavlja izostanak aktivnosti i time pristajanje na posljedice.

Kao otegotne okolnosti vijeće je I.optuženiku cijeno činjenicu da je u Marinom Selu zbog njegovog nečinjenja mučeno i zlostavljano 24 civila, od kojih je 18 lišeno života.

Imajući u vidu navedeno, kao i sve već prije navedene olakotne okolnosti vijeće je smatralo da su ipak u konkretnom slučaju i za kazneno djelo iz toč. 2. presude ispunjeni svi uvjeti za ublažavanje kazne, te mu je stoga za isto i utvrđena kazna zatvora u trajanju od 4 godine, pa je I.opt. Damir Kufner temeljem čl. 43. st. 2. toč. 2. OKZRH osuđen je na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 4 godine i 6 mjeseci koja je primjerena svim navedenim okolnostima, te ličnosti I.optuženika. Ova kazna sadrži i dostatnu moralnu osudu za zlo koje je činjenjem, a poslije i nečinjenjem I.optuženik nanio društvu u cjelini.

Drugooptuženik Davor Šimić je u biti naslijedio I.opt. Damira Kufnera, te je bio u razdoblju od 1. 12. 1991. do 31. siječnja 1992. godine formalni i faktični zapovjednik predmetnog voda vojne policije. Za njega je također tijekom ovog kaznenog postupka nedvojbeno utvrđeno da kao zapovjednik toga voda kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se prema civilnom stanovništvu nečovječno postupa i da se isto protuzakonito zatvara. Nakon što je postao zapovjednik voda njemu je bilo jako dobro poznato da se u bazi u Marinom Selu i dalje nalaze 4 zatočena civila i kao zapovjednik je bio dužan poduzeti sve radnje da se daljnje zlostavljanje i protupravnosti spriječe. On je propustio osloboditi te zatočene civile i spriječiti njihovo daljnje zlostavljanje. Svojim nečinjenjem prešutno je odobrio protupravno postupanje i tako pristao na nastupanje posljedica, čime je kazneno djelo počinio s eventualnim umišljajem.

Za njega, kao i za I.opt. Damira Kufnera vijeće je utvrdilo niz olakotnih okolnosti. Stoga je pobude zbog kojih je II.opt. počinio kazneno djelo pod toč. 3 presude vijeće također promatralo kroz konkretnu ratnu situaciju na pakračkom području, gdje su se neprekidno vodile borbe na svim okolnim bojištima. I za II.opt. Davora Šimića većina saslušanih svjedoka je iskazala da se radi o mladom, vrijednom i izrazito savjesnom hrvatskom vojniku, ali koji se, za razliku od I.opt. Damira Kufnera, vojnicima u vodu nije znao nametnuti kao zapovjednik, i oni ga po vlastitim riječima nisu doživljavali kao autoritet. Čak je i vijeće steklo dojam da je II.opt. svojim pozitivnim ljudskim kvalitetama znatno odudarao od sredine u kojoj se našao i u kojoj se nikako nije snašao. U prilog ovakvog mišljenja vijeća govori i činjenica da je vrlo brzo (nakon 2 mjeseca), tražio da ga razduže iz vojske kako bi se mogao vratiti na daljnji studij veterine u Zagreb.

Pored ovih navedenih olakotnih okolnosti vijeće je cijeno i druge olakotne okolnosti kao i činjenicu da II.opt. Davor Šimić nije dosada osuđivan, da je obiteljski čovjek,

oženjen, otac dvoje malodobne djece i da se za vrijeme vođenja ovog kaznenog postupka disciplinirano i korektno ponašao i ničim sudu nije otežavao vođenje ovog kaznenog postupka.

Vijeće je također vodilo računa da je u vrijeme počinjenja kaznenog djela II.opt. Davor Šimić bio vrlo mlada osoba, s još nenavršene 24 godine i koji je vođen zanosom i domoljubljem odmah iz studentskih klupa prešao u specifične ratne okolnosti koje su za tako mladog i neiskusnog čovjeka bile izuzetno stresne .

S obzirom na sve navedene olakotne okolnosti vijeće je smatralo da su u konkretnom slučaju za kazneno djelo iz toč. 3. presude ispunjeni svi uvjetni za ublažavanje kazne, te je stoga i osuđen na najmanju moguću kaznu zatvora u trajanju od 1 godine, koja je primjerena svim navedenim okolnostima, te ličnosti II.optuženika.

Za III.opt. Pavla Vancaša zvanog Dida vijeće je utvrdilo da je za vrijeme oružanog sukoba mučio i nečovječno postupao prema civilnim osobama, nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava, čime je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Kao i za ostalu dvojicu optuženika, odlučujući o vrsti i visini sankcije koja bi odgovarala krivičnoj odgovornosti III.opt. Pavla Vancaša, vijeće je imalo na umu da je za krivično djelo za koje je proglašen kriv kao kazna propisana najmanje 5 godina ili kazna zatvora od 20 godina.

Od počinjenja krivičnog djela prošlo je gotovo 18 godina i ovakav protek vremena je često značajna olakotna okolnost, no kao što je već prije rečeno ovdje je riječ o ratnim zločinima koji ne zastarijevaju, te samim time protek vremena ne utječe na sankcioniranje ratnih zločina.

Kao i kod ostale dvojice optuženika vijeće je utvrđujući stupanj kaznene odgovornosti i visinu utvrđene kazne kao prvo vodilo računa o subjektivnim i objektivnim okolnostima počinjenog djela, te je tako, između ostalog, posebno vodilo računa o jačini ugrožavanja i povredi zaštićenog dobra. Samim time odgovornost Pavla Vancaša je u svakom slučaju daleko manja od odgovornosti IV, V. i VI.optuženika.

Pobude iz kojih je III.opt.Pavao Vancaš počinio kazneno djelo vijeće je također promatralo kroz konkretnu ratnu situaciju na pakračkom području, gdje su se neprekidne borbe vodile na svim okolnim bojištima. Pakračko i lipičko područje je bilo izloženo stalnom nasumičnom granatiranju, kako vojnih, tako i civilnih ciljeva, te su svi hrvatski branitelji bili u posebnom psihološkom stanju stalne napetosti i svojevrsnog šoka.

Pored ovih navedenih okolnosti vijeće je cijenilo i činjenicu da III.opt. dosada nije osuđivan, da je obiteljski čovjek, oženjen, otac dvoje djece i da se za vrijeme vođenja ovog kaznenog postupka disciplinirano i korektno ponašao i ničim sudu nije otežao vođenje ovog kaznenog postupka.

Pavao Vancaš je, za razliku od ostale petorice optuženika, bio mnogo stariji od njih, i u inkriminirano vrijeme je čak bio i dida i kao takav imao je daleko više životnog iskustva te je morao znati da se civilne osobe ne smiju tući i maltretirati, a pogotovo starije žene, što mu je uzeto kao otegotna okolnost. Pogotovo njegova obrana da je istukao Bunčić Milku jer se uplašio za njen život i jer je mislio na njenu obitelj očigledno odiše cinizmom, tim više što ga je zapovjednik Gojko Brzica spriječio u daljnjem maltreiranju svjedokinje.

Imajući u vidu sve navedeno, kao i sve već prije navedene olakotne okolnosti, te u svakom slučaju doprinos i učešće III.opt. u Domovinskom ratu vijeće je smatralo da su u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti za ublažavanje kazne, te je III.opt. Pavao Vancaš za predmetno kazneno djelo iz toč. 5 presude osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 godine, koja kazna je primjerena svim navedenim okolnostima, te ličnosti III.optuženika. Ova kazna sadrži dostatnu moralnu osudu za zlo koje je činjenjem III.optuženik nanio društvu u cjelini.

Četvrtoptuženiku Tomici Polettu je dokazano da je počinio kazneno djelo pod toč. 4 a – 4 g presude, tj. da je za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava i time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Tijekom ovog kaznenog postupka Tomici Polettu je dokazano da je sudjelovao u nizu stravičnih radnji mučenja i zlostavljanja uhićenih civila. Za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da se smrt Miše Danojevića pod toč. 4 b može pripisati upravo batinjanju i zlostavljanju od starne optuženika koje je izazvalo srčani udar oštećenika. Također se smrt Jove Žestića i Rade Gojkovića, pod toč. 4 e. i 4 f. može pripisati i radnjama IV.optuženika jer se radi o starijim ljudima, otprije bolesnim, koji su umrli upravo zbog dobivenih batina i smrzavanja uslijed polijeivanja hladnom vodom. Sve ove činjenice vijeće je uzelo kao otegotne okolnosti na teret IV.optuženika, tim više što je po riječima preživjelih oštećenika on uživao u tome da ih redovito tuče.

S druge pak strane vijeće mu je kao olakotnu okolnost uzelo činjenicu da je u vrijeme počinjenja predmetnog kaznenog djela IV.optuženik bio vrlo mlada osoba s još nenavršene 24 godine, na kojeg su očito djelovali specifični ratni uvjeti stalne napetosti i stresa, jer je gotovo stalno bio pod utjecajem alkohola. Vijeće je također cijnilo i činjenicu da dosada nije osuđivan, te da je otac jednog djeteta i da se za vrijeme vođenja ovog kaznenog postupka disciplinirano i korektno ponašao i ničim sudu nije otežavao vođenje ovog kaznenog postupka.

Imajući u vidu sve navedeno, a pogotovo na jačinu ugrožavanja i povrede zaštićenog dobra IV.opt. Tomica Poletto je za predmetno kazneno djelo osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 16 godina, koja kazna je primjerena svim navedenim okolnostima, te ličnosti IV.optuženika. Ova kazna sadrži i dostatnu moralnu osudu za zlo koje je činjenjem IV.opt. nanio društvu u cjelini.

Petoptuženiku Željku Tutiću je dokazano da je počinio kazneno djelo pod toč. 4a, 4 b. i 4 g. presude, tj. da je za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i

zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava i time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Tijekom ovog kaznenog postupka Željku Tutiću je dokazano da je također sudjelovao u nizu stravičnih radnji mučenja i zlostavljanja uhićenih civila. Za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da se smrt Mije Danojevića može pripisati upravo batinjanju i zlostavljanju i od strane V.optuženika, koje je izazvalo srčani udar oštećenika. Upravo ovu činjenicu vijeće je uzelo kao otegotne okolnosti na teret V.optuženika, a također i činjenicu da je po riječima preživjelih oštećenika Željko Tutić prosto uživao u tome da ih redovito tuče.

Kao otegotnu okolnost vijeće je cijenilo i činjenicu da je V.opt. Željko Tutić pod svaku cijenu pokušao stvariti lažni alibi kako bi svojim djelima dao manji značaj, tj. izbjegao kaznenu odgovornost. S tim u svezi on je predložio niz svjedoka, pa i svoju suprugu Snježanu Tutić, koji pred ovim vijećem očigledno nisu govorili istinu, tj. lažno su svjedočili, jer je utvrđeno činjenično stanje u potpunosti suprotno od njihovih iskaza.

S druge pak strane vijeće mu je kao olakotnu okolnost uzelo činjenicu da je u vrijeme počinjenja ovog kaznenog djela V.optuženik bio vrlo mlada osoba s još nenavršene 24 godine, na kojeg su očito djelovali specifični ratni uvjeti stalne napetosti i stresa. Vijeće je također cijenilo i činjenicu da dosada nije osuđivan, da je obiteljski čovjek, oženjen, otac dvoje malodobne djece i da se za vrijeme vođenja ovog kaznenog postupka disciplinirano i korektno ponašao.

Imajući u vidu navedeno, a pogotovo na jačinu ugrožavanja i povrede zaštićenog dobra V.opt. Željko Tutić zvani Eki je za predmetno djelo osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 12 godina, koja kazna je primjerena svim navedenim okolnostima, te ličnosti V.optuženika. Ova kazna sadrži i dostatnu moralnu osudu za zlo koje je činjenjem V.optuženik nanio društvu u cjelini.

Šestooptuženiku Antunu Iveziću je dokazano da je počinio kazneno djelo pod toč. 4 a, 4 e. i 4 f. presude, tj. da je za vrijeme oružanog sukoba ubijao, mučio, nečovječno postupao prema civilnim osobama i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja, kršeći time pravila međunarodnog prava i time počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

Tijekom ovog kaznenog postupka Antunu Iveziću zvanom Braja je dokazano da je sudjelovao u nizu stravičnih radnji mučenja i zlostavljanja uhićenih civila. Za vijeće nije bilo nikakve dvojbe da se smrt Jove Žestića i Rade Gojkovića, pod toč. 4 e. i 4 f. može pripisati i radnjama VI.optuženika jer se radi o starijim ljudima, otprije bolesnim, koji su umrli upravo zbog dobivenih batina i smrzavanja uslijed polijevanja hladnom vodom. Sve ove činjenice vijeće je uzelo kao otegotne okolnosti na teret VI.optuženika, tim više što je po riječima preživjelih oštećenika on prosto uživao u tome da ih redovito tuče.

Kao otegotnu okolnost vijeće mu je uzelo i činjenicu da se on, za razliku od ostalih optuženika, još dodatno izživljavao na oštećenicima, te je tako 20. studenog 1991. g. odsjekao uho Nikoli Krajnoviću, dok je Savi Gojkoviću, Peri Novkoviću i Milanu Popoviću odsjekao oba uha, a zatim zasjekao resicu uha Miji Krajnoviću zapovjedivši mu da pojede uho

Save Gojkovića, što je ovaj iz straha i učinio. On se čak time hvalio govoreći da će mu to što radi u Marinom Selu biti uračunato u vojni staž.

S druge pak strane vijeće mu je kao olakotnu okolnost uzelo činjenicu da je u vrijeme počinjenja predmetnog kaznenog djela VI.optuženik bio vrlo mlada osoba s tek navršenih 19 godina, ni u kom slučaju dovoljno životno zreo, i na kojeg su očito djelovali specifični ratni uvjeti stalne napetosti i stresa, i često je bio pod utjecajem alkohola. Vijeće je također cijenilo i činjenicu da dosada nije osuđivan, da je oženjen i otac dvoje malodobne djece, i da se za vrijeme vođenja ovog kaznenog postupka disciplinirano i korektno ponašao i ničim sudu nije otežavao vođenje ovog kaznenog postupka.

Odlučujući o visini kazne vijeće je imalo na umu sve navedeno, a pogotovo jačinu ugrožavanja i povrede zaštićenog dobra, te činjenicu da je u vrijeme počinjenja ovog kaznenog djela VI.opt. Antun Ivezić bio mlađi punoljetnik i da mu se kao takvom u smislu čl. 110. st. 1. Zakona o sudovima za mladež („NN“ 111/97) ne može izreći kazna zatvora u trajanju duljem od 12 godina. Zbog toga je vijeće smatralo da je kazna zatvora od 10 godina na koju je VI.opt. Antun Ivezić osuđen primjerena svim navedenim okolnostima, te ličnosti VI.optuženika. Ova kazna sadrži i dostatnu moralnu osudu za zlo koje je činjenjem VI.opt. nanio društvu u cjelini.

Temeljem čl. 63. KZ optuženicima je u izrečene kazne zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru i to I.optuženiku Damiru Kufneru od 19. veljače do 25. srpnja 2008. godine i od 28. srpnja 2008. godine pa do 13. ožujka 2009. godine; II.optuženiku Davoru Šimiću od 19. veljače do 25. srpnja 2008. godine, od 28. srpnja do 22. prosinca 2008. godine i od 9. siječnja do 17. veljače 2009. godine; III.optuženiku Pavlu Vancašu od 21. ožujka do 22. prosinca 2008. godine, a optuženicima Tomici Poletto, Željku Tutiću i Antunu Iveziću od 21. ožujka 2008. godine pa dalje.

Temeljem čl. 122. st. 4. ZKP svi optuženici su oslobođeni od obveze naknade troškova kaznenog postupka iz čl. 119. st. 2. toč. 1-6. ZKP u cijelosti. Naime, svi optuženici su dugo vremena proveli u pritvoru, bez ikakvih primanja, a troškovi ovog kaznenog postupka su izuzetno visoki, tako da bi plaćanjem tih troškova bila dovedena u pitanje njihova i egzistencija njihovih obitelji.

U Požegi, 13. ožujka 2009. g.

ZAPISNIČAR:

Tatjana Obradović, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA:

Predrag Dragičević, v.r.

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpravka presude. Žalba se podnosi ovom sudu u dovoljnom broju istovjetnih

primjerka za sud i protivnu stranu, neposredno ili preporučeno putem pošte. O žalbi odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

DNA:

1. ŽDO Požega, na broj K-DO-14/07
2. I.opt. DAMIR KUFNER, Ul. S. Radića 62, PREKOPAKRA
3. II.opt. DAVOR ŠIMIĆ, Vinogradska ul. 3, PAKRAC
4. III.opt. PAVAO VANCAŠ, Ribarica 136, KARLOBAG
5. IV.opt. TOMICA POLETTO, Zatvor u Požegi
6. V.opt. ŽELJKO TUTIĆ, Zatvor u Požegi
7. VI.opt. ANTUN IVEZIĆ, Zatvor u Požegi
8. Branitelj I. opt. JOVAN DONESKI, odvjetnik iz Garešnice, V. Nazora 19b
9. Branitelj II. opt. MARKO DUMANČIĆ, odvjetnik iz Osijeka, L. Jägera 6
10. Branitelj III. opt. ŽELJKO DAMJANAC, odvjetnik iz Požege
11. Branitelj IV. opt. BRANKO BARIČEVIĆ, odvjetnik iz Požege
12. Branitelj V. opt. GORDANA GRUEBŠA, Iblerov trg 10/V, Zagreb
13. Branitelj VI. opt. DOMAGOJ MILIČEVIĆ, odvjetnik iz Požege

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
upravitelj sudske pisarnice

(Damir Samardžija)

